

SORUN *Polemik*

MARKSİST
İNCELEME
ARAŞTIRMA
ELEŞTİRİ
DERGİSİ

35

MART 2009

www.sorunpolemik.com e.posta: sorunkolektif@gmail.com

Süresi: Şimdilik İki Ayda Bir Yayınlanır

Sayı: 35 (2009)

Fiyatı: 4 TL (KDV Dâhil)

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: **Sırrı Öztürk**

Yönetim Yeri ve İletişim:

Akbıyık Değirmeni Sokak, No: 33/A 34122 Sultanahmet-Eminönü/İstanbul

Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72

Posta Çeki No: 98213

Banka Hesap No: İş Bankası Cağaloğlu Şubesi (1095) 325 835

Abonelik Yurtiçi yıllık 6 sayı - 30 TL. Yurtdışı dört katı

Yayın ilkelerimizle bağdaşmayan ilanlar kabul edilmez.

Gönderilen yazıların beş dergi sayfasını geçmemesi (CD ve e-posta),

Word programında zenginleştirilmiş metin biçiminde
kaydedilerek gönderilmesi gerekir.

Yazılı metinler kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Teknik Hazırlık: Sorun Teknik Büro

Baskı: Ser Matbaacılık Merkezefendi Mah. Fevzipaşa Cad.

4. Zer Sanayi Sitesi No: 16/26 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 565 17 74

Yayın Türü: Yerel Süreli

ISSN 1303-2402

İÇİNDEKİLER

- **Sırrı Öztürk**
- **Politika Cephesi**
- Söz Bitti Artık Sokakta Konuşacağız! 3
- Neden Parti Olamıyorlar? Bütünlüklü PARTİ Nasıl Oluşur? 7
- What is this party? ÖDP Nereye?... 13
- Beşikçi-PKK-"Aydınlar" 18
- SiP-"TKP" Kongresi... 20
- Hangi Bilimler Akademisi?!.. 22
- 15 Şubat 2009 Kadıköy Mitingi Üzerine 24
- 13 Şubat 1967 - 13 Şubat 2009 DİSK Nereye?... 30
- 29 Mart 2009 Mahalli Seçimleri ve Sol'un "Politikası" 33
- **Turgay Ulu**
- Filistin Açılıyor ve George Habaş 37
- **Mahir Kankal**
- Emperyalist-Kapitalizmin Ürünü İsrail Siyonizm'i... 46
- **Haşim Kutlu -Kızılbaş Meydanı-**
- Dersim'den Maraş'a İnce Uzun Bir Yol 51
- **İsa Gözaçtı**
- Newroz ve Günümüz 62
- **Akman Eriş Hannaoğlu**
- Sol'un Tablosuna Kısa Bir Bakış 68
- **Yavuz Yıldırımtürk**
- Komünistlerin Birliği Sorunu 77
- **Ali İhsan Aksamaz**
- Lazca'yı Yaşatma Mücadelesi
- Kapitalist Yabancılaşmaya Karşı Bir Duruş Olmalıdır 84
- **Ali Eriş**
- 8 Mart Emekçi Kadınların
- İnsanlığın Kurtuluşu Yolundaki Harcıdır
- Onlar Ateşi Buldular Cadı Diye Ateşe Atıldılar 91
- **Ahmet Temizel**
- Türk Metal'in "Militanları" Neye Sahipleniyorsunuz? 94
- **Mehmet İnce**
- Venezüella'da Referandum ve VKP'nin Açıklamaları 99
- **SORUN Polemik**
- Karl Marx Tartışmaları Amacından Saptırılmaz! 103
- **J. V. Stalin**
- Yaratıcı Aydınlar Toplantısındaki Tartışma (1946) 109
- **H. Mutlu Öztürk**
- "1960'dan 1990'a Fırtınada Yürüyüş"
- Şeref Yıldız'ın kitabı hakkında düşünceler 113
- **Turgay Ulu**
- Yeniden -Şiir- 119
- **Rağıp Özcan**
- Kalk Kızım -Şiir- 120
- **Bizden Haberler** 121

Sırrı Öztürk

Politika Cephesi

-Polemik-

Söz Bitti Artık Sokakta Konuşacağız!

Evet özce söylenecekse: **PARTİ**yi, Devrimci mücadeleyi, siyasi/sosyal devrimi bundan sonra artık sokak belirleyecektir.

İlerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist “cenahımız” günümüze kadar pek çok sınavlardan geçmiştir. Programı, teori-pratiği, kadroları, strateji-taktikleri yeterince denenip sınanmıştır. Neyin doğru neyin yanlış olduğu sosyal pratikte tartışmasız görülüp kanıtlanmıştır.

Sol “cenahımız” ne “tutarlı bir demokrasi mücadelesini” ne de “tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar -siyasal/sosyal devrim- mücadelesini” at-başu götürülebilmektedir.

Bu yargı hayatın ve mücadelenin yargısıdır. Özel veya öznel bir saptama değildir.

Yaşadığımız topraklardaki sosyal muhalefet dinamiklerinden; en başta işçi sınıfı hareketine-yoksul (Türk-Kürt-Laz-Çerkes-Süryani vb.) köylülüğe-sosyalist harekete-emekçi kadın hareketine-ilerici ve devrimci gençlik hareketine-Kızılbaş-Alevi-Bektaşu hareketine-Kürt ulusal özgürlük hareketine-fukara Müslüman cenahımıza politika üretmeyen, kurmaylık edemeyen bir Sol’un günümüz şartlarında (bırakın devrim yapmasını) hareketimizi bir basamak ileri sıçratması dahi düşünülemez.

Bu türden “sol” anlayışların tarihteki örneklerinde de görüldüğü gibi hâkim gerici ve sömürücü sınıflara “kalp ilacı” olduğunu biliyoruz.

Bağrında anılmaya değer devrimci nüveleri barındıran Sol “cenahımızın” daha da işlevsiz bir konuma evrilmesini ve onulmaz darbeler almasını elbette istemeyiz.

Fakat “cehenneme gidiyorum” diyenleri de kurtaracak sihirli bir reçeteye sahip olmadığımızı da söylemeliyiz.

Genel anlamıyla Sol, mevcut örgüt, program, kadro, teori-pratik, strateji-taktikleriyle sınıfta kalmıştır. Burjuva ideolojisi ve revizyonizmden arınmış, yüzde yüz bağımsız, yüzde yüz işçi sınıfı ve emekçi halk-

ların sosyal / evrensel kurtuluşundan yana bir ideolojik, politik ve örgütsel politika üretmemiştir. Sosyal meşruiyeti ve devrimci yasallığı zedelenmiş işçi, sosyalist, komünist vb. isimli örgüt/partilerin iç dinamiklerini harekete geçirip “rota düzeltme” imkân ve fırsatları da giderek sıfırlanmıştır.

Hayat ve mücadelenin reddettiği örgüt ve programlarda ısrar eden “yapı”ların tarihsel ve sosyal akıbetleri bilinmektedir.

En başta Büyük Ekim Sosyalist Devrimi’nin uzantısındaki Sovyetler Birliği ve Sosyalist Sistem deneyimleri çözüldü.

Sosyalist kuruculukta ve **PARTİ** yaşamında ideolojik, politik ve örgütsel açılardan “Marksizm-Leninizm-Proletarya Enternasyonalizmi” gibi temel ilkeselliklerden uzaklaşıldıkça tarihsel deneyimlerin nasıl kuşatılarak çözüldüğünü büyük kayıp, acı ve ibretle gördük.

SBKP’nin, ÇKP’nin günümüzde geldiği yerden, “vukuatından” ve de ulusal-sosyal-evrensel kurtuluş mücadeleleri veren kimi KP’lerin sağ kavisler çizip sosyal meşruiyetlerini-devrimci yasallıklarını yitirip nasıl işlevsiz bir konuma evrilişinden galiba çok yönlü dersleri ve sonuçları da çıkaramadık.

Emperyalist-kapitalizm sömürücü-sömürgeci yöntemleriyle bir daha “Ekim Devrimi” gibi bir fırtınayla karşılaşmamak için tüm dünyadaki emekçi halklara destursuz biçimde saldırıp tahkimatını yapmaktadır. Onlar; ağızlarındaki “demokrasi ve özgürlük” laflarıyla artık kimseyi kandıramıyor. Sosyal sınıf ve sosyolojik emekçi halklar gerçekliği yerine din ve etnisite temelindeki argümanlarıyla boşuna insanlığa saldırmıyor.

İnsanın ve insanlığın sosyal-evrensel kurtuluşu yolunda mücadele eden Devrimciler, Komünistler “somut şartların somut tahlili” yöntemiyle davranıp emperyalist-kapitalizmin yeryüzünden kazanması için çok yönlü etkinliklerde bulunuyor. Bu etkinlikler henüz bütünlüklü nitelikler kazanamasa da anlamlı bir yığının inşa edildiğini de söyleyebiliriz.

Tüm dünyada artık sokak her şeyi belirleyecektir. Sokağın belirleyiciliği kör gözlere girercesine giderek somutlanmaktadır.

Aşırı teorizme, entelektüalizme, sektarizme, dogmatizme kaymış “entel lumpen” takımı artık diledikleri kadar ve miktarda işe yaramayan “teori” ile uğraşsın!

“Sosyalizmden haberli” fakat nihilistçe “bireyci özgürlük” diye tepinen “parti dışı” tavırlarıyla üniversite okumuş yarım-aydınların lafa endeksli konumları artık bitmiştir!

Burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojiye (kemalizm) dayalı “solcu” anlayışların Bilimsel Sosyalizm+Komünizm ile bir ilişkisinin olmadığı anlaşılmıştır. Düşünsel alandaki bu türden kopuşlar sevindiricidir.

Salt “lafza” indirgenmiş ideolojik-teorik çalışmalarını işçi sınıfı ve emekçi halkların en militan unsurlarıyla buluşturamayan “aydın”ların konumu da bitmiştir!

Kitap ve dergi yazılarına, panellere, söyleşilere indirgenmiş etkinliklerin de sonu gelmiştir!

Panelistlerle panelkoliklerin sözleri de artık kimseyi mandallamamaktadır!

“ Ben partiyim biat edin” zortlamaları hiçbir işe yaramamıştır, yaramamaktadır!

“Kolektif aklı-bilinci ve eylemi örgütleme” başarısı gösteremeyenlerin devrimciliği-sosyalistliği de bitmiştir!

Devrim iddialı: “Benim partim, benim sendikam, benim kitle örgütüm, benim işçi-gençlik-kadın kurultayım, benim gazetem-dergim-rad-yom-TV. vb.” bireyci, benmerkezci örgüt-partilerin işlevsiz oluşunun nedenleri de yeterince anlaşılmıştır.

Günümüzde sınanacak en anlamlı ve ileri bir adım: Birleşik, güçlü, güvenilir ve mücadelenin tüm biçimlerine hazır ve donanımlı **PARTİ**yi inşa etme -oluşturma-görevi-sorumluluğudur.

Kitleler haklı talepleriyle alanlardadır. Kitleler artık talepleriyle yetinemezler. Kitlesele çıkışlar sistemi sorgulayıp silkelemektedir. Artık sokak her şeyi belirleyecektir.

Sokağın belirleyiciliğini bilen kadroların-öngörülerinin yanı sıra önemli kaygıları da bulunmaktadır.

Sokağın belirleyiciliği bahsinde en yakın ve en yakıcı örnek 1970’lerin kitlesele çıkışlarından 15/16 Haziran Direnişi deneyimi aklımıza geliyor.

Kendi siyasal-ekonomik, hukuksal meşruiyetini kaybetmiş AP iktidarı 15/16 Haziran Direnişi sayesinde kitlelerin bilincinde biçimlenerek teşhir edilmiş ve iktidarı geri adım atmaya zorlamıştır. Oysa, hareketi tabanda ören devrimci nüveleri kucaklamaya aday **PARTİ** oluşturulabilseydi 15/16 Haziran Direnişi iktidarı almaya adaydı.

Günümüzde de Devrimci ve Marksist Sol Kadroların yaşadığı “Öndersizlik Krizi”nin aşılmasını rağmen, 15/16 Haziran öngününe ben-

zer işçi-kitle, köylü-kitle ve gençlik-kitle eylemleri sınanıp denenmektedir. Sınanan eylemlerin örgütlülüğü, niteliği, küteselliği ve yaygınlaşma istidadı gösteremeyişi gibi konular tartışmalıdır. Kütesel çıkışların boyutlanmasıyla burjuva ve küçükburjuva “solcu” akımların dışlanarak yerine iktidara gelme ve siyasal-sosyal devrime odaklanmış **Kurum** ve **Araç**larımızın ne ve nasıl olması sorunu akla gelmektedir.

1970’li yıllarda I. TİP, “Partisiz Sol”, DİSK, TÖS, Dev-Genç, DDKO, YİS, İPSD, DDD, İşçi Birlikleri vb. örgütlerimiz vardı.

15/16 Haziran Direnişi Sol’a tutulacak “**Ana Halka**”nın ne demek olduğunu gösterip öğretmişti. Fakat bir yandan iç ve dış gerici güçler, diğer yandan Sol’un içine sızmış “eloğullarının” marifetiyle hareketimiz büyük darbeler almıştı. “Ağacın kurdu kendi içinde büyür” özdeyişindeki gibi, Sol “cenahımız” da içindeki kurdu temizleyememişti.

1970’lerdeki örgütlülüğümüzün nispeten “sevimsizliği” günümüzde başka bir olguya dönüştürülmüştür. O zamanki devrimci kaygılarımız; “**PARTİ**’mizin oluşturulup kurmaylık görevini yerine getirmesi” olarak biçimlenirken, günümüzdeki kaygılarımız daha da artmıştır. Çünkü hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday bir **İSP**’den yoksunuz. Örgüt kurup parti çağrışımı yapanlar çoğalmıştır. Parti olmadığı halde parti imiş gibi hareket eden örgütlerin bıraktığı çöküntü giderilememiştir.

Bu durumda; “**Her kırmızı bez parçası devrimin bayrağı değildir!**” özdeyişimizi günümüzde daha yüksek sesle söylemek durumundayız.

Küçükburjuva avantürnye “solcu” akımlar, her boydan ve soydan devrim simyacıları, yerli Papaz Gapon müsveddeleri, naylon işçi ve komünist partiler, sendika bürokrasisi ile işçi aristokrasisi, sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünizm “yeni” nitelikler kazanmıştır.

Kitleler içinde tutarlı işçi-kitle, köylü-kitle ve gençlik-kitle çalışması yapan bizimkiler hem burjuvazinin hem de onun işini kolaylaştırıp sisteme “kalp ilacı” olmaya aday “sol” maskeli akımların verdiği/vereceği zararları henüz izole edilememiştir.

Milliyet farkı gözetmeden ifade edilecekse; yoksul köylülük ayakta-
dır, işçiler, kamu emekçileri, emekçi halklar, ilerici-devrimci gençlik ayakta-
dır. Hiç bir burjuva diktatörlüğünün gücü hak arama eylemlerini durdurmaya yetmez, yetmeyecektir!

Sistem A’dan Z’ye kadar kirlenmiş ve çözülmüştür. Kapitalizmin krizi sermayenin sınıfsal çıkarları doğrultusunda çözüme kavuşturulurken, bunun faturası işçi sınıfına-emekçilere çıkarılmaya başlanmıştır.

Üretim faaliyetini durduran fabrikalardan bugüne kadar 680 bin işçi işinden çıkarılmıştır. Sosyalizmin tarihsel ve sosyal haklılığını perdelemek için bir yandan liberal “solcu”, diğer yandan ulusalcı “solcu” akımlara iş-başı yaptırılmaktadır. Hak ve hukuk ihlalleri, işkenceler, keyfi-filî infaz yöntemleri artmıştır. Düşünme ve örgütlenme özgürlüklerimizi kullandıkça sistemin uygulayageldiği baskı ve terör artmıştır. Yoksullaşma, işsizlik ve pahalılık insanımızın belini daha da bükmeye başlamıştır. Kapitalist anarşi girdiği her yeri veba mikrobu misali kurutmuştur. Ahlakî ve moral çöküntü artmıştır. Yönetenlerle yönetilenlerin hoşnutsuzluğu had safhadadır. Sistem kurdurup yüzüne gözüne bulaştırdığı gizli cinayet şebekelerini açığa vurup “derin devlet”ini yeniden kurmaya yönelmiştir. Tekelci militarist polis devleti daha da güçlendirilmeye çalışılmaktadır. İktidar ile bürokrasinin askeri kanadının kavgası karakolda bitmemiştir. Uzlaşma içindedirler. Uzlaşır çelişkilerini çözmeye yüz tutuktan sonra “Kahrolsun Komünistler!” diyerek bizimkilerin üzerine çullanacaklardır.

Evet sokak hareketlenmiştir. Kitlelerin politikleşmesi daha anlamlı hale gelmiştir. Devrimcilik, Komünistlik şimdi yeniden sokakta sınanacaktır. Laf dönemi bitmiştir. Sokağın belirleyeceği çok şeyi değiştirmeye adaydır. Kurumsal merkezi disiplinli **İSP**’yi oluşturabilmek için bugün daha anlamlı bir eşikteyiz. Birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı gücümüzle 15/16 Haziranlardaki gibi “gelenekten-geleceğe” sokaklarda, kitlelerin içinde olacağız. Kabaran ve gelişen kütleli çıkışlara ya kurmaylık edeceğiz ya da hareketimiz yeniden büyük ve onulmaz darbeler alacaktır.

Neden Parti Olamıyorlar? Bütünlüklü PARTİ Nasıl Oluşur?

Devrimci, Sosyalist ve Marksist iddialarıyla açık faaliyet alanlarını kullanmaya heveslenen ya da kalkan kadrolar bir türlü bu alanlarda dikiş tutturamıyor. Konu ve sorunların nedenlerini tartışmak bu sayfalara sığmıyor. Sol’un tarihinde açık faaliyet alanlarının kullanılması burjuvazi tarafından sürekli baskı ve terör altında tutulmuştur. Devrimci ve Marksist Sol Kadroların bu alanları kullanamayışı kimi tatlısı solcularını da iştahlandırmış ve örgüt ataklarını açığa çıkarmıştır.

Cumhuriyetin tarihinden daha eski olan Tarihî TKP'mizin açık faaliyet alanlarını kullanmak istemesiyle başına gelenleri ise asla unutamıyoruz.

Hâkim gerici sınıfların açık ve örtülü diktatörlüğünün sürdürüldüğü bir toplumda “legaliteyi istismar” babında Sol “cenahımızın” pek parlak bir “vukuatı” ol(a)mamıştır.

1946'da kurulan iki sosyalist parti (TSP ile TSEKP), ardından 1950'li yıllarda VP, 1962'de I. TİP, 12'li askerî faşist darbeler sonu 1975 ve 1985 sonrası kurulan 8 “sol” örgüt varlıklarını sürdürememiştir. Bu partiler ya mevcut yasal mevzuat zorlanarak ya da fiilî ve keyfî biçimlerde kapatılmışlardır. Sistem zaman zaman bu alanları kullanmaya girişenlere trenin makasını açmış, sonra da ya kendine benzetmiş ya da safdışı bırakmıştır.

Açık faaliyet alanlarında ideolojik, politik ve örgütsel güvencelere sahip olmadan “kabak çiçeği” misali açılıp saçılmak **PARTİ**'nin toprağa gömülmesi anlamına gelir.

AB'nin “demokrasi” uvertürlerinin egemen olduğu günümüz şartlarında ise, açık faaliyet alanlarında devlete dilekçesini sunmuş tam 28 adet “sol” tandanslı örgüt bulunmaktadır. Bir o kadarı da “platform” veya “parti girişimi” (ne demekse?) “idare-i maslahatçı” yöntemleriyle bir çeşit siyaset yapmayı denemektedirler.

Bu örgütlerin konumlanması sosyalizm davası için bir zenginlik olarak tanımlanamaz. Aynı zamanda tarihsel ve sosyal deneyimlerimiz ve Bilimsel Sosyalizm+Komünizm ile bağı-bağlantısı sorgulandığında ortaya hiç de iç açıcı bir durum çıkmamaktadır. Anılan örgütlerin işçi sınıfı ve emekçilerle organik ilişkisi hemen hemen yoktur; “vardır” diyenlerin ilişkisi çok zayıf ve sınırlı kalmaktadır.

Devrimci Marksist Sol Kadroların yaşadığı “Öndersizlik Krizi” aşılamadığı için her iki alandaki “sevimli” çıkışlar bir türlü dikiş tutturamamaktadır.

“Öndersizlik Krizi” Sol “cenahımızın” darbe üstüne darbe aldığı, güçlerimizin toparlanamadığı dönemlerin bir sonucudur. İlerici aydınların, işçi ve emekçilerin umutsuzluğa kapılması, safları terk edip burjuva akımların yörungesine girmesi doğal ve “kaçınılmaz” bir süreçtir.

“Öndersizlik Krizi” Devrimci, Sosyalist, Komünist, Bolşevik iddialı kadroların hastalıklı yapılarını tedavi edemeyişin, yeniyi üretemeyişin bir sonucudur aynı zamanda.

Kolektifimiz'in arkasında inat ve ısrarla durduğu, sürekli biçimde gündeme taşıdığı konunun "**Komünistlerin Birliği**" sorunsalı giderek nitelikli kadroların bilincine nakşedilmektedir.

Devrimci ve Komünist iddialı "illegal" örgütlerimizin sayıları da bir hayli kabarıktır. Onlar da zaman ve mekândan kopuktur. Kitle bağları sempatan düzeyinde kalmaktadır. Kitlelerle organik ilişkiler kuramamaktadırlar.

İnternetteki sanal ortamlarda kendiliğinden kurulmuş ve çoğu da şaibeli sayıları her geçen gün artan "İnternet Komünist Partisi" iddialarını ise ciddiye almamak durumundayız.

Sol adına konuşlanmış bu türden bir tabloyu nesnel gerçekliği içinde sunuşumuz nedensiz değildir. Nesnel gerçekliği tahlil edişimizin asıl amacı, bağrında pek çok devrimciyi barındıran örgütlerin "somut durumun somut tahlili" yöntemiyle neden işlevsiz duruma düştüklerini kavrayıp tutulacak "**Ana Halka**"yı bulmalarına yardımcı olmaktır. Tutulacak "**Ana Halka**" **İSP**'nin oluşturulmasıdır. Bu türden açık ve net konumuza rağmen, bir yandan sistemin, diğer yandan içimize sızdırılmış "eloğulları" marifetiyle oldukça "düşman" kazandığımızın farkındayız. "Politik açığa vurma" yöntemlerimizden rahatsız olanların elinde örgüt, kadro, kalem, kağıt ve pek çok araç bulunmaktadır. Oturup iki satır eleştirel katkı yapmak dururken küçükburjuva düşmanlıklarını tercih edip spekülasyona başvurmalarını son derece doğal karşılıyoruz. Böyeleri ideolojik-sınıfsal konumlarına uygun düşen görevlerini yapıyorsa, Proletarya Devrimcileri de görevlerinin gereğini yerine getirmektedir.

Adı İşçi, Emekçi, Sosyalist, Devrimci, Komünist, Bolşevik vb. ne olursa olsun tüm **İşçi Sınıfı Partileri** açık ve kapalı alan çalışmalarını koordineli biçimde götürmek durumundadır. Genellikle "legal-illegal" literatürü keyfe keder biçimlerde kullanıldığı için "açık ve kapalı alan çalışmaları" denilmesini daha uygun buluyoruz. Zira Sol "cenahımızda" legalite ile illegalite ya fetişizm yöntemleriyle anlamsızlaştırılmış ya da yeraltı ve gizlilik faaliyetleriyle birbirine karıştırılmıştır.

Komünistlerin işçi sınıfı ve emekçi halklardan gizli ve saklısı yoktur. Onları demagojilerle hayat ve mücadele dışı göstermeye çalışan sömürücü sınıflar ve onların kiralık kalemleridir yalnızca.

Komünistler burjuvazinin baskı ve terörü karşısında örgütsel güvencelerini sağlamlaştırmak, kadrolarını ve kutsal-devrimci değerlerini korumak zorunda oldukları için gizlilik ve yeraltı faaliyetlerini tercih etmek durumunda kalmışlardır.

Komünistler tek yanlı olarak “legal” ve “illegal” faaliyet alanlarına tapınmaz, birini diğerine tercih etmezler. Her iki alanı da “somut şartların somut tahlili” yöntemiyle koordineli biçimde işçi sınıfı ve emekçilerin çıkarları doğrultusunda kullanırlar. Bunu başaran partilerin varlıklarını koruyup işlevsel olması doğaldır. Arkasında ciddî, güvenilir, güçlü ve donanımlı bir KP güvencesi bulunmayan sol örgütlerin açık faaliyet alanlarındaki sosyalizm iddiaları genellikle havalarda kalmakta ve kolay darbe almalarını sağlamaktadır.

Açık faaliyet alanında faaliyet gösteren parti, sosyalizmin asıl sahibi işçi sınıfı ve emekçilerle organik ve canlı ilişki içindedir. Onların iktisadî-siyasî taleplerini ele alır. Yol gösterir. Parti ile olması gereken bağlarını pekiştirir. İşçi ve emekçilerin tüm kurullarda söz ve karar sahibi olması ve bilinçlenmesi için ideolojik, politik ve örgütsel çalışma yapar. Açık faaliyet alanında çalışma yapan partinin burjuvazinin baskısı ve terörü karşısında geri adım atmaması ve reformizme kaymaması için mutlaka gizlilik ve yeraltı faaliyetindeki partinin güvencesine ihtiyaç duyulacaktır. Bu alanda faaliyet gösteren partinin de kitle bağından kopup hantal bir yapıya dönüşmemesi için açık faaliyet alanlarında organik ilişkili faaliyet gösteren örgütleri kanalıyla işçi sınıfından oksijen alma-ya ihtiyacı vardır. **İSP**’nin oluşumu bu temelde bir anlam kazanacaktır.

Günümüzdeki işçi sınıfı ve komünist partiler arasından Venezüelâ Komünist Partisi’nin (VKP) konumunu önemli ve tartışmaya değer bir örnek olarak gösterebiliriz. VKP’nin yaşadığımız topraklardaki küçük-burjuva “solcu” takımının şahsını ve örgütünü çok yücelttiği Chavez’in izlediği politikalara ihtiyatla, yerine göre destekleyerek ve yerine göre karşı çıkarak bağımsızlığını ve de tutarlı-amaçlı-somut iktidar (siyasal-sosyal devrim) perspektifini koruduğunu görüyoruz (Mehmet İnce arkadaşımızın bu konuyu somutlayan haber-yorum yazısını *Dergi*’mizin 99-102.sayfasında inceleyebilirsiniz.).

Mevcut Sol örgütlerimizin bir türlü parti olamayışının çeşitli ve çok yönlü nedenleri vardır. Bunları şöyle özetleyebiliriz:

- Sosyalist+Komünist örgüt geleneğimizin, daha tam olarak ifade edeceksek; Sol’un örgütsel soyağacınının 10 Eylül 1920’lerde Tarihî TKP’mizin oluşturulmasıyla başladığının inkâr edilmesi ve devrimci geleneklerin yerine göreneklerin konulmak istenmesidir,

- Sosyalizmin 150 yıllık tarihine ve 100 yıllık sınıflar mücadelesi tarih ve geleneklerimize (eleştirel katkı yaparak, kültürel zenginliğimizin farkında olarak, kendi sentezini üreterek) sahiplenememektir,

- Diyalektik-Felsefi Tarihsel Materyalizmi özde kavrayamamaktır,
- “Marksizm-Leninizm-Proletarya Enternasyonalizmi”nin devrimci ruhuna ve lafzına nüfuz edilememesidir,
- “Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi” yerine dünya devrimci tarihinden alıntı mantığı ile hareket edip eklektik, pragmatik, bilim ve akıldışı yol ve yöntemlere sapılmasıdır,
- Orijinal sınıf ilişki ve çelişkilerimizle emekçi halklar gerçekliğimizin yeterince görülemeyişidir,
- Kendi yerli sentezimizi oluşturamayıp ve böylelikle dünya devrimci pratiğine yaşadığımız coğrafyadan devrimci bir halka eklememizin ne anlama geleceğini bir türlü göremeyişimizdir,
- İşçi sınıfı, emekçi halklar ve yoksul köylülük üzerine temellendirilmesi gereken bir davanın küçükburjuva öğrenci gençliğin cılız omuzlarına yüklenmek istenilmesidir,
- İşçi sınıfı hareketi, sosyalist hareket, ilerici gençlik hareketi, emekçi kadın hareketi, Kızılbaş-Alevi-Bektaşî hareketi ile Kürt ulusal özgürlük hareketi ve fukara Müslüman cenahımız gibi temel sosyal muhalefet dinamiklerini uyumlandırıp “tutarlı bir demokrasi mücadelesi” ile tutarlı-amaçlı-somut “iktidar -siyasal / sosyal devrim- mücadelesini” at-başı birlikte götüremeyişimizdir,
- Anılan sosyal muhalefet dinamiklerini sevk ve idare edebilecek **Kurum** ve **Araç**larımızın ne anlama geldiğini bir türlü kavrayamayıp ve “örgütler anarşisi” hastalığımızın teşhis ve tedavisinde etkili olamayışımızdır,
- Merkezî-kurumsal disiplinli birleşik, ciddi, güçlü, güvenilir ve dayanımlı bir **PARTİ** aygıtını işbaşı yaptıramayışımızdır,
- İşçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketi buluşturup bütünleştirerek oluşması gereken KP yerine ikameci sağ ve “sol” teslimiyetçi oportünist örgütlerde ısrar edilmesidir,
- Sosyal meşruiyeti ve devrimci yasallığı bulunmayan “sol” örgütleri **Sosyalist-Komünist** ya da **İSP** yerine koyma aymazlığıdır,
- Örgüt ile **PARTİ** nin ayrı olduğunu yeterince bilince taşıyamayıp şımımızdır,
- Burjuva ideolojisi ve revizyonizmle mücadele edemeyişimiz, “politik açığa vurma” görevlerimizi yeterince yerine getiremeyişimiz ve ulusalci “sol” ile liberal “sol” akımları şiddetle karşıya alacak mekanizmaları üretemeyişimizdir,

• Sosyalizm+Komünizm dışı moda ve avantürnye akımlarla, aynı zamanda burjuva resmî tarih anlayışı ve resmî ideoloji (kemalizm) ile yeterince hesaplaşamayışımızdır,

• “**Komünistlerin Birliği**”, “**Komünist Birlik**” güvencelerimizin oluşması mücadelesinde aşırı teorizme, entelektüalizme, dogmatizme, sektarizme, inkârcılığa kaymış olanlara karşı sosyal pratikte teori pratik bütünlüğünü oluşturamayışımızdır,

• Devrimci mücadele demek olan ideolojik-teorik çalışmaları üniversite okumuş yarım-aydınların birer tatmin aracı olmaktan kurtarıp organik ilişkili Proleter Devrimci kanala taşıyamayışımızdır,

• Dünya devrimci pratiğinde öne çıkan kişilikleri ve deneyimleri taklit-kopya yapmaya çalışarak ya da bu süreci eleştirel katkılarımızla özümleyemeyişimizdir,

• Kitle bağı bulunan Kadro ve örgütlerin yeni nitelikler kazanmasının *Marksist Eleştiri-Özeleştirmeden* geçtiğini bir türlü kavrayamayışımızdır,

• Her toplumsal altüst oluşlarda bir daha yeri doldurulamaz militanlarımızla mücadelenin ateşinden gelen deneyim ve birikimli kadrolarımızı koruyamayışımız ve onların senteze kavuşmaya aday tezlerine karşı kulaklarımızı tıkayışımızdır,

• Hareketimizin büyük darbeler-yenilgiler aldığı dönemlerde “genel bir hesaplaşma” yaparak hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday kadroların yaratıcı diyalogları gerçekleştirep inisiyatif kullanamayışımızdır...

Bu sıralamaya bazı maddeleri daha ekleyebiliriz.

Yaşadığımız coğrafyada önemli bir Komünist kadro birikimi var. Grup, çevre ve örgüt olarak konuşlanan nüveler henüz partileşmemiş durumda. Kitlelerden kopuk biçimde varlıklarını sürdürüyorlar. Varolan örgütler de birbirinden kopuk. Mücadelenin ateşinden gelen kadrolar yeterli devrimci esnekliği gözeterek parti yaşantısının hem özlemine hem de acısı çekiyor. İşçiler, emekçi halklar meşreplerinde davranıyor; bütünlüklü bir **PARTİ**'yi arıyor. Parti iddiasında olanlar kitleleri, kitlelerde onları tanımıyor. Tam bir kaos. Bu durumdan hızla kurtulmak durumundayız.

Birbirinden kopuk örgütlerin, ideolojik, politik bakımdan birbirine bağlanması gereken ortak yanları var. Hem de çok miktarda. Devrim'e odaklı pratik ilkelere, önemli bir devrimci tarih ve geleneklere sahibiz. Üzerinde oturduğumuz zenginliğin farkındayız. ‘**Komünistlerin Birliği**’ için şüphesiz bunlar yetmez. Hareketimizi **II. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi'ne (II. T. T. K. K.)** taşımalyız.

Kolektifimiz; yazı başlığındaki sorunun cevabını bu yöntemde görmekte ve pratiğini bu temelde yoğunlaştırmayı doğru bulmaktadır.

What is this party? ÖDP Nereye?...

“Özgürlük” ve “Demokrasi” sözcüklerine özel vurgular yaparak 1996 yılında kurulan ÖDP’de 14 yıl aradan sonra yeni bir “ayrışma” daha yaşadı.

ÖDP’deki bu “ayrışma” Devrimci-Sosyalist Sol ile Liberal-Postmodern “solcu”ların ayrışması değildir; burjuva ve küçükburjuva “solcu”luğunun “Sosyalist Sol’un Birliği” gibi büyük iddialarla öne çıkanların açık faaliyet alanlarındaki “vukuatıdır.” Devrimci ve Komünist geçinip burjuva ideolojisi ve revizyonizmde karar kılışın doğal bir sonucudur. Bilimsel Sosyalizm+Komünizm davasına darbe vuruşun geldiği noktadır.

Konuya biraz geçmişten başlayarak açıklık getirmek gerekiyor. Sosyalizm ile yeni tanışan genç kadrolar “gelenekten geleceğe” bir örgütsel güvenceden yoksun oldukları için ÖDP’deki sarsıntıları yerli yerine koymakta zorlanabilirler. 18-20 yaşındaki genç insanlarımız sosyalizme ilgi duyup kazara ÖDP vb. örgütlerle tanışıyor ve şimdi yeni bir “ayrışma” sahnesi ile karşılaşılıyorsa onlara doğru bilgileri aktarıp bilinçlenmelerine katkı sunacak bilgilere ihtiyaç duyulacaktır. Aynı şeyi öteki örgüt / partiler için de söyleyebiliriz. Henüz bilimsel bilgi kazanamamış ve bilinçlenememiş ve de EMEP, SDP, SİP-“TKP” gibi örgütlere takılan gençler (özellikle de öğrenci gençlik) de tasfiyeciliğin, reformizmin, burjuva resmî tarih anlayışı ile resmî ideolojinin (kemalizmin) ne olduğunu öğrenmek durumundadır.

ÖDP vb.leri 1992 yıllarında “Kuruçeşme Toplantıları” olarak bilinen ve “Sosyalist Sol’un Birliği” özlemini duyan tabandaki temiz, iyi niyetli ve dürüst kadroların “birlik özlemini” kurutan bir girişim olarak tarihe kaydını düşürmüştür (Ayrıntılı bilgi için bakınız: Sırrı Öztürk, ***Hangi “Birlik”? Partileşme Mücadelesinin Neresindeyiz-Komünistlerin Birliği-***, Sorun Yayınları, 1998).

“En büyük birlik düşmanları ‘birlik’ diye öne çıkan / çıkarılan burjuva ve küçükburjuva ‘solcu’ akımlardan çıkmıştır-türemiştir” sözü elbette boşuna telaffuz edilmemiştir.

“Kuruçeşme Toplantıları”nın düzenleyicilerinin her biri günümüzde bir “sol” örgütün, platformun veya parti girişiminin başındadır (Bilmem ki isimleriyle “vukuatlarını” bir kez daha kaleme alalım mı?)...

ÖDP bu sürecin liberal, postmodern ve “özgürlükçü sol” bir versiyonudur. Geleceği olmayan küçükburjuvazinin “özgürlük ve demokrasi” tılsımlarına tutunması onlar açısından son derece doğaldır. 150 yıldır sosyalizm+komünizme düşman olanlar da Bilimsel Sosyalizm+Komünizm davası öne çıktıkça “özgürlük ve demokrasi” yavelerini dillerinden düşürmemeye başlamıştır. Sosyalist Sistem’in Sovyetler Birliği deneyiminin çözülüşünü sermaye sınıfının saldırıları ve literatürüne paralel biçimde ele alıp “nehirin öte yakasına” düşmüşlerdir.

Sosyalizm+Komünizm işçi sınıfı ve emekçilerin sosyal ve enternasyonel kurtuluşudur. “Özgürlükçü olan-özgürlükçü olmayan ayrımı” burjuvazinin diline doladığı sosyalizm karşıtı bir propaganda silahıdır. Kimi solcu aydınlar da kurumsal merkezî disiplinli Proleter Devrimci Kolektiflerin oluşmasına karşı oldukları için bu propagandanın uzantısında hareket etmeyi ideolojik-sınıfsal çıkarları doğrultusunda uygun bulmuşlardır. Onların nezdinde Lenin, Stalin, Mao vb. kişiliklerin tamamı “diktatör” olarak adlandırılmakta, Hitler gibi alçakların yanına konulmak istenmektedir!

Geçimsiz, huysuz, uzlaşmaz, burnundan kıl aldırmayan ve kariyerizm hastalığından fena halde muzdarip küçükburjuva “sol” akımlar, nihilistçe “özgürlük” arayışları ile açık faaliyet alanlarında bu türden burjuva argümanlarıyla tarz-ı siyaset yapma imkân ve fırsatını yakalayabilmektedir. Trenin makası bu kayıt ve şarta bağlı olarak böylelerine açılmış ve onların örgüt kurup parti imiş gibi hareket etmelerine izin verilmiştir. Malum olduğu üzere Devrimcilere, Komünistlere de ölümlerden ölüm beğenmeleri için çok “şık” barikatlar kurulmuştur.

Daha ÖDP’nin tüzük ve programını okumadan, yalnızca öne çıkan / çıkarılan kadrolarının geçmişteki “vukuatını” bildiğimiz için bir uyarı görevini yerine getirmek ve de tabanındaki genç ve devrimci kadroları düşündürmek amacıyla 1996 yılında “*What is this parti? ÖDP vb. Üzerine*” isimli kitapçığımızı üretmeyi uygun bulmuştuk Sorun Broşür Dizisi’nden (Sorun Yayınları 1996). Kitabımız yılın en çok satılan-okunan, 2. Baskısı da tükenen kitabı olmuştu. ÖDP’de Devrimci Yol (DY) siyasetinin şemsiyesi altında kimler buluşmamıştı ki?... DY, Harici Büro “TKP”, I. ve II. TİP, TSİP, SVP, KSD, Trotsky-Troçkist akımlar, Tony Clifçiler, TKEP, MLKP, TİKP, TİKB, TİİKP, TKP/ML, Bazı Kürt örgüt ve

grupları veya ayrışanları vb.lerini içine almayı başarmıştı. Ayrıca, batıcı burjuva feminist akımlar, eşcinseller, transseksüeller, vicdani retçiler, çevreciler, yeşiller ve “öteki” olarak adlandırılanların tamamı ÖDP’de cemetmişlerdi.

ÖDP’de cemedden hizipçi -hizayı bozucu- örgütler ne hikmetse (do-ku uyumsuzlukları yüzünden olsa gerek) çok geçmeden eski hizipsel duruşlarına geri dönerek savrulmuşlardır. Bu türden solcuları **Program Harcı** ile birbirine bağlayacak bir reçete henüz icat edilememiştir çünkü!

“Sosyalist Sol’un Birliği” ne ÖDP’de ne de öteki “sol” örgütlerde temsil ediliyor. Bu türden birliği gerçekleştirebilmek için sıkça vurgu yapıp bilince taşıdığımız **İSP**’ye ihtiyaç var. Bu türden bir **PARTİ** ise (ne hazin) henüz oluşturulamamıştır.

ÖDP, Bilimsel Sosyalizm+Komünizm davasının önünü kesmeye kurgulu çürük bir “dalga kıran” yani **İSP**’nin oluşturulmaması için kurulmuş / kurdurulmuş bir örgüttü. Sınıflar mücadelesindeki “görev” ve işlevini tamamlayınca da sönmülenecekti...

“‘What is this parti? ÖDP vb. Üzerine’ isimli kitapçığı sen mi yazarsın, öyle ise al başına belâyı” diye oldukça fazla “düşman” da kazanmıştık küçükburjuva avantürüye takımından. Tehditler, küfürler, spekülasyonlar gırla gidiyordu da oturup iki satır yazı kaleme alamıyorlardı.

Bazılarını yazmak gerekiyor: İstanbul, Ankara ve İzmir’deki bazı kitabevelerinde tezgahtar olarak istihdam edilen kimileri *Sorun Yayınları Kolektifi*’nin kitaplarını raflara koymuyor, siparişleri engelliyor ve bu “vukuatlarını” telefonla bizlere bildirerek âdeta orgazma eriyorlardı! ÖDP’nin kurdurduğu iki dağıtım (Arkadaş ve Devlin dağıtım) birer ticarî kuruluş görünüşleri altında siyasî bir tavırla “sen bizim partimize ‘what is this party?’ dedin, biz de kitaplarını dağıtmayacağız” demişlerdi. Satın aldıkları milyarlarca TL ederindeki borçlarının da üzerine yatıp sonradan piyasadan toz olmayı uygun bulmuşlardı! ÖDP başkanlarına yazılı müracaatlarımıza cevap dahi vermeyerek âdeta “eden bulur belâsını” demeye getirmişlerdi bu “vukuatlarını”. Bizlere bırakılan bu türden maddî “hatıralar” tahsil edilebilinseydi, en azından bugün kiracılıktan kurtulup bağımsız bir mekânımız olurdu demekten kendimizi alamıyoruz...

Yoldaşlarımızın ücretli ölüm ilanlarını gazetelerinde tahrif ederek yayınladılar. Bunları yaparken ne utandılar ne de sıkıldılar (Ayrıntılı bilgi için bakınız: **SORUN Polemik Dergisi**, Ocak 2005, Sayı: 14, s. 28).

Bu örnekler de gösteriyor ki, küçükburjuvazi ne örgüt, ne dağıtım şirketi ve ne de kalıcı herhangi bir kurum oluşturabiliyordu. Devrimci doku ve hücrelerimizi, virüs misali girdiği her yeri kurutuyordu.

ÖDP'nin gerçekleştirdiği bu "son" (daha son değil, çünkü DY'nin tabanında yakından tanıdığımız devrimci pek çok insan bulunmaktadır. Bu kadrolar süreçten çıkardığı derslerle olup bitenlere seyirci kalmayacaktır. Kitlelere sunulmak istenen "Devrimci-Liberal" suni ayrılığı yerine daha büyük sarsıntılar yaşanacaktır.) "ayrışma" burada kalmayacaktır.

12 Mart 1971 askeri faşist darbesi sonrası kadrolarının büyük darbeler almasından sonra THKP-C'nin DY-DS ayrışması dışında aynı geleneğin uzantısı olduğunu ifade eden pek çok örgüt bulunmaktadır. Dergi veya kurum adlarıyla ifade edilecekse: Halkevleri, Barikat, Devrimci Hareket vb. isimleriyle siyaset yapanlar da "THKP-C'nin asıl uzantısı biziz" demektedirler.

1972'de, THKO ve THKP-C öncü kadroları Kartal Maltepe Askeri Ceza ve Tutukevini delerek aşma eylemiyle devrimci harekete önemli bir mesaj iletmış oluyordular. Burjuvazinin baskı ve terörüne karşı kendi meşreplerince karşı koyan Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin geride kalanlara verdiği mesajın şifresi: **Birlik** idi. Şimdi sorgulamanın tam zamanı. THKO-THKP-C-TKP/ML vb. örgütlerin oluşumu, konumu, teori pratiği, doğruları-eğrileri neydi? Hayat ve mücadele bu süreçte hepimize neleri öğretti? İktidara (siyasal-sosyal devrime) yürüyen program ve partinin nasıl olması gerektiği anlayana önemli ders ve sonuçlar veriyordu-öğretiyordu.

DY siyaseti bu süreçten ders ve sonuçlar çıkarmayan örgütlerin başında geliyordu. Kolay ve ucuz yöntemlerle "THKP-C biziz, bizden sorulur" havasına girmişti. Açık siyaset yapmaya başlarken asıl önderleri siyaset sahnesine çıkmıyor ve tiyatrodaki gibi dublör-süflör kullanmayı tercih ediyordu. Bu işlemin altında ezilen zevat da yeri geliyor kendilerini öne çıkararak yemeye kalkıyordu.

DY siyaseti 1975 sonrası kitlesel tabanı olan ve bağrında bazı önemli birikimleri taşıyan bir örgüt iken önderlerinin "büyük feraseti" yüzünden bir türlü partileşemiyordu. Bileşimi ve işleyişi yüzünden dışında bulunan aynı meşrepten örgütlerle de diyalog kuramıyordu. "Kuruçeşme Toplantıları" ardından partileşmeye kalkışınca da ÖDP'deki sürtüşmeler, bölünüp parçalanmalar gerçekleşiyordu. ÖDP'deki kavga ne sosyalist solun birliğine ne de komünistlerin birliği sorunsalına ilişkin.

İktidar perspektifinden uzak “Muhallif Hasan”ların tarz-ı siyasetiydi. Onları bu türden sorunlar ilgilendirmiyordu. Yeri geliyor resmî ideoloji (kemalizm) ile kırıştırıyor, burjuva CHP ile halvet oluyor, bazı belediyelerde ilkesiz ilişkilere giriyor, yeri geliyor “Kemalizmin solu”na ekleniyor ve devrimciyi oynamaya hevesleniyordu!..

ÖDP’deki “ayırışma” geleceği olmayan küçükburjuva “sol” anlayışlarının tükenmesi demektir. Un öğütmeyen değirmen taşlarının birbirini yemesiydi.

Düzeysiz suçlamalar, ihbarlar, devrimciyi oynamalar, ahkâm kesmeler tam da küçükburjuva kariyerizminin bir ürünüydü. ÖDP’nin görün-en-görünmeyen önderlerine yakışan da buydu zaten.

“ABD elçisiyle ne görüştün”, “Ufuk Uras MİT’in mutemet adamı”, “Ergenekon davasıyla solu bulandıran faşistler ayıklandı” suçlamaları taraftarları kazanmak için seçilen gerekçelerdi!.. Asıl rahatsızlığa değinen yoktu. Ergenekon Davası sanıklarından Gürbüz Çapan dahi ayağının tozuyla (16 Ocak 2009 tarihli *Cumhuriyet* gazetesinde s. 1-17’de) yaptığı açıklamayla “tartışmalara” tuz biber ekmişti; “Kırık” ve “MİT devşirmesi” nitelemeleriyle...

ÖDP’nin kurultay sonundaki ayrışmasında U. Uras ve taraftarlarının liberal “solcu” cenaha H. Kozanoğlu (DY) taraftarlarının ise “yeni açılımlara” açık olduğu anlaşılmalıdır. Gezegenimizden kopup “Kuruçeşme Toplantıları”nda arz-ı endam eden ve daha sonra ÖDP’de cemmetmeyi uygun bulan eski “dostlarımız” bu türden ayrışmayı, yani ÖDP’deki DY uzantılarının liberal akımlara “tavır” alışlarını “iyimser” olarak değerlendirmektedirler.

U. Uras’ın üstlendiği “yeni” görevini bu sefer “Çatı Partisi”nde yapacağı anlaşılmalıdır.

Sosyalist Sol’un Birliği davası mevcut “sol” örgütlerin hizipleşip birbirini yemesi sürecinden çıkmayacaktır.

Beşikçi-PKK-“Aydınlar”

Sosyolog İsmail Beşikçi Erzurum Üniversitesi'nde öğretim üyesi olduğu dönemlerde sistemin Kürt halkına karşı uygulayageldiği inkâr, imha ve asimilasyon politikalarını yakından izlemiş ve görmüştü. Kürt diye birileri vardı. Tarihi, coğrafyası, kültürü, dili, gelenek ve görenekleri olan bir halk yok sayılıyordu. Kitle ve alan çalışmaları yaparak önemli bulgulara ulaşmış, taraf olmuş ve verileri kendi bakış açısıyla kağıda dökmeyi uygun bulmuştu. Ak kağıt üzerine dökülen “kara yazılar” Onun “sosyal kaderini” de belirlemişti.

Beşikçi aydın kimliğini koruyan ve gereğini gözünü kırpmadan yapan bir kişiliğe sahipti. Tezlerinde inatçı, ısrarcı, sürekliliğini koruyan, mütevazı, çalışkan, sessiz ve titiz bir araştırmacıydı. İddiasının ardında durmasını ve bedel ödemesini biliyordu.

Beşikçi kendisini “Marksist-Leninist” olarak da görüp tanımlamıyordu. Tartışmaya ve eleştirel katkıya açık ve muhtaç tezlerini diyalektik tarihsel materyalist yönetime bağlı disiplinlerle değil, gönlünce ve “bilimsel yönetime” bağlı kalarak kaleme alıyordu.

Eserlerinin tirajı pek çok yayınevini Karun edecek düzeydeydi. Beşikçi ise, mülksüz, parasız, pulsuz, güvencesiz bırakılmıştı. Kendisini doğruluğuna inandığı tez ve iddialarının ardında durmaya adanmıştı. Bu niteliklerinden ötürü de çok seviliyordu.

Kürt Enstitüsü'ne Kürt kökenli bir “babayiğit” başkan bulunamayınca Beşikçi bu kuruluşun başına da getirilmişti.

Beşikçi TC devletinin boy hedefi yaptığı aydınlardan biriydi. Önde geliyordu. Dürüst ve ilkeliydi. Kürt ulusal özgürlük hareketinin yeni nitelikler kazanması yolunda önemli katkılarda bulundu. Kürt hareketinin küçükburjuva önderlerinin “demokratik cumhuriyet” ve benzeri “argümanları” karşısında da sesini yükseltmiş eleştirilerini sıralamıştı. Devrimci çağrışım yapıp sonradan “beyaz bayrak” çekenleri karşıya alıp şiddetle eleştiriyordu oysa. Kürt hareketi eleştirel katkılara açık değildi.

Yaşamının üçte biri demek olan tam 17 yıl “zindan bedeli” ödedi ve hapishaneden çıktı.

Devrimci ve Marksist geçinen Sol “cenahımız” ne “Kürt Sorunu”nu, ne Beşikçi'yi anlayabildi, ne bu sürece eleştirel katkı getirebildi, ne de sahiplenebildi.

Söz yerindeyse devlet, solcular ve Kürt örgütleri de Beşikçi'ye karşı "gardını" almıştı. Onu yalnızca Devrimci ve Komünist çizgilerinin arkasında ilkel duran kadrolar anlıyor ve sahipleniyordu.

Sözün özü; Beşikçi asla yalnız değildi. Farklı ideolojik, politik ve örgütsel konumlarda bulunmak Beşikçi ile diyalogumuzun kesilmesi anlamına gelmezdi.

İsmail Beşikçi ile Abdullah Öcalan arasındaki "ulus devlet" tartışması ve "HPG tarafından tehdit edildiği gerekçesi ile İsmail Beşikçi ile dayanışma" kampanyasına Fikret Başkaya'nın başını çektiği pek çok aydın imza vererek katılmıştır.

Kürt hareketinin liderlerine yaptığı eleştiriler ve uyarılar karşısında karşılaştığı "tehdit" ve "sataşma" karşısında Beşikçi'ye sahiplenenlerin de konumlarına ve eylemlerine değinmek durumundayız.

Beşikçi böyle mi sahiplenilirdi? Bu tartışmayı "önemli" ve "belirleyici" olarak görenler de vardı.

Devrimci ve Marksist geçinen "aydınların" Beşikçi'yi yalnız bırakmayıp bir bildiri yayınlaması olayını bir ölçüde de olsa "olumlu" bir davranış olarak görenler olacaktır. Böyle olması da doğaldır.

Fakat bizim üniversite okumuş yarım-aydınlara Devrimci ve Marksist geçindikleri için söyleyecek bir çift sözümüz vardır. Yarın da olacaktır.

Devrimci ve Marksist aydın olmanın biricik ölçütü yazı ve kitap yazmakla sınırlı değildir. "Yasak savar" bildirileri kaleme almak hiç değildir. Salt panellerde, dergilerde, köşe yazarlığında, TV.lerde konuşmak da değildir. Kapitalist-emperyalizme karşı sosyal pratikte iş yapmaya aday **Kurum** ve **Araç**ların üretimine katkı getirmek ve bu oluşumların içinde rol ve sorumluluk almaktır. Bedel ödeyerek tavır geliştirenlere sahiplenmektir. Ulusallık-Sınıfsallık temelindeki sosyal muhalefet dinamiklerinin birbirinin dilinden anlamasına, birbirinden öğrenmesine, deneyim aktarımında bulunarak birlikte yürümesine katkı getirmek olmalıdır.

Sistem bu türden aydınların "vukuatından" da hoşnut olmamalı ki haklarında çeşitli baskılarla davalar açılmakta, cezaî+hukukî yaptırımlar uygulayagelmektedir.

Beşikçi'ye sahiplenen "aydın"ların büyük bölümü Kürt ulusal özgürlük hareketinin oluşturduğu siyasî örgütlerde, gazetelerde, Özgür Üniversitelerde, derneklerde ve TV.lerde hep bir aradaydılar. Aralarında birlikte hapis yatanlar da vardı. Açık faaliyet alanlarında liberal, tasfiyeci, yeni-solcu, özgürlükçü-postmodern solcu, reformist akımlara gi-

rip çıkanlar da oldu. Bir türlü kendi aralarında birliktelik sağlayamadıkları gibi birbirlerini de sevmiyorlardı. Bu bir yana Ulusallık-Sınıfsallık dinamiklerinin önemini vurgulayan *Kolektifimiz Çalışanlarının* (özellikle de Sırrı Öztürk'ün) Proleter Devrimci katkısını izole etmek için uğursuz rollere soyunanlar da çıkmıştı aralarından... Faydacı niyet ve amaçlarla PKK-DTP'ye tutunan bu "aydın" takımı "demokratik cumhuriyet", "barış, demokrasi, özgürlük ve halkların kardeşliği" kulvarında politika üretmelerin yanında bulunmayı yeğlemiştir.

SİP-"TKP" Kongresi...

ÖDP ve SİP-"TKP" örgütlerinin gerek hizipleşmelerini gerekse gerçekleştirdiği kongrelerini önemseyen "solcu" akımlar çoğunluktadır. Onlara sistemin mantığına uygun biçimde "parti muamelesi" yapanların sayısı da oldukça kabarıktır.

Bilindiği gibi *Kolektifimiz Çalışanları*; ***Sosyalist Sol'un Birliği*** denildiğinde, açık faaliyet alanında konuşlanan, kendiliğinden kurulmuş işlevsiz örgütleri kastetmemektedir.

"1973 Atılımı" ile Harici Büro'nun kendini "TKP" olarak ilan etmesi sürecinde olduğu gibi günümüzde de SİP'in kendiliğinden ve "alan kapatma" yarışıyla kurduğu örgütü "TKP" yerine koymayız. Devrimci tarih ve geleneklerimizin bu türden ucuz ve kaba yöntemlerle sömürülmesi ne seyirci de kalamayız. Marx-Engels-Lenin sürecini öznel yorumlarla sulandıran konularda olduğu gibi bu konuda da 'politik açığa vurma' görevimizden asla geride durmayız. Durmuyoruz. Bilimsel Sosyalizm+Komünizm temeline dayalı ilke, kural, yöntem ve normları kirletenlerin karşısına bir daha ve bu düzeyde yapılagelen idealizasyon ve mistifikasyonların aşılması için sosyal pratikte iş yapan, siyasal / sosyal devrim için dövüşen tüm Devrimcilerin, Komünistlerin yanında ve kitlelerin içinde olmayı önem vereceğiz. Veriyoruz...

PARTİ denildiğinde 10 Eylül 1920 Tarihî TKP'mizin ***Parti, Partileşme Sorunu, Komünistlerin Birliği, Komünist Birlik*** vb. hayatî ve can alıcı temel konulardaki Devrimci Marksist ilke, kural ve yöntemleri ve bilinen normların tüm süreçlerde işletilip temiz tutulmasını anlamaktayız.

Küçükburjuvaca atak, entrika ve yöntemleri ile yapılan saçmalıkları değil... Hâkim gerici sınıfların bu yoldaki manipülasyonlarını ve kendilerine açılan kanallarda çeşitli kombinezonlara girenleri anlamıyoruz...

Harici Büro'nun kendini "TKP" olarak ilan etmesinin topluma ve ileri, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist cenahımıza neye mal olduğunu hep birlikte yaşayıp görmüştük. İşçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareket büyük kırım ve kısımlardan geçirilmişti. Devrimci potansiyelimizin tüm kadroları "Öndersizlik Krizi" yüzünden çok büyük darbeler almıştı. Sosyal muhalefet dinamiklerini buluşturup bütünleştirme yeteneğinden yoksun TKP ve parti kurma atakları yüzünden her sosyal muhalefet odağı kendi göbeğini kesmeye yönelmişti. Günümüzde "örgütler anarşisini" andıran "sol" duruşların varlığını koruyor oluşu da bu yüzdendir.

ÖDP-SİP-"TKP" türünden örgütlerin "Sosyalist Sol'un Birliği" arayış ve yönelişlerinde bir "çıkış yolu" önerileceğine ilişkin "umut vereceğinin" iddia edilmesi de büyük bir yanılgıydı.

Harici Büro "TKP"nin parti olamayışı yüzünden alınan ideolojik, politik ve örgütsel darbeleri burada bir kez daha zikretmeyi uygun bulmuyoruz. Dileyen bu konudaki telif kitap, dergi, gazete vb. çalışmalarımızı yeterince inceleyebilir. Çünkü belgelidir.

Harici Büro "TKP"nin parti olamayışının nedenleri araştırılıp incelenirken Marksizm-Leninizm ve Proletarya Enternasyonalizmi'nin temel klasiklerine başvuruldu. Büyük bir susuzlukla okuyan, bu süreçten geleceği kazanmaya yönelik çok yönlü derslerle sonuçlar çıkaran kadrolar yapılan ideolojik, politik ve örgütsel yanlışlıkları bir bir ortaya çıkardı. Hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday partileşmenin ne demek olduğunu süzgeçlerinden geçiren Devrimci ve Marksist Kadrolar nüveler halinde bir arayış ve yöneliş içindeyken burjuva ve küçükburjuva "solcu" akımlar da boş durmayacaktı.

Yalçın Küçük yetiştirmesi kadrolarının kurduğu SİP sosyal pratikte işlevsiz bir konuma düşünce yöneticileri TKP adının kullanılması atağına "can simidi" gibi sarıldılar. Tarihimizde isim, gelenek ve "alan kapatma" hırsızlığı çok revaçtaydı çünkü. Parti, gazete, dergi, gelenek vb. hırsızlıklara sistem de prim veriyordu. Devlet, devrim gibi konularda sistemle uzlaşan, kapitalist mülkiyet, üretim ve paylaşım ilişkilerine dokunmamak şartıyla komünist bolşevik isimli naylon örgütler dahi kurulabilirdi.

Nitekim SİP-“TKP”nin nasıl bir örgüt olduğu, hangi geleneğin uzantısı olduğu, kendiliğinden kuruluşu, “dar grup kültürü” ile malul oluşu, projesi ve kadrolarının “vukuatı” ile de kanıtlanmış oldu. Örgütün dayandığı küçükburjuva öğrenci gençlik temeline uygun bir mesaj verilmesini uygun görmüştü 9. Kongresinde...

SİP-“TKP” ister 9. ister 19. kongrelerini toplansın. MYK üyelerinin sayısını herkese bir mavi boncuk dağıtırcasına 87’ye çıkarışı devrime odaklı kadrolara hiçbir şey anlatmamaktadır. Mücadelenin ateşinden gelen hakikî Komünist Kadrolar bu türden örgütlenmeleri ciddiye almayacaktır. Almamıştır. Sosyal meşruiyeti ve devrimci yasallığı olmayan, temel ilkelerde anlaşmış tüm komünistleri bağrında barındırmayan, onları yok sayan, kongre yöntemiyle değil, kendiliğinden, kendi dar grubunu parti ilan ederek kurulan örgüt / partilerin tamamının serencamı geçmişte olduğu gibi gelecekte de farklı olmayacaktır. Parti olmadığı halde parti imiş gibi hareket edenleri -komünistçilik oynayanların tamamını- hayat ve mücadele acımadan açığa vurmuştur...

Hangi Bilimler Akademisi?!..

7 Kasım 1975 tarihinde *Sorun Yayınları Kolektif’imizi* oluştururken hayat ve mücadelenin bizlere öğrettiklerini dışımızdaki dost ve yoldaş bildiğimiz herkesle paylaşmayı önümüze temel ilkeler olarak koymuştuk.

Bunlardan ilki ve en önemlisi: Devrimci ve Marksist eserleri **İSP**’nin kurumsal merkezi disipliniyle oluşturulmuş **Bilim Kurulu**, **Enstitü** ve **Akademi**lerin güvencesinde yayınlanması meselesidir.

Aradan tam 34 yıl geçti. *Kolektifimiz* bu ilkeselliği gözetti. Bileşimimizi hiçbir zaman **İSP** yerine ikame etmedik. Tecimsel kaygılarla bu işe soyunup devrimci çağrışımlar yapanları da anladığı dilde uyarıp eleştirdik. Anlamayanları teşhir ettik. Aynı zamanda sınırlı bilgilerimizle böylesine anlamlı bir işe soyunurken bileşimimizi **Bilim Kurulu**, **Enstitü** ve **Akademi** yerine de koymadık. Koyamazdık. Ancak bu türden disiplinleri gözeterek yayın faaliyetine başladık. Marksist Klasikleri keyfe-keder tercüme edip yayınlayanların “suçuna” ortak olmamaya büyük bir özen gösterdik. Tercüme kitap üretimi bahsinde birilerinin yapmadığını gün-

demimize aldık. İlerici-devrimci yayın kuruluşlarına asla zarar vermedik. Onlarla ve yayın anlayışlarıyla asla yarışmadık. İlişkilerimizi düzgün tutmaya özen gösterdik. Yaşadığımız toprakların yetiştirdiği Devrimci ve Marksist Kadroların telif eserlerini yayınlamayı öne çıkardık. *Sorun Yayınları Kolektifini* birilerinin nezdinde “sorun” yapan ve gören anlayışlarla düşmanlıklar da bu yüzden ortaya çıkmıştır. Bu türden anlayışların karşısındaydık. Evet, *Kolektifimizi* ideolojik ve sınıfsal çıkarlarına karşı bir “sorun” olarak görenlere karşı elbette sorun idik.

Çok açık ve net ölçülerde bu türden bir yayın kolektifini işbaşı yaptırırken, burada bir *Kurum* disiplini ile üretim yapacağımızı açıklamıştık. Bu *Kurum*'un işçi sınıfının malı olduğunu, işçi sınıfının devrimci tarih ve gelenekleri neyi gerektiriyorsa o doğrultuda bir yayının politikası izleyeceğimizi ve *İSP*'nin oluşturulmasıyla da elimizde bulunan anahtar asıl sahibine teslim edeceğimizi söylemiştik. Bu ilkeselliği üretiminde rol aldığı hemen hemen her kitap, dergi ve gazete aracılığıyla da sıkça tekrarlamıştık.

Bilimsel Sosyalizm+Komünizm literatürümüzü sulandırıp kirletenlere karşı da özgün dil, terim ve kavramlarımızı üretmeye koyulmuştuk.

Günümüze geldiğimizde görüyoruz ki, “öncü parti, önder parti, kitlesini arayan parti” diye söze başlayanlar yarattıkları “örgütler anarşisi” ortamımız yetmiyormuş gibi, tarihimizdeki saygın pek çok isim, simge, kavram ve literatürü de çarpıtmakta bir sakınca görmemektedir.

BEKSAV bir “sol” akım olarak kendi kuruluşlarının birinde “Nazım Hikmet Bilimler Akademisi” kurduğunu açıkladı! Kendiliğinden kurulan bu “akademi” de ders verecek şahısların isimlerine ve “vukuatlarına” baktık, aralarında “Marksist ve Bilimler Akademisi” nitelenmesine uygun bir tek imzaya rastlayamadık.

Söze “Nazım” diye başlayanların sayısı bir hayli kabarıktı. SİP-“TKP”de BEKSAV’cılardan önce benzeri bir “atak” yapıvermişti.

Bu topraklarda Bilimsel Sosyalizm+Komünizm adına taş üstüne taş koyanlar kuşatılıp yok sayılırken devrimci tarih ve geleneklerimizin, partilerimizin, dergilerimizin, kitaplarımızın, gazetelerimizin isimlerinin çalınıp kullanılması, temiz ve ilkeli tutulması gereken değerlerimizin sömürülüp yağmalanması son derece kolay ve ucuzdu. Birileri “sosyalizm+komünizm adına” ne yaparsa yapsın, hangi çamları devirirse devirsin daima yanına kâr kalıyordu. Ne sorgulayan vardı ne de yargılayan.

“Devlet ve Devrim mi, **PARTİ**’mi, Kolektif mi, İşçi Birliği’mi, Birleşik İşçi Cephesi’mi, Faşizme Karşı Savaş Birliği’mi, İşçi Sınıfının Sendikal ve Siyasal Birliği’mi, **Komünistlerin Birliği**’mi, **Komünist Birlik**’mi, Sosyal Meşruiyeti ve Devrimci Yasallığı olan **İşçi Sınıfı Partisi**’mi, Bilim Kurulu-Enstitü ve Akademisi’mi, **II. Tüm Türkiye Komünistleri Kongresi**’mi, Devrimci Oturum’mu, İstişari Toplantı’ımı, **15/16 Haziran**’ımı, Kendi Sen-tezimizi Üretmek’mi, “Tutarlı bir Demokrasi Mücadelesi” ile “Tutarlı-Amaçlı-Somut bir İktidar -Siyasal/Sosyal Devrim- Mücadelesi”mi, Sosyal Muhalefet Dinamiklerinin Bütünlüklü Seferber Edilerek Sevki ve İdaresi mi” dediniz. Geç beyim geç!... Küçükburjuva avantürüne takımına vahiy geldi mi önce mücadelenin ateşinden gelen kadrolarımızı içimizden vurmaya yeltenir... Sistemin yapamadığını yerine getirmek için uğursuz rollere soyunur...

15 Şubat 2009 Kadıköy Mitingi Üzerine

TÜRK-İŞ, DİSK ve KESK Konfederasyonlarının birlikte örgütledikleri ‘Krizin Bedelini Ödemeyeceğiz’ sloganıyla ‘hükümeti uyarma’ mitingi coşkulu ve kalabalık geçti. Bu sloganın içeriği doldurulamamıştı. Çok zayıf kalıyordu. ‘Hükümeti uyarma’ bahsinde de asıl işçiler talepleriyle sendikacıları uyarmıştı. İşçi sınıfı yalnızca sendikacıları değil Sol’u da dolayısıyla uyarmıştı. Miting bu yüzden de eksikti. Sendikacılar daha ileri şeyler söyleyemiyorlardı. Oysa kapitalist-emperyalizmin ideolojik ve sınıfsal karakteri bu mitingde işçilere anlatılmıyordu. Krizi yaratan emperyalist-kapitalist politikaların nedenlerini açıklamak, aynı zamanda nasıl aşılacağını söylemek doğallıkla mitingi düzenleyen sendikaların konumunu aşıyordu. Daha ileri şeyler söyleyemiyorlardı. Sendikaların talepleri arasında siyasî taleplerle faşizm uyarısı da yoktu. Sendikaların çok yönlü kuşatmalardan kurtuluşunun yolu da buradan geçiyordu. Siyasî mesaj vermek için tüm şartlar oluşmuştu. 29 Mart 2009 Mahallî Seçimlerine ilişkin işçi sınıfına bir mesaj da yoktu bu mitingde. Oysa AKP iktidarı can havliyle bu seçimlere asılıyordu. “İşçi sınıfının tavrı ne olmalıydı?” sorusunun da cevabı yoktu. Sendikalar bir yana Sol “cenahımızın” da bu konuda bir tavrı yoktu. Seçimlerin öngününde Sol’un fiilen yok oluşu bir hayli düşündürücüydü.

100 bine yakın bir katılım kötü hava şartlarına ve her şeye rağmen yine de önemliydi (Burjuva basını ve TV.leri söz birliği etmişçesine bu rakamı 20-30 bine indirmiştir.). İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğinin gerçekleşmesi halinde bu rakamlar 1 milyonu aşabilirdi. Bunun alt yapısı ve birikimi vardı. Fakat işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğinin gerçekleşmemesi için bir yandan sistemin çok yönlü baskısı ve terörü, diğer yandan parlamentarizm ile sendikalizmin oyunları kültürel çıkışların etkisini kırıyordu. Sol “cenahımız” bu mitingden hangi dersleri ve sonuçları çıkardı? diye sorgulayacak olursak neleri gündeme taşımamız diye bir hayli düşünmeden edemedik.

Mitinge işçi sınıfı ve sendikaları da, devrimci ve sosyalist gruplar da tüm güçleriyle asılmıştı. İşçiler genellikle mavi, Sol “cenahımız” ise, kırmızı renkleriyle seçiliyordu. Her iki kesimde de coşku hâkimdi. Yol İş Sendikası ile Halkevleri “oranj” rengini kullanmayı yeğlemişti. Onlara bu rengin emperyalist-kapitalist CFR tarafından kullanıldığını işçilerin-sosyalistlerin bu rengi kullanmamaları gerektiğini birileri öğretmeliydi (anti-parantez söyleyelim: AKP'nin 29 Mart 2009 Mahallî Seçimlerde kullandığı renkler CFR'in oranj-lacivert renkleridir.).

DİSK'de (herhalde yayınlarımızdan etkilenmiş olmalılar ki) artık mavi yerine kırmızı rengi kullanıyordu çoğunlukla.

Grup, çevre ve örgütler daha önceki yıllardaki sayılarının altında bir katılım göstermiştir. Yeni kurulan örgütlerin de mitinge güçleri oranında katıldığı görülüyordu.

PARTİ olmadığı halde parti imiş gibi hareket edenler, kendilerini “hareket” veya “platform” olarak lanse edenler, anarşistler, burjuva feminist akımlar, artık kağıt toplayan emekçiler, Meslek Odaları vb. kuruluşlar, ulusalcı ve liberal “solcu”lar, burjuva CHP, Atatürkçü Düşünce Derneği, Alevi örgütleri mitinge renk katmıştı.

Hemen her mitinge onlarca otobüs kiralayan TMMOB “katkısını” bu miting için esirgediğinden kimi “solcu” eğilimler kendi imkânlarıyla gelmek zorunda bırakılmıştı!... TMMOB'de mitinge yeterince katılmamıştı. Krizden çok büyük zarar gören TTB, TEB, TZOB gibi örgütler de mitinge katılmamıştı. Bu örgütler gibi eyleme çekilecek onlarca örgüt daha vardı. Elbette mitingi düzenleyen sendikaların öncülüğünde özlenen ittifaklar politikası gerçekleşemeyecektir. Çünkü bu görev donanımlı bir **İSP**'nin omuzlarındaydı. **İSP'nin** kurmaylığında gerçekleşebilecek ittifaklar politikalarını sendikaların cılız omzuna yükleyen “sol” an-

layışlar ve bu yolda yapılan “eleştiriler” dolayısıyla havada kalıyordu. Bu yüzden de mitingde yaklaşan Mahalli Seçimlerde AKP’ye oy vermeye çağıran bir irade de yoktu.

DTP’nin neden bu mitinge katılmadığı anlaşılmadı. Öcalan’ın yakalanışının 10. yılında yapılan etkinliklerin 15 Şubat 2009 Kadıköy Mitingi ile çakışması münasebetiyle muhtemel provokasyonları önlemek için DTP’nin katılmadığı söylenmişti. (Daha sonra DTP’nin 15 Şubat Öcalan’ın “komplo” yöntemiyle yakalanışını protesto eylemleri devletin “orantısız güç kullanma” (ne demekse?) terörüne boy hedefi olacaktı.)

SİP-“TKP” artık “İP” gibi döviz ve bayraklarında enternasyonalin sarı-kırmızı renklerini kullanmak yerine kırmızı-beyaz renklerini kullanmaya başlamıştı!

Örgüt / partilerin kortejinde “şef”leri yoktu.

Örgüt “şeflerine” karşı özel alerjisi olan mitingi izlerken ilginç sataşmalarda da bulunuyordu.

“Örgütlü” ve pankartlı katılımlara denk bir sayıda “örgütsüz” ve pankartsız cenahımızı da burada anmak durumundayız. Onlar da var güçleriyle işçi sınıfı ve emekçilerin yanındaydı.

Fakat sosyal muhalefet dinamiklerinin etkinliğini buluşturup bütünleştirmeye aday devrimci bir irade henüz oluşmamıştı. Bu çok açık biçimde hissediliyordu. “**Marksist Sol Yiğinağı Nereye Yapmalı?**” sorumuzun cevabı ve özlemi bu mitingde de görülmeye başlanmıştı.

“Parti benim benden sorulur” megalomanisine girenlerin sendikacıların binbir karmaşık niyetle sistemin mantığı ile çakışan miting çağrısına gelişleri de onların parti değil, örgüt olduklarını kanıtlamaktaydı.

“Ya bir de adına layık **İSP**’nin çağrısıyla bu türden bir miting düzenlenseydi?” demekten kendimizi alamadık...

Katılım; Kadıköy’de gerçekleştirilen 1 Mayıs ve öteki kitlesel çıkışlardaki katılımlardan daha fazlaydı.

TÜRK-İŞ daha fazla bir kitleyi alanlara taşımayı başarmıştı. Nasıl başarmanın. Krizin boyutlanmasıyla en azından 30 bin üyesini kaybetmişti. Kapitalizmin küresel krizi yüzünden 680 bin işçi işten çıkarılmış, açlığa terk edilmişti.

En kalabalık sendikal katılımlardan Türk Metal-İş Sendikası Genel Başkanı (Ergenekon Davası sanığı) Mustafa Özbek’in posterlerini ve Türk bayraklarını taşımaktaydı. Bizler de yakından gözlemlemek için

“erkek Mustafa” sloganını atan / attıranlarla beraber yürümüşük. Bu türden slogan ve pankartların sonunda bir “çatışma ortamını” tetikleyeceğine anlayınca gözlemlerimizi yarıda bırakacaktık.

Burjuva basını ve TV.leri Mitingi tümüyle yansıtmak yerine yalnızca çıkarılan “kavgayı” öne çıkarmışlardı!...

Faşist bir sendika gangsterinin işçileri örgütlemeyi nasıl becerdiğini 1970 - 15/16 Haziran Direnişi öngünlerinden bu yana biliyorduk. Fakat ne hazin bu faşist bozuntularını sendikaların başından atacak bir cüret “devrimci” geçinen sendika başkanlarında yoktu. DİSK’in bazı sendikalarının başında da faşist sendikacılar vardı!

DİSK başkanı Süleyman Çelebi (Yalçın Küçük’ten öğrenmiş olmalı) kırmızı boyun atkısı takarak “devrimci” bir mesaj veriyordu?!... KESK başkanı da kırmızı kazaklıydı!...

İşçi sınıfı tekeller devlet kapitalizminin faşist ve faşizan baskı, sömürü ve terörünü kriz yüzünden daha yakından tanımaya başlıyordu.

İşçi sınıfı ile emekçi halkların giderek politikleştiği bir ortamda onları seferber etme yeteneğine sahip bir **PARTİ**’nin eksikliği tüm yakıcılığıyla bu mitingde de hissediliyordu.

İşçi sınıfı bir yandan işten atılma, sendikasızlaştırma, işsizlik ve pahalılık cehenneminde sıkıştıkça en başta sendikalarını bu yolda sıkıştırıyordu. Sendikalar ise, işçi sınıfı ve emekçilerin ekonomik-demokratik haklarını koruyup savunma konusunda çok gerideydi.

İşçi sınıfının sendikal birliği, grev hakkı 100 yıllık sınıflar mücadelesi tarihimiz boyunca daima darbelenmişti. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliğinin gerçekleşmemesi yolunda AID+CIA kanalıyla yapılan “katkı”ları unutmuyorduk (Aynı zamanda tutarlı bir sendikal mücadelenin gerçekleşmemesi için içimizdeki “eloğullarının” bıraktığı “hatıraları” da unutmuyorduk.). Emperyalist-kapitalizmin ulakları yerli işbirlikçiler bulmakta gecikmiyordu. TÜRK-İŞ kuruluşundan beri daima “devlet sendikası” kimliğini korumuş ve gizlememişti.

Sendika bürokrasisi ile işçi aristokrasisi elele proletaryanın sendikal alandaki birliğini gönüllü baltalamak üzere işbaşı yapmış / yaptırılmıştı.

DİSK’in kuruluşu ve izlediği sendikal anlayışla ve belli açılardan bu düzeneği bozmaya yönelmişti. DİSK yüzyıllık sınıflar mücadelesi tarih ve geleneklerimizin bir uzantısı-halkasıydı. O tarihlerden başlayarak “**DİSK Gelenektir**” şiarımızı bilince çıkarıyorduk. Günümüzdeki DİSK

bu geleneğimizden uzaklaşmış / uzaklaştırılmış ve diğer sendika konfederasyonları gibi “devlet sendikası” derekesine getirilmiştir.

KESK ise (liberal “solcu” ve burjuvaziye krizden nasıl çıkılacağını öğreten konumuyla), Kamu Emekçilerinin, özellikle de TÖS ve TÖB-DER geleneğinin organik-doğal uzantısındaki deneyimlerden çok yönlü dersler ve sonuçlar çıkarmış, böylelikle konfederasyon örgütlenmesine ulaşmış bir sendika görünümünün bir hayli uzağındaydı. KESK’in bünyesinde hesaba katılması gereken sosyalist bir birikim vardı oysa.

TÜRK-İŞ ve DİSK’in tabanında ve tüm süreçlerde daima sosyalizmden haberli nüveler vardır. Bu nüveler sürekli biçimde işçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği yolundaki nitelikleriyle anılıp tanınmaktadır.

1970 - 15/16 Haziran Direnişi, 1989 - Bahar Eylemleri ve benzeri kütleli çıkışların tabanındaki kadroların özünü bu nüveler oluşturuyordu. Hareketi tabanda ören, eylemde hedefine taşıyan, poliste, mahkemede en başta sosyalizmi ve gerçekleştirdikleri eylemlerin tarihsel-sosyal haklılığını savunan yine bu nüvelerdi. Kütleli çıkışların bedelini ödeyen, işlerinden atılan, bir daha hiçbir fabrikada işbaşı yaptırılmayan sistemle uzlaşan sendika bürokrasisi ile işçi aristokrasisi değil işte bu kadrolardı.

DİSK’in üye sayısını 15/16 Haziran Direnişi sonunda 30 binden 650 bine ulaştırıran da yine anılan bu devrimci kadrolardı. Sendikacılığı kötü bir meslek olarak gören sendika bürokratları değil...

12 Eylül 1980 askeri faşist darbe sonucunda kapatılan (en başta şimdiki Anayasa Mahkemesi’nin mevcut hukuki mevzuat hiçe sayılarak el koyduğu DİSK Genel Merkez Binası olmak üzere), mal varlığına, arşivine el konulan DİSK’in üyeleri de TÜRK-İŞ ve HAK-İŞ sendikaları tarafından bölüşülecekti.

HAK-İŞ bu mitinge katılmamıştır. Niye katılsın ki? Sendikacılık mesleği öyle bir konuma getirilmişti ki, artık sosyal sınıf çıkarları yerine ırkçı, milliyetçi, kara gerici akımlar üzerinden sendikacılık yapıyordu memlekette!

“Vatan, millet, bayrak, ezan, Kur’an ve Atatürk” argümanları üzerine temellendirilmek istenen sendikal ve siyasal mücadele emperyalist-kapitalizmin krizini geriletmeye yetmiyordu. Devlet tekelci kapitalizminin çıkarlarını savunmakla görevli sağlı “sol”lu burjuva partilerinin işçi sınıfı içindeki ideolojik erozyon boşuna yaratılmıyordu.

15 Şubat 2009 Kadıköy Mitingine TÜRK-İŞ tüm gücüyle katılmıştı.

TÜRK-İŞ sendika bürokratları âdetâ tabanlarından gelen basınca karşı istemeyerek katılmak zorunda kalmışlardı. İşçi sınıfının kriz karşısındaki “sosyal uyanışına” sendikalar artık “baraaj” görevini yerine getiremez bir duruma gelmişti. “Devlet sendikacılığı” anlayışına karşı işçi tabanındaki hoşnutsuzluk had safhadaydı.

Üç Konfederasyon’un başkanları da yaptıkları konuşmalarda emperyalist-kapitalizme karşı işçi sınıfının ekonomik-demokratik haklarını koruyup-savunma yerine sermaye sınıfına “akıl öğretmeyi” yeğleyen taleplerini sıralamayı uygun bulmuştu. “Şöyle yaparsanız krizden çıkılır” türünden söylemler yerine mevcut sendikacılardan Genel Grev, Hak Grevi, Siyasi Grev, Direniş, İşyerlerine El Koyma ve İşgal gibi “üretimden gelen güçlerini” kullanma yolunda bir söz çıkmamıştı ağızlarından. Niye ve nasıl çıksın ki? “Krizin Bedelini Ödemeyeceğiz!” şiarı siyasidir. Bu şiar atan / attıran sendikacılar “nasıl ödemeyeceklerini” açıklamakla yükümlüdür. Yoksa bu şiar ajitasyon değeri olan, fakat arkası boş olan bir söylem yerine geçecektir / geçmiştir.

Sosyalist bir projesi olmayan sendika bürokratlarının bilmediği bir olguyu burada bir kez daha tekrarlamalıyız: Gerici reform dahi yapamayan AKP iktidarından talep edilen gaspedilmiş hakların gerçekleşme şansı yoktur.

15 Şubat 2009 Kadıköy Mitingi Devrimci ve Marksist Sol Kadrolara neyi öğretmiştir? Tek sözle ifade edilecekse: Pratik örgütçü çabaların yoğunlaştırılması gerektiğini öğretmiştir.

Aleyhteki pek çok faktöre rağmen, işçi sınıfı örgütlenmeye, tutarlı+amaçlı+somut hedeflere+ devrime uzanmaya en yatkın bir sınıftır. Örgütlenmeyi biliyorsan örgütleyebilirsin. Öğretmeyi-bilinçlendirmeyi biliyorsan öğrenecek-bilinçlenecektir.

Yeter ki sen öğren!

Son olarak şunları söylemeliyiz: Bu mitingler ve eylemler tüm eksikliklerine rağmen, uyarı ve önerilerimiz ışığında yaygınlaştırılarak sürdürülmelidir. Kitlesel çıkışların yaygınlaştırılıp sürdürülmesi işçi sınıfının daha da politikleşmesi ve öncülük etmesinin raylarını da döşeyecektir.

13 Şubat 1967 - 13 Şubat 2009 DİSK Nereye?...

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu DİSK 13 Şubat 1967'de kuruldu. Aradan tam 42 yıl geçti. Sınıflar Mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimiz arasında bu süreçte önemli gelişmeler de geriye dönüşler de oldu. İşçi sınıfının kazanım ve kayıplarını nesnel gerçeklikle gündeme getirmeliyiz. Özellikle işçi sınıfının sendikal birliği gibi can alıcı bir meselede Sol'un "vukuatını" (hepimizin vukuatını) bir kez daha irdelemenin tam zamanıdır diye de düşünüyoruz.

İşçi sınıfının siyasal ve sendikal birliği davasını *Kolektifimiz* dışından Sol adına(!) kümelenen birey, çevre, grup ve örgütler ne dile getirmektedir, ne de bu yolda bir çaba içindedir.

Konuyu DİSK'e getirerek bu konudaki görüşlerimizi özetleyelim: DİSK oluşturulduğu günden bu yana 100 yıllık sınıflar mücadelesindeki devrimci birikimimizi daima arkasında hissetmiştir. "***DİSK Gelenektir!***" özdeyişimiz boşuna telaffuz edilmemektedir.

1970 - 15/16 Haziran Direnişi anılan devrimci geleneğimizin geldiği doruk noktasıdır. 15/16 Haziran Direnişi'nin henüz aşılmasını da öğretiyor ki, kitlesel çıkışlar kapitalist anarşinin işçi sınıfı ve emekçi halklar üzerinde kurduğu baskı ve sömürü diktatörlüğü ebedî değildir. Yıkılmaya mahkûmdur.

Kapitalizm; geleceği olmayan, fakat hâlâ iktidardaki hegemonyasını sürdürme becerisi gösteren, gerici, sömürücü ve ahlâksız bir sistemdir-rejimdir.

Kapitalizmin aşılıp sınıfsız, sömürsüz, sınırsız, özgür, eşit, demokratik bir topluma evrilmesi sendikalar aracılığıyla değil, ***İşçi Sınıfı Partisi*** nin (***İSP***) ideolojik, politik ve örgütsel varlığı ve güvencesiyle gerçekleşecektir. Komünistler üretenlerin yönetmesi, tüm kurullarda proletaryanın söz-karar-yetki ile donatılmasının kavgasını vermektedir.

Komünistler işçi sınıfının okullarından biri olan sendikaları ekonomik ve demokratik mücadelede önemli örgütlerden biri olarak görür. İşçi sınıfının sosyal bilinci ilkin sendikalarda biçimlenmeye başlar. Burjuvazinin proletaryaya "sendika" aracını vermek durumunda kalışı kendiliğinden olmamıştır. Proletarya sendikasına kavuşabilmek için tarihsel

sosyal mücadelelerde terini ve kanını akıtmıştır. Proletarya sendika aracıyla yetinemez. Yaşayabilmek için emek gücünü sattığı patronlarla yapılan toplu iş sözleşmeleriyle alınan sınırlı haklarla da kalamaz. Proletarya artı-değer sömürsünden, burjuva diktatörlüğünden kurtulabilmek için tüm değerleri üreten-yaratan olarak iktidarı ele geçirmek durumundadır.

Günümüzde tekelci devlet kapitalizminin işçi sınıfına ve sendikalara biçtiği deli gömleğini kimler ve nasıl giyecektir? Kapitalizmin evrensel ölçekteki krizi artı-değer sömürsü, baskı ve terörle aşılmaya çalışılmaktadır. Krizin bedeli işçi sınıfı ve emekçi halklara ödetilmek istenmektedir. Kapitalizm tarihinde olduğu gibi krizin bedelini bizimkilere ödeterek çıkış arayacaktır.

13 Şubat 1967'de kurulan DİSK; İnsanın ve insanlığın sosyal / enternasyonal kurtuluş için mücadele edenlerin devrimci birikimleri üzerinde oturmaktadır. **DİSK Geleneği** ve günümüzdeki DİSK ise, devrimci geleneklerimizi içdiş eden projelerin uzantısında bir "devlet sendikası" derekesine indirgenmiştir. Burjuvazinin sendikaları işlevsiz duruma getirme projesinde sendika bürokratlarıyla işçi aristokratları ustalıklı kullanılmıştır. Kuruluşundan bugüne kadar geçen zaman diliminde ve DİSK sendikalarında görev alanların ideolojik, politik ve örgütsel kimliği, kişiliği, özel yaşamı, malı-mülkü, sistemle olan ilişkileri ile birikimleri tartışıldığında görülecektir ki, işçi sınıfının çıkarları bu türden sendikalarla-sendikacılar aracılığıyla amacından saptırılabilmektedir.

DİSK'in "devlet sendikası" derekesine düşürülüşünde tek başına sendikaları ve sendikacıları eleştirip işin içinden çıkamayız. Avanta ve yağmaya dayalı kapitalist devlet doğallıkla işçi sınıfının sendikal birliği davasına darbe vurmak için elinden geleni yapacaktır. Bir yandan hukukî düzenlemelerle sendika enflasyonunu hazırlarken, diğer yandan sistemle uzlaşacak sendikacıları da devletin bir parçası haline getirecektir.

Burada sendikacılığı bir meslek olarak gören sendikacıardan çok Sol "cenahımızı" uyarıp eleştirmeyi daha doğru buluyoruz. Sol, özellikle de Devrimci ve Marksist Sol'un yaşadığı "Öndersizlik Krizi" aşılmadan sendikalar konusu tümüyle irdelenip incelenemez. **İSP** henüz oluşturulamamış ve burjuvazi ile ona kalp ilacı olan "sol" üzerinde bir basınç olamamışsa, sendikaların uzlaşmacı "sağ kavisler" çizmesi son derece doğaldır. **İSP**'nin oluşturulması şartına bağlı olarak sendikalar, kitle örgütleri ve öteki sosyal muhalefet dinamikleri ancak iki adım sıçrama gösterecektir.

Sol “cenahımız” sosyalist hareketin birliği konusunu sağlam bir güvenceye taşıyamamıştır. Nerde kaldı işçi sınıfının sendikal birliği konusunu çözmeye kalksın!

İşçi sınıfı hareketiyle sosyalist hareketimizi buluşturun bütünleştiren olarak oluşturulması gereken **Komünist Hareket** de bir türlü oluşturulmamıştır. İşçi ve Komünist isim ve sıfatlarımızı keyfe-keder kullanmaya cüret eden küçükburjuva solculuğunu, küçükburjuva devrimciliğini ve kçkburjuvazinin komünistçilik oynamasını engelleyecek ileri bir adım da atılamamıştır.

Devrimci tarih ve geleneklerimizin anılan cenah tarafından “rahatlıkla” smrlş ve Sol “cenahımızın” bugünkü parselasyonu (biz bu olguya “rgtler anarşisi” denilmesini uygun buluyoruz.) adeta bir “sosyal kader” olmuştur!

Sınıflar mücadelesi bu “sosyal kaderi” kırıp aşıacaktır. Bunun işareti hayatın içinden her gün alınmaktadır. *Dergi, Kitap* ve telif kitaplarımızda konuyu işleyen tezlerimizin senteze kavuşıcağına ilişkin “sevindirici” gelişmelerin farkındayız.

Devrimci-dönüştürücü niteliklere sahip geç kuşakların Bilimsel Sosyalizm+Komünizm kaynağından nasıl beslendiğini ve davranmaya ynelendiğini görüyoruz.

DİSK ve öteki sendikalar **İSP**’nin güvencesini arkalarına alamadıklarından ötürü sendikalizmin-ekonomizmin batağına rahatlıkla girebilmektedir. İdeolojik, politik ve örgütsel açıdan donanımlı bir **İSP**’nin kurmaylığından yoksun olan bir sendikacılık anlayışı devletin paça gönlüne göre kendilerine biçilmiş kaftana girmek durumundadır.

Dünkü ve günümüzdeki DİSK yöneticileri, 15/16 Haziran Direnişi kadrolarının ye sayısını 30 binden 650 bine çıkarıp teslim ettiği **DİSK Geleneği**’ni çok kötü kullanıp harcamıştır. Burada ayrıntıya girmiyoruz. Çünkü, bu konular üzerindeki tezlerimizin doğruluğu sosyal pratikte sınınanıp denenmiştir, ayrıca belgelenmiştir. Dileyen bu malzemelere rahatlıkla ulaşabilir.

Günümüzdeki DİSK hem bileşimi ve ye sayısı, hem de toplu sözleşme ve grev gibi hayati konularda geleneğin çok gerisindedir. TÜRK-İŞ, HAK-İŞ vb. sendika konfederasyonları da sistemin kuşatması altında bir türlü işlevsel olamamaktadır. Sendikal alandaki bu gerilik nasıl aşılacaktır? Tek sözle: **İşçi Sınıfının Sendikal Birliği** davasını savunup gerçekleştirerek. Sendikaların tabanındaki bilinçli işçilerin mücadelesi

buna dönüktür. Krizin boyutlanmasıyla orantılı olarak tabandaki bilinçli işçilerin öncülüğünde önemli kitlesel çıkışlar örgütlenmektedir. İşçi sınıfının sendikal birliğinin ete kemiğe bürünebilmesi davası da ***İşçi Sınıfının Siyasi Birliği*** davasının gerçekleşme şartına bağlıdır. Bu iki birliği koordineli götüremeyen işçi ve komünist isimli örgütlerin ne “tutarlı bir demokrasi mücadelesi” ve ne de “tutarlı-somut-amaçlı bir iktidar -siyasal-sosyal devrim- mücadelesi” yapabilmesi mümkündür.

DİSK yöneticilerinin sendikaların içine düştüğü krizin asıl nedenlerini görmezlikten gelerek boylarından büyük işlere soyunduğunu görüyoruz. Kırmızı atkısıyla rol kesen DİSK başkanı Süleyman Çelebi'nin de içinde yer aldığı “siyasi parti” kurma girişimi bu yönelişlerden biridir. Oysa sendikacılara düşen görev, işçi sınıfının sendikal birliği davası yolunda hareket etmeleridir. Bu görevini yerine getiremeyenlerin mevcut örgütlere benzeyen bir yenisini kurmaya kalkışı kime ve neye yarayacaktır?

Günümüzdeki DİSK yöneticileri kuruluşunun 42. yılını (13 Şubat 1967-13 Şubat 2009) hamaset ve bilim dışı yöntemlerle kutlayamaz. Hayat ve mücadelenin asla doğrulamadığı, yarın da doğrulamayacağı bilinen sendikal anlayışlarda ısrar edenler; ***DİSK Geleneği*** uğruna terini ve kanını akıtan bizimkilerin senteze kavuşmaya aday tezlerini hesaba katmadan bir adım dahi ilerleyemezler. İlerleyememişlerdir.

29 Mart 2009 Mahallî Seçimleri ve Sol'un “Politikası”

Gerek *Dergi* mizin 34. Sayısında, gerekse daha önce yapılan ve burjuvazinin şartlarını belirlediği “seçimler” üzerine kaleme aldığımız yazılarımızda Devrimci ve Marksist Sol Kadroların tavrı ve taktikleri hakkındaki görüşlerimizi defalarca iletmıştik. Değişen konjonktürleri de hesaba katarak söylemeliyiz: Seçim taktiklerimiz genellikle doğrulanmıştır. Bunları bir kez daha tekrarlamayı doğru bulmuyoruz.

Bu seçimlerde burjuvazinin resmî politikaları NATO, IMF ve Dünya Bankası gibi emperyalist-kapitalist bağlantılarını açığa vuran sosyalizm propagandasının yanı sıra mahallî idarelerdeki işleyişleri, avanta ve yağmaları da açığa vuracak bir yol izlenecektir.

Uluslararası tekelleşen sermayenin ülke ve bölgedeki çıkarlarını koruyup gözetmekle görevli AKP iktidarı izlediği işçi ve emekçi halklar düş-

manı politikalarıyla doludizgin faşizme doğru yol almaktadır. Bu seçimlerde sağlı “sol”lu burjuva partilerinin birbirinin aynı olan politikalarını bozacak, sosyalizmin onurlu sesini gündemleştirecek bir Sol hareket yoktur. Mevcut “sol” örgüt / partiler AKP’nin karşısında ittifak dahi yapamamaktadır.

ÖDP, SDP, EMEP, SİP-“TKP” vb. örgütlerin “bizde varız!” diye öykünmesi işe yaramıyordu. Bu sloganlarıyla “biz yoğuz” diyorlardı aslında. “Seçim İttifakı” ve “Ortak Aday” söylemlerinin de, “Çatı Partisi” yerliliklerinin de hiçbir kıymet-i harbiyesinin olmadığı / olmayacağı taa başından biliniyordu. Nitekim seçimler yaklaştıkça, “benim partim, benim sendikam, benim gazetem, benim işçi, gençlik, kadın kurultayım” söyleminden başka bir meziyeti olmayan örgüt / partilerin “ittifak” ve “ortak aday” konusunda verdiği sözlerin buz üzerine yazıldığı anlaşılacaktı. Onların ideolojik ve sınıfsal konumlarına yakışan da buydu zaten!..

Verilen sözler, “birlik” ve “ittifak” toplantıları, cilalı sloganlar sonunda “cızdım oynamıram” diyenlerce havada kalmıştı. Son derece doğal bir sonuç idi. Geçmişte de bu türden küçükburjuva kariyerizmi hastalığına fena halde yakalanmış önderliklere sahip örgütlerin “vukuatı” aynı biçimdeydi. “Az olsun benim olsun”, “bayrakları karıştırmayalım”, “birleşmeyelim” diyen küçükburjuva “sol” anlayışlar oluşan sosyal muhalefet dinamiklerini bir türlü algılayamıyordu. Tabanda görece oluşan “birlik özlemi” son kertede uzlaşmaz zortlamalara rahatlıkla dönüşebiliyordu.

Kolektifimiz Çalışanları gerek kütleli çıkışlarda, gerekse seçim hesaplaşmalarında açığa vurduğumuz “sol” örgütler gibi ne “birlik” toplantılarına katılıyor ve ne de eylemlerde birbiriyle yarışan örgütlerin birbirine benzeyen “pankart” açma ya da “pankart solcululuğuna” soyunuyordu. Tarz-ı siyasetimizi dost-düşman herkes biliyordu.

Açıkladığımız seçim taktiklerimizle de Devrimcilere, Komünistlere yakışan bağımsız sınıf tavrımızla “amasız” ve “fakatsız” küçükburjuva kaydı itiraz saplantılarına prim vermeden saptamış, Komünistlerin eleştirel katkısına sunmuştuk. Görevimizi sözde bırakmayıp sosyal pratikte sınıfsal tevazumuzla, gösterişsiz biçimlerde yerine getiriyorduk. İddiasının arkasında duran sıradan, basit, gösterişsiz ideolojik, politik ve örgütsel çalışmalar önünde sonunda hedefine ulaşıyordu çünkü. Gerek **Sosyalist Solun**, gerekse **Komünistlerin Birliği** sorunsalının er geç sağlam bir ilkesel-örgütsel güvenceye bağlanacağını biliyorduk. Bu konuda da doğadaki kadar sabrımız vardı. Taş üstüne taş koymaya devam edecektik.

Mahallî seçimler; kapitalist avanta ve yağmaya dayalı sistemin açığa vurulması yolunda önemli fırsat ve imkânları öne çıkarıyordu. Mevcut “sol” işlevsizdi. AKP’nin karşısında adına layık bir Sol örgütümüz yoktu. Bunun yerine ve tüm politikasızlığına rağmen, AKP’nin karşısına anlamlı bir yığınak yapmayı başaran ve ulusal özgürlük taleplerini dile getiren DTP vardı. Kitle hareketleri, coşkusu ve heyecanıyla DTP önemli bir halka yakalamıştı. Sistemin DTP’ye uygulayageldiği, devlet terörü artık işe yaramıyordu. Ezilen ve sömürülen emekçi halklar kendi meşreplerince AKP’yi karşıya almıştı. DTP’nin politikalarına destek, ittifak vb. politikaları üretecek **PARTİ**’nin henüz olmayışına rağmen, onların örgütlerine faydacı niyetlerle tutunmak ve DTP içinde erimek suretiyle işlevsiz duruma düşmek sosyalistlerin harcı değildi. Komünistlerin ilkesel taktikleri, DTP’ye omuz verilmesi, örgütsel varlıklarını bir süre daha sürdürülebilmek içgüdüdü -anlaşılacakla birlikte- hareket eden “sol” örgütlerin tutarsız politikalarına prim vermek yerine konulamazdı.

AKP beş yıl daha iktidardadır. ABD ve AB emperyalizmi AKP’ye ülke ve bölge bazındaki çıkarları uzantısında yeni roller biçmektedir. AKP bu rollere alesta hazır ve adaydır. Geleneksel TC politikası “küçük emperyalist” niyetlerle küçülmeden büyümeye çok isteklidir. “Kürt Sorunu”na asla kimilerinin beklediği “demokratik cumhuriyet” türünden bir çözüm getirmeyecektir.

“Kürt Sorunu” ile “Kürdistan Sorunu” başta olmak üzere Yakın Doğu emekçi halklarının ulusal-sosyal kurtuluş mücadelesi; emperyalist-kapitalizme karşı çok yönlü ve birlikte hareket etmesiyle ancak çözülecektir. Bölge emekçi halklarının Komünist Partileri bu yönde bir çalışma yapmasıyla yaşadığımız coğrafyadaki Devrimci ve Komünist kadroların birlik ve dayanışmasını yanlarında göreceklere. ABD ile AB emperyalizminin oyunları ancak bu sayede geriye püskürtülebilecektir.

AKP iktidarda olmanın avantajlarıyla avantajlar ve yağmalar düzeyinde önemli bir örgütsel ağ kurmuştur. Devlet tekelci kapitalizminin çıkarları AKP eliyle yürütülmektedir. Tekelci, militarist polis devletin uygulayageldiği terör misliyle artacaktır. AKP’nin çıkar ilişkili merkezdeki örgütsel ağa 10 binlik bir halka daha eklenmiştir. Bu 10 binlik halkaya da bir o kadarı daha eklenmiştir. Bu örgütsel şebeke yayılabildiğince yaygınlaştırılmıştır. AKP sahte Müslüman, “Siyasî İslâm”, “İlimli -Amerikancı- İslâm” kimliği ile uluslarötesi tekelci sermayenin çıkarları uzantısında iktidardadır. Yoksul insanlarımızı iş bulma vaatleri, sabahları parasız çorba, iftar yemeği, parasız gazete, kömür, makarna ve beyaz

eşyalar ve yanı sıra olmayan siyasi terbiyelerine uygun propagandaları sayesinde AKP iktidarını mahallî idarelerde de güçlendirmekten yanadır. Kurulan çıkar ve sömürü ilişkileri en ufak birimlere kadar uzatılmıştır. Örneğin belediyelerden alınan bir büfe ruhsatı ve işletmeciliği sayesinde en azından altı hanenin geçimi sağlanmaktadır. Bu ilişkiler ağını seçimler değil siyasal-sosyal devrim kökünden kazıyacaktır. Buna rağmen, şartlarını burjuvazinin tayin ve tespit ettiği “seçim” oyunlarında Devrimciler, Komünistler işçi sınıfı ile emekçi halkların haklı taleplerinin yanında taraftır. Kitlelerin politikleştiği “seçim” ortamında AKP ile sistemin tüm güçlerinin karşıya aldığı DTP’ye omuz vermek doğru bir tavidir. Elbette Sosyalist ve Komünistlerin örgütsel güvencelerine kavuşması ve sistemi karşıya alacak, iktidarı hedefleyen sosyalist projeler üretmek gibi aslî görevlerimizi askıya almadan.

AKP’nin mahallî seçimleri oy oranını artırarak kazanması halinde Sol “cenahımız” hiç de hazır olmadığı bir süreçle karşılaşacaktır. Seçimler çok şeye gebedir. Sol’un derlenip toparlanmasını da, faşist-faşizan yönelişlerin artmasını da biçimlendirecektir.

Bu yüzden de seçim taktikleri bahsinde sistematize etmeye çalıştığımız tavrımız dışında yeni bir şey söylemeyeceğiz.

29 Mart 2009 tarihinden sonra “politik açığa vurma” bahsinde işlevsizleşmiş “sol” hakkındaki görüşlerimizi ve hayat ve mücadelenin doğruladığı tezlerimizin senteze kavuşturulması için uyarı ve önerilerimizi sıralayacağımız tabiidir.

Filistin Ağlıyor ve George Habaş

İsrail'in Gazze'ye bütün gücüyle saldırı başlattığı gün, "Medeniyetler Çatışması" tezinin ideologu olan Samuel Hungtinton yaşamını yitirdi. Tarihsel bir rastlantı olsa gerek. S. Hungtinton'un ölümünün böylesi bir tarihe denk gelmesi her ne kadar rastlantı ise de, İsrail'in Gazze'ye gerçekleştirdiği saldırı hiçte rastlantı değildi. Üstelik Yahudiler için kutsal sayılan bir güne denk getirildi bu saldırı. Hamas, böyle bir günde İsrail'in saldırı gerçekleştirmesini beklemiyordu.

Amerika'da seçimleri kazanan Barak Obama, göreve başlamadan İsrail, Gazze'ye çok kapsamlı bir saldırı düzenledi. Karadan da Gazze'ye giren İsrail ordusu hiçbir ayırım gözetmeksizin Filistin halkı üzerine tüm silahlarıyla ölüm yağdırıyordu. Hem Obama henüz görevi teslim almamıştı, hem de İsrail yakın zamanda bir seçim süreci yaşayacaktı. İsrail saldırısının böylesi bir tarihsel sürece denk getirilmesinde bu olgular yalnızca işin bir yanıydı.

Öte yandan, zamanında El-Fetih'e karşı İsrail tarafından desteklenen Hamas, Filistin halkının meşru oylarıyla seçilip iktidara geldikten sonra artık İsrail için tehlikeli bir konum kazanmıştır.

İsrail, Lübnan'da Hizbullah'la girdiği çatışmadan politik olarak kazanımla çıkamadı. Moral açısından üstünlük İsrail'in lehine olmadı. Hamas ise mevcut durumuyla ikinci bir Lübnan Hizbullah'ı olmaya aday görünüyordu. El-Fetih, artık Filistin halkının büyük bir çoğunluğu için "direnme odağı" olmaktan çok uzaktı. İsrail, Filistin'de örgütlü bir toplum istemiyordu. Hamas ise Filistin'de bütün yönleriyle tam bir örgütlü toplum yaratmanın örneğini oluşturuyordu.

İsrail her halükârda Gazze'ye böylesi bir kapsamlı saldırıyı yapacaktı. İsrail devletinin saldırıları için herhangi bir olağanüstü durum ya da yeni bir gerekçe aramaya gerek yoktur. Zira Hamas'tan önce de İsrail devleti Filistin halkına karşı ayırimsız katliamlarını gerçekleştirmişti. Bu koşullar altında, İsrail devletinin Gazze'ye yaptığı saldırıda Hamas'ı sorumlu ilan etmek, maksatlı bir değerlendirmedir. Hamas'ın İsrail'e fırlattığı roketler ancak bir maytap etkisi yaratabiliyor.

İsrail devletinin Gazze'ye gerçekleştirdiği saldırı, her ne kadar her zamanki gibi İsrail'in yaptığı rutin bir iş olsa da bu saldırıyla, İran ve Lübnan Hizbullah'ının sürece müdahil olması hedeflenmiş olabilir.

İran ve Lübnan Hizbullah'ı muhtemelen durumun farkındadır. Bu süreçte Lübnan'dan İsrail'e fırlatılan roketleri henüz üstlenen olmadı. İsrail de roketleri Hizbullah'ın attığına dair herhangi bir imada bulunmadı.

İsrail'in Gazze'ye Gerçekleştirdiği Saldırıya Kim Tavır Aldı?

İsrail, Gazze'ye saldırıyı başlatmasının arifesinde gerekli gördüğü herkesi bilgilendirdi. Saldırı başlamadan önce başbakan T. Erdoğan'ı da ziyaret ettiler. Her ne kadar T. Erdoğan İsrail yetkilisiyle yalnızca Suriye meselesi üzerine görüşüklerini açıklamış olsa da, Gazze'yle ilgili herhangi bir görüşmenin olmadığını kabul etmek için, Türkiye devleti ile İsrail devletinin öteden beri var olan ilişkisini görmezden gelmek gerekir. Belki zamanı ve saati gibi teknik ayrıntılar söylenmemiş olabilir. Ancak, Gazze saldırısından habersiz olduğu düşünülemez.

T. Erdoğan, söylem düzeyinde İsrail saldırısını kınamıştır. Bu yönde parti teşkilâtı olarak çeşitli etkinlikler ve yardım kampanyaları da düzenlenmişlerdir. Ancak tüm bunlar, İsrail saldırısını etkileyebilecek şeyler değildir. Türkiye devletinin İsrail devleti ile 1951'den beri süregelen açık ve gizli anlaşmaları söz konusudur. Ayrıca bu anlaşmalar her dönem yeni koşullara göre yenilenmektedir. Çiller hükümeti döneminde anlaşmalar tazelendi. Hatta o dönemdeki tank ihaleleri başbakan Necmettin Erbakan tarafından imzalandı. Yakın zaman önce de Erdoğan hükümeti ile İsrail arasında askeri araç alımı anlaşmaları imzalanmıştır. İsrail devleti ile Türkiye devleti arasındaki anlaşma hükümlerine göre; yapılacak askeri harekâtlardan her iki tarafta birbirlerini bilgilendirecekler. Ayrıca bir tarafın gerçekleştirdiği herhangi bir askeri harekâta, diğeri tarafsız kalacaktır. Bu durumda T. Erdoğan'ın İsrail karşıtı bir söylem tutturmuş olması pek fazla bir anlam ifade etmiyor. İsrail devleti, Gazze saldırısından iki hafta önce Türkiye devletiyle 167 milyon dolarlık silah anlaşması imzaladı.

Zaten Arap devletlerinin neredeyse tamamı İsrail'in bu saldırısına ses çıkarmamışlardır. Hatta İsrail yetkilileri, Hamas'a karşı gerçekleştirdikleri bu saldırıyı Arap devletlerinin onayladığını açıkladılar. Ortadoğu ve dünyanın diğer bölgelerinde, İsrail saldırısına tepki gösterenler yine emekçi halklar olmuştur. Tek somut pratik tutumu, devletler düzeyinde Hugo Chavez almıştır. Hugo Chavez, İsrail büyükelçisini sınır dışı etmiştir. Açık ve ağır bir dille de İsrail saldırısını lanetlemiştir. Somut tavır alan diğer bir ülke de Eva Moreles'in Boliviya'sı olmuştur.

El-Fetih lideri Abbas ta İsrail saldırısının sorumlusu olarak Hamas'ı göstermektedir. Abbas, İsrail saldırısının Hamas'ın attığı roketlerden kaynaklandığını açıkladı. Artık Abbas ve El-Fetih, Filistin halkı için olum-

suz bir konuma düşmüştür. Mevcut durumda Hamas'ın Filistin halkı üzerindeki etkisi eskisinden daha fazladır. Filistin halkı biliyor ki, İsrail'in saldırması için şu ya da bu bahanenin olması gerekmez. Filistin'e karşı saldırı politikası İsrail'in her zaman gündeminde olan bir politikadır. İsrail, karşısında örgütlü ve toparlanmış bir Filistin halkı istemiyor. Böyle bir durumu sezindiğinde hemen saldırarak bu atmosferi kırmayı ve karşısındaki gücü zayıflatmayı, moralini bozmayı denemektedir.

İsrail devleti, uygun gördüğü bir zamanda Gazze'ye saldırdı ve gene uygun gördüğü bir süre sonrasında; "amacına ulaştığı"nı açıklayarak Gazze'den çekildi. İsrail saldırılarında 1400 kişi öldürüldü. 6 binden fazla insan yaralandı. Öte taraftan Hamas da yaptığı açıklamada İsrail askerlerine kayıp verdiklerini, uçak düşürdüklerini açıkladı. Ancak Hamas bu bölgede, Lübnan Hizbullah'ının sahip olduğu avantajlara sahip değildir. Lübnan Hizbullah'ının bulunduğu mekânlar girilmesi zor mekânlardır. Savunma yapmak için avantajlar taşımaktadır. Hamas'ın savaştığı bölge ise şehir bölgesidir. Savunma yapmak için gerekli olanaklardan yoksun durumdadır. Dolayısıyla kendi iradi gücünden bağımsız olarak Hamas, İsrail saldırılarına karşı ancak sınırlı bir savunma uygulayabilir.

Tüm olanaksızlıklara rağmen Hamas bu saldırı sonrasında mevcut konumundan bir şey kaybetmemiştir. Hatta Filistin halkı belki de bundan sonra Hamas etrafında eskisinden daha fazla kenetlenecektir. Hamas hızla tahrip edilen tünellerini onarmaya başladı.

Kapitalizm Savaşsız Yaşayamaz

Savaş, kapitalist-emperezalizmin vazgeçemeyeceği bir şeydir. Onuz yaşayamaz. Hele kendisini dizginleyecek bir karşı güç veya sistem yoksa savaş durumunun sürekliliği neredeyse kronik bir hal alır. Dolayısıyla, İsrail-Filistin sorunu genel olarak Amerika ve dünya kapitalist sisteminin sorunundan bağımsız bir sorun değildir. Tam da bu noktadan hareketle düşünüldüğünde, Türkiye hükümetinin İsrail karşıtı söylemlerinin altı boş söylemler olduğu açığa çıkar. Amerika-İsrail-Türkiye ilişkileri üçgeninde Türkiye'nin Amerika ve İsrail'e karşı yapısal bir tutum alması beklenemez. Türkiye'de iktidarda ister laikçi bir hükümet olsun, isterse ılımlı İslâmcı veya başka türden bir hükümet olsun, hiçbirinin Amerika ve İsrail karşıtı bir yapısal tutum içine girme şansı bulunmuyor. Uluslararası ilişkiler ve anlaşmalarla bu durum garantilenmiştir. Dolayısıyla, Erdoğan hükümetinin söylem düzeyinde "İsrail karşıtı" bir görünüm arz etmesi kaba bir aldatmacadır.

Hatırlanacak olursa, Amerika başkanı Bush, Irak ve Afganistan saldırıları için tanrının kendilerini görevlendirdiğini söylemişti. Özellikle Sosyalist Sistem'in yokluğundan bu yana dünya üzerinde rahatça at koşutran emperyalist güçlerin bu "görevlilik" konumu içinde İsrail de vardır. Amerikan Evanjelistleri ile İsrail siyonizminin kopmaz bir ittifakı söz konusudur. 1948'de İsrail diye yapay bir devletin, 2 bin sene önce atalarının burada yaşadığı ve buraların kendilerine "vaat edilen topraklar" olduğu gerekçesiyle kurulduğundan beri Amerika, İsrail devletin tüm saldırılarına onay vermektedir. İsrail Siyonizmi Emperyalizmin Bölgeye sokulmuş bir "Koçbaşı"dır.

Emperyalizmin nerelere neden savaş ve saldırı yaptığı bellidir. Enerji ve genel olarak kâr kaynaklarını daha sorunsuz bir şekilde işletmek ve korumak için. Dolayısıyla, dünyanın bu bölgelerinde emperyalizmin dizginsiz hareketine engel teşkil eden, boyun eğmeyen ne kadar güç varsa onlarla daima savaş içinde olmaktadır. Boyun eğen, emperyalistlerin bir dediğini iki etmeyen ülkeler, yönetimler veya örgütlere karşı herhangi bir harekâta bulunmazlar. Onları, işine yaradığı veya işlerine engel teşkil eden bir hareket içine veya bu yönlü bir ittifak içine girmedikleri sürece desteklerler. ABD emperyalizminin bölgedeki tahkimatı ve başta İsrail, ikinci Mısır, üçüncü sırada Türkiye'ye "yardım" etmesi sebepsiz değildir.

İsrail'in, Gazze'ye gerçekleştirdiği saldırının genel hedefi, İran-Suriye-Hamas ve Lübnan'daki Hizbullah'tır. Aynı bölgede yer alan Halkın Mücahitleri örgütü "terör" listesinden çıkartılmıştır. Çünkü artık Halkın Mücahitleri örgütü emperyalistlerin politikalarına engel teşkil eden bir pozisyon içine girmemektedir.

Demek ki, Hungtinton'un formüle ettiği "medeniyetler çatışması" (ya da savaşı) aslında bir din veya başka türden bir savaş değildir. Tıpkı klasik emperyalist sömürgecilik döneminde olduğu gibi, bugün de aslında savaşların nedeni, sermayenin kâr kaynaklarının önündeki engelleri ve engel potansiyeli taşıyan güçleri bertaraf etmektir. Bu bölgelerde var olan diğer etnik veya dini çelişkiler, bu temel amaca uygun olarak emperyalistler tarafından kullanılmaktadır. Etnik veya dini çelişkiler, emperyalistlerin kaos üzerine kurulu olan politikalarında bulunmaz bir fırsat oluşturmaktadır.

Dünya üzerinde, emperyalist saldırganlığı dizginleyecek bir kuvvet şu anda bulunmuyor. Dolayısıyla emperyalist ve haksız savaşlar sırasında insanlar-halklar savaşın gerçek nedenini anlamakta güçlükler çekmektedirler. Emperyalist propaganda merkezleri saldırıya uğrayan tarafı, "savaşın sebebi" olarak kitlelere anlatmaktadır. Bu saldırılarda "savaşın nedeni" genel olarak Saddam, Taliban veya bugün olduğu gi-

bi Hamas olarak lanse edilmektedir. Dolayısıyla bu savaşlarda öldürülen binlerce insan, yakılan yıkılan yerleşim yerleri yalnızca birer film karesi olarak algılanmaktadır.

İsrail, sonradan, yapay olarak kurulmuş olan devletin yaşaması için elinden gelen her şeyi yapan bir tarzda biçimlenmiştir. Nazi faşizmi döneminde Yahudilerin maruz kaldıkları her türlü zulüm, şimdinin İsrail devleti tarafından başka halklara uygulanmaktadır. İsrail, başka türlü varlığını koruyamayacağını düşünmektedir.

İsrail devleti klasik yoldan oluşmuş olan diğer devletlerin oluşmasına benzemez. Oldukça farklı bir yapılanması vardır. Üretim araçlarının gelişmesine bağlı olarak ortaya çıkan uluslaşma aşamasında oluşmuş olan diğer devletlerin izlediği yolu izlememiştir. İsrail devleti, başka Amerika olmak üzere, tüm dünya ölçeğinde bambaşka bir tarzda örgütlenmiştir. Amerika'da gerçekleştirilen seçimlerde, kimin seçileceği konusunda İsrail devletinin belirleyici bir etkisi olduğu söyleniyor. Başka ülkelerde de çeşitli kurum ve sektörlerdeki yapılanması aracılığıyla yönetim yönlendiren bir rolü vardır. Enformasyon ağı, magazin vb. sektörlerde İsrail devleti dünyanın diğer devletleri içinde etkin bir yapılanma gerçekleştirmiştir. Zaten istihbarat alanındaki etkinliğini herkes biliyor.

En son temsilini Hamas'ta bulan Filistin direnişi, geçmişten bu yana oldukça yapısal farklılıklar geçirmiştir. Filistin direnişi bir döneme kadar daha çok solcu örgütlenmelerin etkinlikleriyle tanınmaktaydı. Uçak kaçırma eylemleriyle Filistin davası dünyanın gündemine oturmuştu. Uçak kaçırma eylemlerini gerçekleştirenler FHKC militanlarıydılar. Bunların içinde en tanınmışlarından biri Leyla Halit'tir. FHKC'yi kuranlar, öncesinde Millî Arap Hareketi (MAH) adında bir oluşum kurmuşlardı. O dönemlerde bu oluşumu kuranlardan biri George Habaş'tır. Bu hareketi kuran militanlar o zaman Beyrut'ta üniversite okuyan öğrencilerdir. İngiliz sömürgeciliği ve İsrail zulmüne karşı mücadele etmek için bu türden örgütler kurmuşlardı. Başta Habaş olmak üzere MAH içinde yer alan militanlar bir şekliyle Marksizm'le tanışmışlardır. Mesela Habaş'ın Marksizm'le tanışıklığı Suriye'de bir hapishanede yatarken olmuştur.

FHKC'nin etkili ve güçlü olduğu dönemlerde Türkiye'den de Filistin'e savaşmaya giden insanlar olmuştur. Türkiye'den giden devrimci militanlar, hem Filistin davasına destek vermiş hem de silah kullanımı ve gerilla savaşımı konusunda eğitim almışlardır.

Sovyetler Birliği ile ilişkileri soğuk olsa da, dünyadaki sosyalizm denemelerinde yaşanan geriye düşüşler Filistin davası için mücadele yürüten devrimci hareketleri de olumsuz etkilemiştir. FHKC artık eskisi gibi etkin ve güçlü bir örgüt değildir.

Filistin direnişini şu koşullarda sũrdũrenler daha çok İslāmî hareketlerdir. FHKC de Lũbnan'da gelişen Hizbullah ve Filistin'de gelişen Hamas'ı olumlu değerlendirmektedir. Onlara destek vermektedir. Buna karşın El-Fetih ve Arap devletlerini, Amerika ve İsrail ile işbirliği yaptıkları, tavizler verdikleri gerekçesiyle eleştirmekte, onlara tepki gstermektedir.

Dũnyanın mevcut koşulları içinde, Filistin halkının İsrail zulmũnden tamamen kurtulma şansı bulunmuyor. Gũler dengesi Filistinlilerin aleyhinedir. İsrail'in en son gerçekleştirdiği Gazze saldırısı sonrasında Hamas, Vietnam örneğini vererek smũrgeci gũlere karşı mũcadele, direniş ve zaferin olanaklı olduğu ynũnde bir açıklama yaptı. Bu tespit genel bir doğruyu ve mũcadele iradesini yansıtılmaktadır. Ancak, mevcut dũnya koşulları Vietnam direnişinin yaşandığı koşullardan tamamen farklıdır. Bir kere, emperyalizme karşı gerçekleştirilen mũcadele ve direnişlerin dayanak noktası olabilecek bir sosyalist gũ bulunmuyor. Ayrıca Arap devletleri Amerika ve İsrail ile işbirliği içindedirler. Filistin davasını destekleyen yegâne gũler halklardır. İsrail gibi modern silahlarla donanmış bir devletin karşısında el yapımı roketlerle etkin mũcadele etmek pek olanaklı değildir.

Tũm olumsuzluklara karşın, Filistin direnişi bitmez. Bir rgũt giderse yerine başka bir rgũt mutlaka ortaya çıkar. Tarihsel sũre bunu kanıtlamıştır. Fakat Filistin davasının başarılar elde etmesi ancak emperyalizme karşı mũcadelelerin dũnya çapında yũkseliře geçmesiyle olanaklıdır.

İsrail her ne kadar gũlũ propaganda aygıtlarına sahip ise de, tarihsel haksızlığından dolayı kendisine gelen eleştiriler hızla kitlelerin bilinçlerinde yerini almaktadır. Son yıllarda Hollanda'da piyasaya çıkan bir kitap, kısa sũre içinde çok satanlar listesine girdi. Kitap, İsrail Siyonizm'inin tarihini anlatıyordu. Bu kitapta, Naziler döneminde The World Organization Of Siyonism (WZO), (Dũnya Siyonizm rgũtũ) nũn Nazilerle işbirliği yaptığı anlatılıyordu. Kitabın Hollanda'da bir televizyon kanalında tartışılması sırasında, Yahudi olan sunucu ile kitap hakkında söyleşi yapılan bir Sosyalist Parti yetkilisi arasında sert tartışmalar oldu. Fakat bu tartışmalar kitapla ilgili olumsuz bir sonuç yaratmadı. Tam tersine, bu tartışmalardan sonra kitabın satışında patlamalar yaşandı.

İsrail devleti, Gazze'ye gerçekleştirdiği saldırıyı canlı olarak kendi halkına izlettiriyordu. Salıncaklarında sallanan İsraili ocuklar, kendi devletleri tarafından Filistinli ocukların nasıl katledildiğini izliyorlardı.

İsrail saldırıları dũnyanın değişik bölgelerinde halk kitleleri tarafından protesto yũrũyũřleriyle lanetlendi. Tũrkiye'de de diğer gösterilere mũdahale etmeyen devlet, solcuların yaptığı protesto mitinglerine biber

gazı ve coplarla müdahale etti. Böylece hükümetin İsrail'e karşı ne kadar tavır aldığı görülmüş oldu. Mevcut hükümet, İsrail saldırıları karşısında söylem dışında somut hiçbir tavır almamıştır. Alamaz!..

George Habaş

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (FHKC)'nin kurucusu ve önderi olan **George Habaş**, 1925 yılında doğdu. Ömrü mücadeleyle geçen George Habaş 2008 yılında yaşamını yitirdi. Filistin halkı tarafından El Hakim (bilge) olarak anılan George Habaş en geniş çevreler tarafından sevilen, sayılan bir önderdir.

Kendi anlatımlarına göre, George Habaş'ın gelişiminde, olaylar belirleyici etken olmuştur. Çocukluk ve gençlik döneminde Filistin halkı İngiliz sömürgeciliğinin ve İsrail saldırganlığının kuşatması altındadır. Tabii bu saldırganlık karşısında her zaman olduğu gibi Filistin ve diğer Arap halklarının başkaldırı ve ayaklanmaları da olmaktadır. George Habaş ta bu olaylardan etkilenmiştir.

FHKC kurulmadan önce, George Habaş ve arkadaşları sömürgecilik ve Siyonizmle savaşmak amacıyla Millî Arap Hareketi (MAH) adında bir örgüt kurmuşlardır. MAH tüm Arapların birliğini hedeflemektedir. Bu dönemde henüz George Habaş sosyalizm düşüncesiyle tanışmamıştır. Ayrıca, o dönem gerçekleşen Taksim Planı'nda, Sovyetler Birliği de Birleşmiş Milletler Konseyi'nde ABD'nin yanında bu planın altına imza atmış olduğu için, Sovyetler Birliği'ne karşı mesafeli durmaktadır. Bu Taksim Planı'nda Filistin topraklarının %56.47'si Yahudi devletine, %46.53'ü de Arap devletine bırakılıyordu. George Habaş ve arkadaşları bu planı kesinlikle reddettiler. Ayrıca tüm Araplar içinde "geri dönüş komiteleri" kurmaya başladılar. Sömürgeciliğe ve Siyonizme karşı savaş çağrılarını yaptılar.

George Habaş, Beyrut'ta tıp eğitimi aldı. Doktorluk yaptı. Arkadaşlarıyla birlikte bir hastanede yoksul halka ücretsiz sağlık hizmeti sundular.

George Habaş'ın Marksizm'le derinlikli bir şekilde tanışması, Suriye'de bir hapisane hücrelerinde yatarken oldu. Bu hücre günlerinde Marx-Engels, Lenin, Ho Şi Minh, gibi Marksistlerin kitaplarını okuma şansını buldu. Özellikle Vietnam deneyimini dikkatlice inceledi. George Habaş kendi anlatımlarında söylediği kadarıyla, Marksizm'i genel bir dogma olarak değil, Ortadoğu ve Arap toplumunu kendi gerçeğine göre yorumlama yoluna gitti. Ezilen Arap halkının kendi ulusal çıkarları için savaşmasını milliyetçilik olarak değerlendirmede.

George Habaş, FHKC'nin uçak kaçırma eylemlerini eleştirenleri, İsrail'in eşit olmayan güçler dengesiyle yaptığı eylemleri görmezden

gelmekle suçluyor. Uçak kaçırma eylemlerinin Filistin sorununu dünyanın gündemine taşıması anlamında gerekli olduğunu söylüyor. Ayrıca bazı eylemlerde sivillerin ölmesinin savaş gerçeğinin kaçınılmaz sonuçları olduğunu, yoksa etik olarak sivil ölümlerini hedeflemediklerini söylüyor.

George Habaş önceden ilan ettiği üzere 2000 yılında yapılan FHKC kongresinde başkanlık görevini kendi isteğiyle bıraktı. Neden böyle bir yol izlediğine daha önceki konuşmalarında da yaptığı gibi açıklık getirdi. Tüm dünyada mücadele yürüten hareketlere örnek olması açısından başkanlığın ömür boyu bir kişi tarafından yürütülmek zorunda olmadığı ve bir süre sonra başka birine devredilmesinin gerekliliği noktasında bir örnek oluşturmak istedi. Ayrıca bundan sonraki günlerini, şimdiye kadar yaşadığı mücadele deneyimlerinin yazılı hale getirilmesi işiyle uğraşmak istediğini söyledi. Gelecek kuşaklara eksikleri ve doğrularıyla uzun bir mücadele deneyimi sunmak istiyordu. Başkanlıktan ayrıldıktan sonra eşiyile birlikte kızının evinde yaşamaya başladı.

George Habaş rejimlerde ve örgütlerde demokratik kuralların uygulanmasına büyük önem veriyordu. Her konuşmasında örgüt içi demokrasi sorununu dile getiriyordu.

George Habaş, Arap devletlerinin işbirlikçi ve burjuva olduklarını görüyordu. Bu nedenle Arap devletlerine karşı direkt bir savaş çağrısı yapmamakla birlikte, faaliyetlerine engel çıkardıklarında onlarla çatışmaktan kaçınmayacaklarını da belirtiyordu.

FKÖ ile de bir noktadan sonra fikir farklılıklarının olduğu biliniyor. George Habaş FKÖ'yü burjuvazinin temsilcisi olarak görüyor. Ayrıca FKÖ'nün İsrail ve diğer emperyalist devletlerle yürüttüğü uzlaşma siyasetini şiddetle reddediyordu.

George Habaş, "tarihte bireyin rolünü" doğru bir biçimde anlamıştı. Bu nedenle FHKC'nin yanlışlarının kendi yanlışlıkları olduğunu söylüyordu. Ayrıca FHKC'nin hatalarının hem kendi hatası olduğunu, hem de tüm Arapların hatası olduğunu, esasta önemli olan şeyin "hatalardan ders çıkarmak" olduğunu söylüyordu.

FHKC öncesi MAH döneminde, ilke olarak belirledikleri şey; "birlik, kurtuluş ve intikam"dır. Fakat daha sonra "intikam" kavramının amaçlarını ifade eden doğru bir kavram olmadığı kararına vararak vurguyu şöyle değiştirdiler: "Birlik, kurtuluş ve sosyalizm."

Her harekette olabileceği gibi, FHKC'de de bölünmeler oldu. FDHKC adıyla bir grup FHKC 'den koptu.

George Habaş, Arap coğrafyasında mücadele yürüten İslâmî hareketlerle düşmana karşı ortak mücadele yürütülmesinden yanadır.

Lübnan'da Hizbullah'ın gelişmesini önemsemektedir. Her ne kadar başlangıçta İsrail, Filistin halkını bölmek amacıyla Hamas'ı desteklemiş olsa da, son seçimlerde Hamas'ın başarı elde etmesini olumlu bulmaktadır. Hamas'a karşı gerçekleştirilen seçim hilelerini ve komploları eleştirmektedir.

George Habaş dengeli, dürüst ve olgun kişiliğiyle kitlelerin büyük saygısını kazanmıştır. G. Habaş devletlerin, hareketlerin yenilebileceğine ama Arap halkının hiçbir zaman sömürgecilik boyunduruğunda yaşamayı kabullenmeyeceğine inanıyordu.

Habaş, verilen savaşımında silahların kullanımının politikadan çok farklı olmadığını söylüyordu. Ayrıca Filistin'in toprak bütünlüğünü sağlanmadan, gasp edilen alanların yeniden devri gerçekleştirilmeden, sürenlerin geri dönüşü sağlanmadan İsrail'le barışın mümkün olmayacağını söylüyordu.

Filistin'in bilgesi olarak anılan Geoge Habaş, Ortadoğu ve Arap gerçekliğine özgü bir liderdir. Doğu toplumlarının özelliklerinden olan sabır, ağır başlılık, cüret, adanmışlık, bağlılık, dengelik vb. nitelikleri fazlasıyla üzerinde taşıyan bir önderdir George Habaş.

Tarihte bireylerin rolü önemlidir. Aynı zamanda tarihi insanlar verili koşullar içinde yaptıkları için, Geoge Habaş'ın iyi niteliklere sahip olması Filistin'in kurtuluş mücadelesi için yeterli olmamaktadır. Tarihsel fırsatlar Filistin'den yana değil, İsrail'den yana bir avantaj sağlamaktadır. Bu nedenle, nitelikli bireylerin olması bu tarihsel dezavantajı tersine çevirmeye yetmemiştir. Filistin'in kaderi genel olarak emperyalizme ve kapitalizme karşı verilen kurtuluş mücadelesine bağlıdır. Bu mücadelede bir başarı söz konusu olursa Filistin halkı için de avantajlı bir tarihsel koşul oluşabilir. Aksi durumda, Filistin'in başarı şansı zor görünüyor.

*9 Şubat 2009
2 Nolu F Tipi Cezaevi Kandıra-Kocaeli*

Emperyalist-Kapitalizmin Ürünü İsrail Siyonizm’i...

19. yüzyılın sonuna doğru Yahudi sermayesi dünya sermayesinin içinde önemli bir yer teşkil etmekte idi. Geberen kapitalizmin dünya üzerindeki çıkarları doğrultusunda tarihsel anlamda Yakın Doğu ile çok yönlü sorunları olan Yahudileri önlâna çıkarmıştır.

İsrail Siyonizmi önce İngiliz daha sonra ABD emperyalizminin Bölge emekçi halklarının arasına sokulmuş bir “Koç Başı”dır.

Emperyalizm bölge halklarını “tavşana kaç taziya tut” yöntemiyle birbirine karşı kabaca kullanmakta son derece mahirdir.

Kapitalizmin-emperyalizmin şekillendirmesi sonucu “Yahudi sorunu” insanlık tarihinin önüne sürülmüştür. Hem de kanla, katliamla...

Emperyalizmin Yakın Doğu’daki çıkarlarının savunucusu Yahudi burjuvazisi bu süreci işletmeye başladığında dile getirdiği ideolojik söyleminin adı Siyonizm oldu.

Kapitalizmin gelişmesi ve Yakın Doğu’daki çıkarları doğrultusunda ısıtılıp gündeme getirilen “Yahudi sorunu” yine bu çerçevede emperyalist devletler eliyle dünya sermayesi içerisindeki etkinliği ile Yahudi burjuvazisi ayrıcalıklı bir yere taşınyordu.

18. yy de ve 19. yy başında Yahudi burjuvazisi nakit paranın neredeyse tek sahibi konumundaydı.

Kapitalizm içerisinde önemli yerler elde etmeye çalışan Yahudi burjuvazisi bu konumuna uygun bir ideolojiye gerek duymaktaydı.

Yahudi burjuvazisinin dünya sermayesi ile kafa kafaya ürettikleri fikir Siyonizm oldu.

Yahudi burjuvazisi ilk önce Yahudi emekçi kesimler üzerindeki denetimini güçlendirmek amacını gütmüştür.

Dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan Yahudi emekçilerinin durumuna bakıldığında zaten tam bir sefalet içinde olduğu görülecektir. Emekçi Yahudiler örneğin Çarlık Rusya’sında en aşağılık kesimler olarak görülüyorken, Yahudi burjuvazisi en ayrıcalıklı muameleye tabi tutuluyorlardı.

Yahudi emekçi kesimi üzerinde hem sınıfsal hem de ulusal baskılar buldukları ülkenin egemen güçleri tarafından rahatlıkla uygulanıyordu.

Kapitalizmin yapısal krizi arttıkça Yahudi halkı arasındaki sınıfsal farklılıklar da gittikçe keskinleşiyordu. Emekçi Yahudi halkı başta gerici kesimlerle köprüleri atıyor, emekçi harekete buldukları yerdeki emekçi halklarla birlikte sınıf tavrı alıyorlardı.

Kendi tarihimizden örnek verirse Yahudi düşmanlığı, genel anlamda Türk burjuva devletinin yapısal gayrimüslim düşmanlığı olarak öne çıkmıştır. Ancak burjuva Yahudi azınlık, "devlet eliyle burjuva yetiştirme" projelerinde, finans kapitalin oluşmasında ve yerli ortaklıkların oluşmasında önemli roller üstlenmiştir.

NATO'cu politikaların ve Gladio'nun manipülasyonlarıyla "Vatandaş Türkçe konuş kampanyası" gibi gerici saldırılardan, 1955 - 6-7 Eylül gibi linçlerden paylarına düşeni almışlardır.

Bu süreci Siyonizm'in kurucusu diyebileceğimiz Theodor Herzl şöyle dile getirmektedir: "Yahudiler arasında dayanışma duygusu tümenden körelmiştir."

Siyonizm'in ortaya çıkışıyla İngiliz emperyalizminin, Yakın Doğu'daki çıkarları tam bir paralellik göstermekteydi.

Siyonizm hareketinin dünya sahnesine çıkışı ile o dönemin Yakın Doğu'daki gücü ve plânları olan İngiliz emperyalizminin sömürgeci ve işgalci hesapları arasında tam bir uyum söz konusuydu.

İngiliz emperyalizminin Filistin'i önemli bir nokta olarak görmesi Yahudi burjuvazisine destek niteliğinde bir durum ortaya çıkarmıştı. Bu durumu o kadar ahenkliydi ki, Yahudi büyük sermayesi entegre olduğu uluslararası sermayenin güçlü devletleri tarafından destek sağlamış oluyordu; bir taraftan ise kendi sömürgeci politikaları için muazzam bir hammadde ihtiyacını böylece sağlamış oluyordu.

Konuya yüzeysel bakıldığında bile Siyonizm'in emperyalist devletlerin daima desteğini aldığı görülecektir.

Sırf bu durum bile Siyonizm'in egemen emperyalist-kapitalizmin ortak plânı olduğunun göstergesidir.

Dönemin güç dengeleri çerçevesinde bu sömürgeci plânları için Yahudi sermayesi, çeşitli devletlerin kapısını aşındırmış, gidilen kapılardan da hiçbir zaman eli boş dönülmemiştir.

Bu durum, yani Yahudi sermayesinin çeşitli emperyalist ve işbirlikçi devletlerle olan ilişkisi başlı başına bir konu ve ayrıntılı incelenmesi gerek bir durumdur.

Biz burada birkaç örnekle yetinelim.

Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda güçlü sömürgeci devletlerle hareket eden Yahudi burjuvazisi Abdülhamit döneminde Osman-

lı'dan askeri yardım istemiş, karşılığında ise "Osmanlı maliye sisteminin ıslahatını" önermiştir. Yine İngiltereye Almanya'ya karşı yardım sözü vermişlerdi. 1920'lere gelindiğinde ise İngiltere'nin "Süveyş Kanalı" için savunma duvarı sözü vermişlerdi.

Sonuç olarak dünya pazarını bölüşmek için savaşıyan emperyalist güçlerle, Yahudi büyük burjuvazisinin amaçlarının birleştiği yerde, Siyonizm sömürgeci bir ideoloji ve politika olarak ortaya çıktı.

Ancak bu durum bir halkın, yani Yahudi emekçi halkının çıkarları zemininde değil tamamen salt sermaye çevreleri zemininde olmuştur.

Bu durumun sadece egemen burjuva sınıfları arasında kararlaştırılan bir karar oldu. Max Nordau' nun ağzından bu durum şöyle dile getirilmiştir: "Milyonlarca Yahudi Siyonizm'i henüz bilmemektedir."

Evet sadece mutlu azınlığın bildiği, milyonlarca Yahudi emekçilerinin bilmediği bir gerçektir Siyonizm o dönem.

Zaten 1897'de yapılan 1. Yahudi Kongresine katılan 848 delegenin tümü Yahudi burjuvazisinden ve misyoner din adamlarından oluşmuştu ve bu kongre sadece Siyonist liderlerin atamasıyla oluşmuştu, demokratik bir seçimle değil.

Uydurdukları Siyonizm çıkışı ve tarihleri, tıpkı Yahudi büyük sermayesi gibi emperyalist ve eklektik bir biçimde hazırlandı.

Eski şemalar, modern burjuva felsefesi akımlar, sosyal reformcu düşüncelerin eklektik bir biçimde Siyonizm teorisini oluşturmaktaydı.

Siyonizm'in temel söylemlerine bakarsak, sanıyorum bu daha da net anlaşılacaktır. "Ayrıcalıklı tanrı tarafından atanmış bir toplumdur", "hangi halk içinde yaşarsa yaşasınlar o halk Yahudilere düşmandır", "Yahudilerin Filistin'de tarihsel hakları vardır", "Nil'den Fırat'a büyük İsrail devleti kurulmalı" vb..

Bu söylemler İsrail sömürgeciliğinin yayılmacı ve saldırgan politikasının kitleler gözünde meşru kılmak için kutsamasıyla bir meşruiyet sağlamış oluyordu.

Yahudi işçi sınıfının ve emekçi kesimin yine bu milliyetçi, ırkçı söylemler içinde eritilmesi sağlanıyordu.

Böylece savaşıcı ve alenen faşist tohumları barındıran bir politika sürdürülebiliyordu. Bugün kimi ırkçı faşistlerin iki halkın arasında sorun varmış gibi gösterip Yahudi halkına karşı anti-semitizm temelli faşist söylemleri dile getirmesinin bu tespitle uzaktan yakından hiçbir ilgisi yoktur (Eskişehir'de bir ırkçının açtığı "Köpekler girebilir, Yahudiler ve Ermeniler giremez" pankartı, bazı mitinglerde açılan "Hitler az yapmış" pankartları ve bazı eylemlerde atılan "Yaşasın Hitler" sloganları.). Çün-

kü burada sömürgeci ve işgalci politikaya sahip olanlar tüm bir Yahudi halkı değil, egemen sermaye grupları ve onun pıçıpıçları emperyalizmdir. Bu politikalar karşısında Yahudi emekçileri suçlamak, Ankara'da saltanat kuran Melih Gökçek'in su kesintileri yüzünden tüm Ankara halkını suçlamak kadar saçma ve kasıtlıdır. İsrail, Yahudi sermayesinin emperyalizmin himayesi altındaki devletidir ve Filistinlilerin topraklarını işgal etme suçuna dâhil olan Yahudiler olduğu gibi (ki bu çevre Yahudi burjuvazisinin ideolojik etkisi altında olanlardır), Siyonizmi lanetleyen Yahudiler de vardır. İsrail burjuvazisi arkasına emperyalist devletleri alarak sömürgeci Siyonist politikalarını dayatmaktadır. Dünyadaki uluslarötesi tekeli sermayesinde önemsenebilecek bir güce sahip olan İsrail sermayesine birkaç örnek verirsek, Yahudi sermayesinin savaş sanayisi çerçevesindeki icraatlarına bakmak yeterli olacaktır.

ABD'deki silah yapımcısı ve satıcısı olan 165 şirketin içinde 158 tanesi İsrail devletinin etkisi ve denetimi altındadır.

Salt bu örnek bile emperyalist çıkarların yalın bir durumunu sergilemektedir.

Siyonist sömürgeciliğin Filistin'de başarıya ulaşması emperyalizmin bir zaferi anlamına gelmektedir.

İsrail Siyonizmi'nin tüm adımları tarih boyunca emperyalist devletlerin onayı ve desteğiyle oluşmuştur.

Bunun en güzel örneği tarihe Balfour Deklerasyonu olarak geçen toplantı olmuştur (2 Kasım 1917). Balfour Deklerasyonu'nun bu tarihlerde imzalanmasının en önemli nedeni başta İngiltere ve onun müttefiklerinin Yakın Doğu ile ilgili plânları için uygun bir maşa aramasıydı. Gerçi Yahudi sermayesi o dönem Almanya ile daha sıkı ilişkili olması bu süreci engellemeye engel teşkil etmemekteydi.

Birinci Paylaşım Savaşı sonrası İngilizler Filistin'i işgal ettiler ve Süveyş Kanalı'nın korunmasını ise taşeron İsrail devletine bırakmak niyetindeydiler.

İngiliz emperyalistleri Osmanlı devletine karşı destek vermeleri halinde Mekke Emiri Hüseyin Ali'ye bir takım Arap devletleri kurmaya söz vermişti. Ama yapılan anlaşmanın yaptırım günü geldiğinde emperyalist İngiltere Siyonistlere desek sağlamaya başladı.

Daha sonraları Filistin'deki Arap halkının Siyonist plânlara karşı koyması İngilizlerin işini güçleştirdi.

Siyonistlerle bağlaşıklıklarını geliştiren İngilizler iki dünya emperyalist savaşı arasında ikili bir politika izledi.

Bunların ilki Arap halklarının direnişini bastırmak, ikincisi ise diğer emperyalist güçlerle flört halindeki İsrail'i kendi denetimi altında tutmaktı.

1939 yılında İngiliz hükümeti ünlü “beyaz kitap”ı hazırladı. Bu kitap İngiliz hükümetinin ikili politikasının gerekleri doğrultusunda hazırlanmıştı.

İsrail devleti ise bu yaklaşımı kesinlikle uygun bulmuyor, daha fazlasını istiyordu.

Bu durum İngiliz emperyalizminden kopup diğer büyük emperyalist güç olan ABD ile yakınlaşmanın yolunu açıyordu.

Böylece Yahudi burjuvazisi tüm ilgisini İngilizlerden uzaklaştırmaya ve çok daha güçlü ve umut verici görünen Amerika Birleşik Devletleri üzerine toplamaya başladı. Bu durumdan oldukça hoşnut olan ABD emperyalizmi, ülkesinde 1944 yılında gerçekleştirdiği seçimlerde, seçimin girenlerin kampanyalarının en önemli sloganı Yahudi sorunu oldu.

Gerek Demokrat partililer gerekse Cumhuriyetçiler uluslararası bir konferansla desteklenen Bitmore programını destekliyorlardı. Söz konusu program Filistin’de hemen bir Siyonist devlet kurulmasını istiyordu. Program ayrıca İngiliz hükümetinin 1939 yılında yayınlamış olduğu “beyaz kitap”taki görüşlerini geri almasını istiyordu. Bu arada Filistin’deki Siyonist kuruluşlar ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda İngiliz karşıtı faaliyetlerini artırdılar.

(Amerika’nın hesaplarına göre petrolce zengin olan ve stratejik açıdan da önem taşıyan Yakın Doğu’da bir Yahudi devletini kurulması kendi çıkarlarına denk düşecekti.) Bu karşıt faaliyet sonucu demiryollarını 153 kez sabote ettiler, üç İngiliz karakoluna saldırdılar, İngiliz devlet sekreteri Water Moyne’i öldürdüler.

İngilizler 14 Mayıs’ta Filistin’den çekildiler ve 14 Mayıs 1948’de İsrail devletinin kurulmasıyla başta ABD olmak üzere emperyalizm Yakın Doğu’da bir kale elde etmiş oldu. Hemen ardından ABD başkanı Truman İsrail devletinin önünde duran kritik aylarda her türlü ekonomik ve siyasal yardımın sağlanacağı konusunda güvence verdi. Bu ayların ne ölçüde kritik olacağı konusunda her iki devletinde kuşkusu yoktu, çünkü ne tür olayların yaşanacağı çoktan biliniyordu.

17 Şubat 2009-Ankara

Dersim'den Maraş'a İnce Uzun Bir Yol

Avrupa Parlamentosunda düzenlenen, “**Dersim 38 Konferansı**”na, Demokratik Alevi Federasyonu adına davetliydim ama katılamadım. Konferansın gerçekleştirileceği hafta bir beyin kanaması tehlikesi atlattım. Konferansı, yatmakta olduğum hastahaneden takibetmeye çalıştım. Eğer katılabılsaydım, kadim Ortaklık Toplumu sürecinde, Kızılbaş Alevi olarak, 1900'lü yılların ilk yarısına dek bir biçimde varlık göstermeyi başaramış tek örnek olarak Dersim'in, Kızılbaş Alevi Yolağına Meydan açıp tanıklık etmiş, uzak ve yakın geçmişine değinmek istiyordum.

Çünkü, tarihi Dersim Alanının bütün zamanların en acımasız katliamı olduğu kadar, kadim geçmişten bu tarafa üzerine çektiği, bitip tükenmek bilmeyen düşmanlığı da, baskı ve zulmü de anlaşılır kılabilecek en önemli özelliktir bu. Dersim Alanı, en eski çağlardan bu yana bir yerleşim yeri olmaktan çok, sarp ve yüksek dağları, devasa ormanlarıyla, dört yönden akıp gelen fetihçi-yağmacı akınlar karşısında tutunamayıp sığınacak yer arayanlara mekan olmuş bir sığınma yeri özelliğini taşıdığı açıktır. Bu bakımdan belli bir etniğe dayanmaktan çok değişik etniklerden halkların bir araya derlendiği, bir “**ihhtiyaç kapısı**” olarak anlam kazanır. Bunun yanında, bu alana ilk yerleşenlerin yine Anadolu'nun ve Yukarı Mezopotamya'nın kadim halkları, akraba kandaş topluluk mensupları olduğu anlaşılıyor.

Dersim Alanına gelenlerin bir özellikleri sığınma gereksinimi ile bu alana gelmiş olmaları ise bir diğeri de aynı doğa dini mensubu olmalıdır ki, bu da onların çok kolayca bir arada kaynaşmalarını ve yaşamalarını sağlamaktaydı. Bu alana geldiklerinde, geldikleri yerin özgünlüklerini de beraberinde getirirler de, baştan beri burada oluşmuş güçlü bir temel vardır ve bu temel yapı içine kendi farklılıklarını da katarak hem dinamik hem de üretken olmasını sağlamıştır. Dinlerinin öngördüğü yaşama düzeni, “**herkese ihtiyacına göre**” ilkesini temel alan “**ortaklığa**” dayandığı için daha baştan itibaren; “**mülk**” ister “**devlet mülkü**” diye tanımlansın isterse “**özel mülk**” diye tanımlansın, “**Mülk Toplumu**”na, onun örgütlü ifadesi olarak devlete ve nihayet bütün bu geliş-

meye damgasını vuran ilk toplum çelişkisi, “**Erkek Egemenliği**”ne karşı hep zıtlık içinde konumlanmıştır. Ne geldiyse de başına, bütün zamanlarda, bu yüzden geldi. Dersim Alanından baskı, zulüm, katliam ve nihayet sürgün hiç eksik olmadı.

Bütün zamanlara dayalı bu eksikliği hiç hissettirmemiş, egemenlik uygulamalarına müthiş bir karşı koyuş hep var olagelmıştır ne ki, gelmiş geçmiş bütün Dersimliye adeta değişmez olan bu kaderi değiştirememiş olmak dert olmuştur!.. Ve tabii ki, bölgeye egemen olmuş ya da bölgeyi egemenlik alanı içinde gören gelmiş geçmiş bütün din/devletlere, hükmedenler de, akla gelebilecek her türlü zulmü, kıyımı ve sürgünü uygulamalarına karşın “**ateşin ve güneşin**” (IŞIĞIN) bu soylu çocuklarına boyun eğdirememişlerdir. Bu da onlara dert olmuştur!..

Eğer, “Dersim 38 Konferansı”na katılabilseydim bunları belirterek söze başlayacaktım. Bu arka plan olmadan, 38 Dersim katliamı anlaşılır olmaz. Dersim 38 katliamı ne bir tesadüftür ne de çoğu kere anlaşılacak istendiği gibi “**bir isyan ve isyan bastırma**” hareketidir!.. Denilebilir ki, modern çağın ikinci yüzyılında, cumhuriyet pelerini giymiş modern kılıklı bir devletin, asırlara dayanan bu “başına buyruk” alanın ve bu alan üzerinde yaşayan “başına buyruk” sakinlerinin varlığına artık bir nokta koyma, bitirme isteğinin/politikasının ürünü olarak gerçekleştirilir ve tarihe böyle kayıt düşer.

* * *

Bilinebilen en eski tarihlere dek Dersim alanı, değişik adlarla adlandırıldı. Öyle anlaşılıyor ki bu adlandırmaların çoğu Dersim alanının sakinlerinin kendilerine verdikleri adlar değil, tarih boyunca bu alanı kendi hükümlerlik sahası içinde gören devletlerin verdikleri adlardır. Hatti-Hitit, Hurri-Mitanni, Urartu, Med, Pers, Artaksiad (Armeni), Part, Sasani, Bizans, Selçuki, Osmanlı Devletlerinin hükümlerlik sahasları içinde görülegeldi. Ne ki, Dersim Alanı, kadim geçmişten, Anadolu ve Yukarı Mezopotamya'nın ilk köy devrimlerinin oluşmasıyla birlikte, Ona öncülük eden Kadın Atası'nın ilk kandaş OCAK süreğinden kopmamış bu süreği hep devam ettiregelmiştir. Tabii ki her tarihsel uğrak noktasına, değişim ve dönüşüm yasasına uygun olarak o da kendisini evirerek, yeni şartlarda, o şartların getirdiği, dayattığı ihtiyaçlara cevap olacak değişimleri, evrimleri geçirerek süregelmiştir.

Dileyen devlet dilediği kadar, Dersim Alanının kendi hükümlerlik sahasında göre dursun ve kendi hükümlerlik yasalarını buranın sakin-

lerine dayatadursun onlar, Ortaklık yasalarından, Kutsal Ocak / Dergah yasalarından hiç kopmamışlar, ikrarlarına hep sadık kalmışlardır. Bölgedeki gelmiş geçmiş bütün dinlerde “*insanlığın doğuş kapısı*” olarak görülen, kimilerinde “*Dilmun*” kimilerinde “*Anunaki*”, kimilerinde “*Airyana Veyah*”, kimilerinde “*Aden*” ya da Eden olarak kabul edilen, “*Bereketli Hilal’in İlk Kutsal Ocağı*”, -bir başka ifadeyle- “*Ana Naciye’nin Cennet*”ine başlarını bağlı bilmişler, sürekten kopmamışlar, Meydanlarında, Erkânlarında, onun yasalarına bağlı kalarak “*Rıza Şehri Çocukları*” olduklarını hep dillendire gelmişlerdir.

Ben Benimkileri... Sen de Seninkileri:

Tek tanrılı Hıristiyanlık, mümkün olduğunca, merkezileşmek ve otorite bakımından tekelleşme ihtiyacındaki Roma İmparatorluğu’nun, bu ihtiyacına cevap verecek şekilde, Ekümenik Konsül toplantılarıyla yeniden ve yeniden şekillendirilip, resmen kabul edilmesinin üzerinden iki asırdan fazla bir zaman geçmesine karşın, Anadolu’nun ve Mezopotamya’nın kadim Ortaklık yapılanmalarını ehlileştirmek ve egemen din vatandaşlığı içine almak mümkün olmuyordu. Tabî ki bu durum, devletin ve hükümrânlığın tekelleşmesini ve tekleşmesini de sürekli engeliyordu.

Özellikle, Amasya, Tokat, Sivas, Dersim, Adıyaman hattı üzerindeki ortaklık yapılanmaları, büyük Ocaklar adeta bir kama gibi, bölgede de birbiri aleyhine hegemonya peşinde olan, Roma/Bizans ve Pers İmparatorluğu’nun orta yerine girmişti. Her iki tarafta ne baş eğdirebiliyorlar bu topluluklara ne de ortadan kaldırılabiliyorlardı.

I.S. 6. yy. ortalarına doğru dönemin Bizans İmparatoru Maurice, dönemin Pers Şahına ittifak öneriyor ve şöyle diyordu: “*Onlar sizinle bizim aramızda yaşıyorlar ve devamlı problem kaynağı oluyorlar. Ben, benim tarafımdakileri toparlayıp Trakya’ya göndereceğim, Sen de seninkileri doğuya gönder. Eğer orada ölürlerse çok sayıda düşmanımız ölmüş olacak. Eğer tersi olur da sınır boylarındaki diğer düşmanlarımızı öldürürlerse pek çok sayıda düşmanımız öldürülmüş olacak. Bizlere gelince bizler birbirimizle barış içinde yaşayacağız. Eğer kendi ülkelerinde kalırlarsa sizin için ve bizim için artık huzur kalmayacak.*”

Yıllardır hep yazar ve söylerim; konum Alevilik ve her nerede ve nasıl ele alınırsa alınsın, Alevilik ile egemen dinler arasındaki temel ayırım noktası, hangi toplumsal yapılanmaya denk gelip gelmedikleridir.

Alevilik Anadolu ve Mezopotamya'da kadim **“Ortaklık Toplumu”**nu temsil eder ve kökleri **“ortaklığın”** kökleri ne kadar eskiye gidiyorsa o kadar eskidedir. Egemen dinler ise Mülk Toplumu yapılanmalarıdır. Bunun örgütlü ifadesi olarak Devlettir yani. Egemenliktir ve nihayet hem cin hem de sınıf egemenliğinin ifadesidir. Bu hangi kutsallıkla örülür ise örülsün farketmez, hem Ortaklık açısından hem de Mülk toplumu açısından dinin anlamı budur. Yukarıdaki aktardığım belgede söylenenler açısından bu konular ayrıca da ele alınıp açılmalıdır ama benim şimdi üzerinde duracağım konular değil bunlar.

Burada üzerinde durduğum konu, iki zıt yapılanmanın birbirleri karşısındaki duruşları ve söz konusu “ortaklık” olduğunda, Mülk egemenliğinin nasıl da bütün çelişkileri bir yana bıraktığının üzerinedir. Bizans İmparatoru Maurice'nin Pers Şahına gönderdiği ittifak mektubu bana hep şu ünlü, “Balans Ayarı” nitelemesiyle literatüre geçen “28 Şubat Genelkurmay Darbesi”ni hatırlatır. İlginçtir o darbenin bir ucu ezeli rakip Türkiye Cumhuriyeti ile İran İslâm Cumhuriyeti arasındaki kimi sür-tüşmelere, iç siyaset müdahalesi girişimlerine karşı yapılmış ise diğer ucu Kürt Halkının özgürlük mücadelesine ve Alevi Hareketinin bağımsızlaşma ihtiyacına karşıydı. Hatta, kimi günün Alevi örgütlenmelerini de harekete geçirerek aynı bağlamda “Mollalar İran'a” sloganları filan attırılmıştı. İşte o günlerdeydi, günün İran Cumhurbaşkanı Ayetullah Hameney, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı S. Demirel'e, ağırlıkla Dersim, Sivas, Malatya, K. Maraş hattı kastediliyor olsa gerekir ki, mealen mektubunda şunları söylüyordu. **“Bu Aleviler öteden beri bölge devletlerinin başına belâdırlar. Ya bunları asimile edin, ehlileştirin ya da izin verin bu işi biz yapalım. Biz bu konuda bir hayli deneyimliyiz.”**

S. Demirel'e yazılmış mektubun Alevilerle ilgili bölümünün kopyasını bizzat okudum. En çarpıcı yer aklıma çakılı kaldı. Alevilerle ilgili Hameney'in halisane düşünceleri böyleydi: Bizans İmparatoru Maurice ile günün Pers Şahı'ndan bu yana 1500 yıl geçmiş olmasına, Genç Abdalın nefesiyle Alevilerin o günden bu yana “kaç kez ölüp kaç kez dirildiklerini kim bilir” olmasına karşın, Egemen akıl, bir başka deyişle, ister modern kılıklı ister ortaçağ kılıklı ya da daha eski devlet aklının duruşu değişmiyor!. Müthiş bir süre var söz konusu Ortaklık olduğunda.

Haçlı ve Cihat Akli Hep Aynı Kararı Aldı: Katliam-Sürgün-Asimilasyon

Bir kalem darbesiyle, özellikle Yukarı Mezopotamya halklarının bir toplumsal yapılanma formu olan Aleviliğini, “Zerdüş” dininden sayanlara bir uyarı olması bakımından da yukarıdaki alıntıyı aktardım. Daha sonraki tarihlerde bu kadim ortaklık yapılanmasını bir kalemde Hıristiyan’a, tabii ki heretik Hıristiyan’a, ya da giderek “sapkın İslâm Mezhebi”ne saydıkları gibi!.. Bizans İmparatoru Maurice, bir Hıristiyan İmparator olarak, Aleviler için, Zerdüşti Pers Şahına dayanışma mektubu yazıyor. Tabii ki dayanışıyorlar da. Çünkü tarihsel olarak ikisi de artık olabildiği kadar tekleşen ve tekelleşen, mülkün, tabii ki erkeğin ve sınıfın hükümranlığının temsilcisidirler. Dinlerinin temsil ettiği kutsallık, tümüyle bu sosyal/toplumsal özelliğin kutsallığın diliyle ifade edilmiş olmasından başka bir şey değil.

Anadolu’nun ve Yukarı Mezopotamya’nın kadim Alevi toplulukları daha başından itibaren Bizans’ın yukarıdan aşağıya Hıristiyanlaştırma uygulamalarını müthiş bir direnişle karşıladılar. Bizans’ın arka bahçesi durumundaki Ege ve Akdeniz bölgesi Ortaklık Ocakları bu direnişin ilk ateşleyicileri olarak daha ilk yıllardan itibaren kendilerini ortaya koydular. Yakmalar, yıkmalar, sürgünler ve ataş yığınlarında yakmalara varan katliamlara eklenen asimilasyoncu dönüştürme hareketleri zamanla yayılarak geldi. Kuşkusuz bütün bunlardan ayrı ayrı söz etmek gerekir, yazımızın konusunu teşkil eden Dersim Katliamını ve katliam sürecininin örtülmüş geçmişteki köklerini daha derin kavrayabilmek için. Ancak, böyle bir çalışma daha kapsamlı bir çalışmanın konusu olmalıdır. Burada değinip geçmek zorundayım.

Ortaçağ Anadolu ve Yukarı Mezopotamya gerçeğine gelindiğinde, hala varlığını sürdürmekte olan, köklerini ve süreğini, Alevi literatüründe “**Rıza Şehri**” olarak adı geçen, Kadın Ataların önde ve öncülüğündeki neolitik dönemin, ilk kandaş ocak/köy yerleşim yerlerinden alan, 12 büyük Alevi Ocağı vardı ve örgütlenme düzeyine ve ortaklığın yasalarına uygun olarak birbiriyle irtibatlı olarak varlık sürdürmekteydiler. Hemen hepsi de İlk Kök Ocağın soylu Anası ya da “Dünya Anası” MA’nın adına varlık sürdürüyordu. İ.O 2000 (1650’li yıllar dönemeç noktası) yıllarını takibeden yıllarla birlikte, “**İki başlı evliliğin**” bir başka deyimle, hem tek eşli hem de “Eş ve Eşit” bağlamında evliliğin, esas alındığı bir sosyal düzen içinde olmalarına karşın, sosyalitelerinde hâlâ kadın önceliğinin bir biçimde devam ettiği yapılanmalardı bunlar.

Dersim Alanının kimi zaman adı Daraxini ya da kimi kayıtlarda Daranalis ya da Çimisgezrek ya da Kızılkilisene gibi adlarla anıldığı görülse de kendi sözünü ettiğimiz kadim yapılanmasına da uygun olarak adı **KOMANANALİS** idi. Mananalis Komalı (ortakları-Ortaklığı) anlamında Komananalis'e bağlı ve hâlâ Ana adıyla anılan Ocak kalıntılarına, günümüzden 150 yıl öncesine dek rastlandığını, Kızılbaş Kadın adlı çalışmamda da değinmiştim. Ermeni, Lazgi ve Dersimli Zaza ve Kurmanç Alevilerinin ortak ocaklarıydı bunlar. Şimdi tabii ki "koydunsa bul" oldular. Mananalis Komalı o günkü tarihte de Sivas -Erzincan- şimdiki adıyla Tunceli hattını kapsayan alanda (ki Dersim Alanı diye tanımlanan alanın kendisidir bu), ağırlıkla da kuzeye doğru alanda yapılanmaktaydı.

Bir önceki başlıkta belirtildiği gibi katliamlara eşlik eden ilk sürgün Bizans İmparatoru Maurice döneminde (6.yy sonu-7.yy başlarında) Kıbrıs'a yapıldı. Katliam, yakıp, yıkma ve talan etmeleri takibeden ikinci deniz aşırı zorunlu iskan ise II. Kostans döneminde, yaklaşık olarak 640'lı yıllarda; gerek Kapadokya Komanası başta olmak üzere, Kazova (Tokat) Komanası ve Mananalis Komalından kadın-erkek, yaşlı-geç genç binlerce Aleviyi topladı, gemilere doldurup hiç tanımadıkları diyarlara, Sicilya'ya, Güney İtalya'ya, Güney Fransa'ya yolladı. Buna karşı dönemin en büyük Kilise/devlet kırımını, IV. Konstantin döneminde yapıldı. Anadolunun batı yakasına öncelikli olarak gönderilenler, sadece 38 Dersim katliamından sonra değil, daha, IV, Konstans (668-685) zamanında da aynı muameleye tabi tutuldular. Çoğu savunmasız, silahsız, esas işleri çiftçilik, çobanlık ve zanaatkârlık olan bu insanların, katliamlardan, yakılıp yıkılmalardan arta kalanları, aç ve susuz yollara düşürüldüler. Kaç gece kaç gündüz, hangi izbelerde, Ortodoks-Katolik papazların hangi "öte dünya" hesaplarına, hangi amansız tezgahlarında kurban edildiler kimse bilmez. İzler silindi, kalemler tutmaz, katipler lâ!.. Göçertilenler, Ege'de Manisa, Akhisar gibi yerlere, Trakya'da Rodop dağlarının eteklerine, Filibe'ye, Bizans başkentinin hemen arka bahçesine yerleştirildiler. Gerek daha önce İtalya ve Güney Fransa'ya sürülenlerle birlikte buralara yerleştirilen Alevilerin, gerekse bu son sürgünlerin, 11-13. yy. boyunca Avrupa'yı bir baştan başa sarsan ve tarihe, Bogomil/Katar (Chathera) hareketi olarak kayıt düşen Alevi ayaklanmalarının tohum taşıyıcıları olduğu görülecektir.

Sansürlü tarih yazımı nedeniyle bütün bu gelişmelerden bihaber olduk. Büyük Pir Silvan-us'u, Tahtacı Pir Sergius'u hiç bilmedik tanımadık. Ali ile gözlerimiz bağlandı, o zamanlarda da sonraki nesillerin

gözleri İsa havarisi St. Paul ile bağlanmıştı. Ali'den öte atalarımızı, bizden uzak "putperest gavurlar" olarak bildik!.. Balatıyan ya da Balabaniyan Ocağının adını taşıyan ama kayıtlara Paul diye geçen Alevi pirini, Timoty'i tanımadık. Tabii, daha önce de yaşandığını tahmin ettiğim bir türlü doğrulayamadığım, Yolda o güne kadar pek görülmemiş, bir yol ayrımının yaşandığını da bilemedik. Pir Sergius döneminde, O güne dek hiç baş vurulmamış bir yöntem başvurulmuş ve Yol ayrımı başlamıştır. Katliam, bastırma, talan, yakma ve yıkmaya eşlik eden sürgün o denli etkili olmuştur ki; artık bütün bu olan biten karşısında, silahlanma ve dağlarda mesken tutma yol ayrımı zorunlu olarak kendisini dayatmıştır. Yola girerken verilen ikrarda, temel bağlayıcılardan biri olarak "Çana Kıymama" erkânı ilk kez bozulmuştur.

* * *

Anadolu'nun gördüğü en büyük Alevi kıyımı, Selçuklular döneminde gerçekleşen ve önder Pirlerin adlarıyla tarihe kayıt düşen, Baba İlyas-Baba İshak (1240) önderliğindeki Alevi ayaklanmasının bastırılmasıyla birlikte gerçekleşmiştir. Mananalıs, yani Dersim'in de içinde bulunduğu kutsal Komal Alanı, hareketin orta yerindedir. Güneyden Kurmay önderliğinin bulunduğunu biliyoruz. Kadim Komagene Komalının başkenti Samsat (Adıyaman) da karargahını kurmuş Baba İshak Sivas üzerine yürür. Mürşit Baba İlyas'ın ise Kadim Kadın Ata Ocaklarından Amasya'dadır (Ama-(A)ssa=Ma Ananın Kenti). Direnişe Anadolu ve Yukarı Mezopotamya'daki bütün Ocaklardan oluk oluk Yol evlatları katılır. Yerli ya da sonradan gelmiş olarak o gün için Anadolu-Yukarı Mezopotamya Alanında ne kadar halk varsa, her halkın Alevisi olarak bu ayaklanmada Meydan tutmuştur. Örnek olsun, Ermeni Halkının, Devlet toplumu olarak bir bölüğü Hıristiyan (egemen) olmasına karşın, geleneksel ortaklık yapılanmasını devam ettiren bölüğü de vardı. Onlar için Ermenilik ya da Kürtlük ya da Türklük yoktu, Ortaklığın bir bireyi olarak "Yol" vardı ve "Yol Evlatlığı" vardı. Bunun tabii ki Müslümanlığı ya da Hıristiyanlığı da yoktu. Alevilik esastı. Böyle olduğu için, söz konusu ayaklanma karşısında Müslüman Selçuki iktidarlarından çok Hıristiyan Bizans iktidarları tedirgindi ve bu direnişin kırılmasına büyük destek verdiler.

Bugünkü sansürcü tarih yazımı, daha o tarihte bile bütün bir Anadolu'yu "Türk"e çevirdiği için, bu ayaklanmanın bütün taliplerini ve pirlerini de "Türk ve Anadolu'yu Türkleştirenlere" çevirmiştir!.. Bu ayaklanmaya sahipsiz, göçer durumundaki Türkmenler'de ailece katıldıkları ve

Malya çölündeki son duruşmada, Aile boyu katliam gördüklerinden ötürü, onların da hikayeleri hep yamuk anlaşılmıştır. Türklük ya da Türkçülük gibi bir dertleri bulunmadığı için yamultulmuşlardır bugünkü resmî ya da gayri resmî sansür yazarlarının elinde.

Dersim Alanı, iki köklü Ortaklık yapılanması ocaklarının orta yerinde, her iki taraf açısından da bir geçit, bir köprü olma durumundaydı. Batı ucu Amasya merkezi ise Doğu ucu Alamut merkezli Daylem Alanı idi. Bir baskın fırtına da o taraftan geliyordu Dersim üstüne. Bu, talan, katliam, yakma ve yıkma fırtınası ise Uzak Doğu'dan akın akın gelen Moğol yağmacılığıydı.

Malya Çölünde yenilen Aleviler tabii ki acımasızca kılıçtan geçirildiler. Son ferdine kadar direnerek, kılıçların önünde can verdiler. Sayısı bilinmez. Kayıtlarda yazmaz. Ya ondan sonraki süreç; katliamdan sonra söz konusu kutsal Ocaklar, köyler, haneler!. Kızlar, gelinler, yetim kalan çocuklar. Yok edilen yazılı eserler. Kadın Atalara ilişkin bilgelik eserleri.

Geçmeden bir bağlantı daha kuralım, bütün resmî söyleme, sansürlü tarih yazıcılığına inat; Bizans İmparatorları II. Kostans ve IV. Kostans döneminde, Batıya, Güney İtalya ve Güney Fransa'ya , daha sonra da Balkan sınırına Trakya'nın Rodop dağı eteklerine, Filibe'ye sürülenlerin torunları geleneği oralara da taşırdılar. Zamanla Balkanlardan Fransa'ya dek bütün bir Akdeniz sahilini yüz yıl boyunca sallayan Alevi/İşık ayaklanmasını yarattılar. Kilisenin engizisyonları, diri diri ateşe atma ve yakma uygulamaları durduramadı İşık Çocuklarını, sonuçta, Haçlı Seferleri ilan ettiler. Katliam savaşına katılacaklara **“Cennet garantisi”** üzerine sözleşme beratları verdiler ve katiller ordusunu saldılar İşık Çocuklarının üzerine. Tıpkı **“Bir Kızılbaş öldüren yüz kafir öldüren den daha kıymetli Cennetlidir”** fermanını çıkartan İslâm halifeliğinin Cihat uygulamaları gibi. Cihat ve Haçlı, İşık çocuklarının katline, mallarının ve kadınlarının yağmalanmasına, arta kalanların sürgününe ilişkin İşık Çocukları hakkındaki kararlarına aynı tarihi düştüler. “Yenilen yenilenlerin ak libaslarında temizlediler kanlı kılıçlarını”. Tarihler 1240'lı yılları gösteriyordu.

* * *

Kadim Ortaklık Toplumu süreci açısından bu tarih, inişe geçişin ve bunu takibeden karanlık yılların dönemeç noktasını oluşturur. Selçukilere, Bizans Kilise zulmüne karşılık belki faydası olur düşüncesiyle Anadolu kapılarını açmakta yol veren Yol evlatları, tarihlerinin en bü-

yük ihanetini gördüler, Selçuk oğullarından. Bir kez Yol önü kaygan zemine girmişti. Kayma süreği devam etti. Aynı ihaneti Osmanoğulları da gösterdi. Yavuz Selimin Babası II. Bayazıt, bir biçimde toparlanmış, Ortaklık Ocaklarının birliğini ve dirliğini yeniden organize etmeye başlamış olduğu gerçeğinden hareketle, son bir darbe indirmeye hazırlanıyordu. Bu bağlamda bütün hükümrانlık alanında, özellikle de Anadolu ve Yukarı Mezopotamya alanında sayımlar yaptırdı. Bütün süreklere Alevi topluluklarının yerleşim yerlerini ve nüfuslarının kayıtlarını yaptırdı. Ne ki Yavuz kendisine darbe yapıp iktidarı devraldı ama yapılan plânlamada bir duraksama olmadı. Alevi Topluluklarına yönelik katliam, talan, ve sürgün programı, Yavuz şahsında ideal kadrosunu buldu ve hayata geçirildi.

Yavuz Sultan Selim -Şah İsmail'in egemenlik savaşının geçtiği Çaldıran Ovası, tahmin edilebileceği gibi Kadim Ananalıs/Dersim Komalının bulunduğu yerdedir. Erzincan'dadır. Kimilerine göre bu savaşta katledilen Alevi sayısı 60 bin, kimine göre 80 bindir. Bu sayılar bile kuşkusuz küçümsenemez ama bu bir **yok etme** plânu dahilinde olduğu için sansürlüdür ve sonuç itibarıyla de doğru değildir. Gerçekte, Yavuz'un yavuz orduları, İstanbul önlerinden ta Çaldıran'a kadar Anadolu'nun her bölgesinde ve Osmanlı hükümrانlığı altında bulunan tüm Alevi yerleşim yerlerine kılıç çalarak, malları ve kadınları yağmalayarak Çaldıran Ovasına gelmiştir. Cephe gerisi böylece garantiye alındığı gibi, İslâm Hali-feliği'nin Mısır-Eyyuboğulları elinden alınıp İstanbul'a getirilmesi için gereken bütün altyapı da garanti altına alınmıştır. Yavuz bu seferlerden dönüşünde hazineyi ağzına kadar altınla doldurduğunu ifade etmiştir zaten. Dersim Alanı bu savaşta sadece Yavuz'dan değil kendisine destek verilmediği için, Şah İsmail ve oğullarından da darbe yemiştir.

Say ki bitmez, sayılacaklara sayfalar yetmez.

Karanlıklara hapsedilmiş, sansürlü tarih anlatımlarının dolambaçlı ve kirlili aralarının labirentlerine sıkışıp, üzerlerine aydınlığın ulaşacağı anları bekleyip, bunu yakaladıklarında da özgürlüğe kanat açan bilgilerdir. Bunlar daha da çoğalacak. Çünkü, inkarın dilini çözmeyi kısmen de olsa başardık.

* * *

Dersim'den Maraş'a ince uzun bir yol gider demiştim yazının başlığında. Aynen de öyle, egemen ümmet dinlerin bölgede hükümrان olmaları adına, Aleviliğin temsil ettiği yaşam tarzına karşı yani Ortaklığa

karşı düşmanlık nasıl ki, bilinçli, plânlı ve programlı olarak **“yok etme”** yi esas almışsa, Türkiye Cumhuriyeti’nde de **“Millet Dinin”** egemenliği adına Ortaklık sürecinin olabildiği kadarıyla geride kalabilmiş tek temsili örneğine, aynı program ve plânlamalarla yönelmiştir. Tabii ki bu yönelme **“Millet din”** adına olduğu, aynı bağlamda, **“tek millet, tek devlet, tek din, dil, bayrak”** adına olduğu için, Dersim Alanına ikinci plânda da olsa etnik kimliğini de hesaba katarak yönelmiştir. Dersim insanı, etnik kimliğini öne çıkarmasa da yani öyle bir özellikle varlık göstermese de bu plân uygulanacaktır. Çünkü, en son İttihat ve Terakki döneminde bunun bütün plânlaması yapılmıştır. Cumhuriyet kadroları, tıpkı Yavuz örneğinde olduğu gibi bu plânlamanın en ideal kadrosu olarak iş başına geçmişlerdir.

Plânlama üç aşamalıdır: Hareketli ve önde gelen, kısmen örgütlü duran kesim katledilmeli. Tabii ki katliam dehşet verici olmalı. Bu nedenle de, bu kategoriye giren alanlarda çoluk, çocuk, yaşlı, genç, kadın, kız demeden katledilerek gerçekleştirildi. Plânlamanın ikinci aşaması sürgün ile ilgiliydi. Batı illeri başta olmak üzere Türkiye’nin özellikle de Sünni Müslüman alanları ağırlıkta olmak üzere bütün bölgelerine sürgünler yapıldı. Çocuklar, izleri dahi bulunamayacak ölçüde, şuna buna, asker-sivil bürokrasiye evlatlık ya da kapı hizmetlisi olarak verildi. Malları, haneleri yağmalandı. Bugün “Anadolu Kaplanları” adıyla maruf burjuva ailelerin malvarlıklarının altında, bu yağmalar vardır ve bu nedenle hep orduya karşı gebedirler. Plânlamanın üçüncü aşaması geride “Kalan”larla ilgilidir. Onlar devletin “Tunç-eli”nin himayesine sığındırılmış olarak, eğer kendilerini bu değirmenlerde iyi öğütürlerse, “Öztürk olma hakkı”nı elde edecek olanlardır. Bölgeye devlet yatılı okulları bu amaçla yapılmıştır.

Dersimden Maraş’a bu bir yok etme plânıdır. Cumhuriyet tarihi boyunca, **“yok”** sayılmaları bu yüzdendir. Maraş’ta katledilenler, etnik olarak Kürt’üler ve tabii Aleviydiler. Hem de Kızılbaşlılar. Elbistan’dan, Afşin’den, Göksun’dan, Pazarcık’tan, Akçadağ’dan Maraş’a gelmişlerdi. Hepsinin kökleri kadim Mananalıs Komalına yani Dersime dayanıyordu. Sinemilli, Alhaslı, Pilvenk, Koçgiri aşiretlerine mensuptular. “Maraş Katliamı” deyip sahiplenen günün Alevi örgütlenmeleri, başkaca olmasa bile salt bu bağ nedeniyle Dersim Katliamını atlayamaz. Atlamamalıdır da. Diğer saldırı erbabı anlaşılır bir durumda ama “Dersim 38 Konferansı” nedeniyle, bu kervana bir biçimde Alevilik adına katılan ağızlar anlaşılır değil, olabilemez, olmaz da!.. **“Dersim’de Cumhuriyete kafa tutan, biribi-**

riyle çatışan, vahşi, aşiret Ağaları” na yönelik terbiye hareketi algılaması, kendini pazarlamadır!. “Öztürk olma hakkını” elde etme öğütölmüşlüğüdüdür. Kadim Ortaklık Toplumu yapılanmasına yönelik ne “ümmet dinin” ne de “millet dinin” üslubunda, tutum ve davranışında bir değışiklik olmamıştır. Bugün artık otantik Alevilikle köken aidiyeti dışında bir bağı kalmasa da, sırf bu aidiyet nedeniyle olsun Alevi kökenli biri ne “ümmet dinin” ne de “millet dinin” dilini kullanamaz, kullanmamalıdır.

Kimi dost Alevi sitelerinde “Dersim 38 Konferansı”ndan her türden kemalist yazarın üslubuyla kalem tutan kimilerine rastlamaktayım. Dersim katliamının yıldönümünü aynı ay içinde yaşamakta olduğumuz halde, Alevi sitelerinin, basın ve yayın organlarının çoğunda es geçilirken, bu türden yazılara yer verilmesini binlerce yıllık bu kutsal geçmişe, ödenmiş bedellere, çekilen acılara karşı en hafif deyimle saygısızlık olarak gördüğümü belirtmek istiyorum ve ayrı bir yazının konusu olarak ele alacağımı belirtmek istiyorum.

*27 Kasım 2008
Dortmund-Almanya*

Newroz ve Günümüz

Ön Anımsatma

Kapitalist uluslaşmaya giren halklar/halklaşmalar, proto-halklaşma dönemindeki insanlığın ortak ürünü olan efsaneleri, mitolojileri, folklorik birikimi sahiplenirler. Böylelikle kendi uluslaşmalarına tarihsel dayanaklar bularak, uluslaşmalarını meşrulaştırmak isterler ve sahip çıktıkları tarihsel/kültürel birikimi ulusun özel mülkiyetlerine geçirirler.

Proto-halklaşmalar döneminde, halklaşmalar etkileşim halinde idi ve bu etkileşim asimilasyonun evrimsel/doğal bir süreçte işlemesine neden oluyordu. Bu evrimsel/doğal asimilasyon yeni sentezleşmelere, yeni halklaşmalara yol açıyordu. Kapitalist uluslaşma ile birlikte asimilasyonun evrimsel/doğal misyonu sona erdirildi. Asimilasyon ulusu yaratmanın önemli bir yöntemi haline getirildi.

Proto-halklaşma döneminde Newroz'un kutlanmaları ile kapitalist uluslaşma dönemindeki Newroz'un kutlanmaları arasında farklılıklar ortaya çıktı. Günümüzde de kapitalist uluslaşmayı tamamlayan coğrafyalar ile kapitalist uluslaşmayı tamamlamayan uluslar Newroz kutlamalarının içeriğine farklı anlamlar yükleyerek Newroz kutlamaları yapıyorlar.

Yaşayan/Yaşatılan En Uzun Özgürlük Bayramı

Newroz Yakındoğu'da, Ortadoğu'da, Mezopotamya'da, Kafkaslar'da, İçasya'da, hatta Balkanlar'da yaşayan halklar tarafından kutlanan, yaklaşık olarak 2700 (bazı yazılı kaynaklara-Kürt tarih yazımına göre 2621 yıl) yıllık bir geçmişi bulunan, en eski evrensel bayramlardan birisidir. Newroz, proto-halklaşma döneminden günümüze değin kesintisiz olarak kutlanan tarihsel, efsanevi, mitolojik, folklorik özelliklerle her proto-halkın kendi rengini kattığı bölgesel-evrensel içerikler taşıyan, en uzun süre yaşatılan ve günümüzde de sürekliliği olan bayramlardan biridir.

Newroz bir yanıyla doğanın ve toplumun baharla birlikte yeniden dirilişini içerirken, bir yanıyla da isyanı, direniş, zulmün (zalim Asur Krallığı'nın) yıkılışını, özgürlüğün ateşle kazanılışını sembolize eder. Her iki durumda da doğanın ve toplumun yeniden doğuşunu, değişimini bizlere gösterir.

Günümüz Newroz'unun farklılıklarını ortaya koyabilmek için Newroz'u iki ana bölüme ayırmak gereklidir. Tarihsel misyonu anlamıyla Newroz ve doğal misyonu anlamıyla Newroz.

Günümüzde Newroz kutlamalarında tarihsel ve doğal misyonlarının içeriğinde, özellikle de tarihsel misyonunun içeriğinde farklılaşma meydana gelmiştir.

Özellikle Kürt Ulusal ve Toplumsal Özgürlük/Kurtuluş Mücadelesi'nin yükseliş-kitleselleşmesi ile tarihsel misyonu yeni bir içerik kazanmıştır. Bu yeni içerikle birlikte KUTÖ/KM, Newroz'un tarihsel misyonunun sürekliliğinin taşıyıcısı konumuna getirmiştir. İçerideki zindanlarda Mazlumlar'ın direniş ve isyan ateşi, dışarıdaki zindanlarda Zekiyeler'in ...direniş ve isyan ateşinin Newroz'un içeriğinin değişiminde ve zenginleşmesinde yaptıkları fedakârlıklar ve katkılar unutulmamalıdır.

Newroz'u doğal misyonu anlamıyla kutlayan bölge halkları ve ulusları, geleneksel doğal misyonunu sürdürmektedirler.

Newroz'un Tarihsel Anlamı

Newroz sınıflı/kölecî toplumda ortaya çıkan, kölecî toplumun ege-men güçlerine ve bu güçlerin devlet aygıtına saldıran ve bu imparatorluğu yıkan toplumsal devrimin bizzat kendisidir. Burada en temel etken, kölecî sistemin despotizmine karşı özgürlük mücadelesiyle, komün toplumunun özlemlerini, taleplerini ve ideallerini temel alan Zerdüştlük öğretisinin buluşmasıdır. Asur Kölecî İmparatorluğu'nun kölecî despotizmine karşı, köleleştirilen proto-halkların Demirci Kawa önderliğinde yapılan köle ayaklanması ve ayaklanma sonrası geçici de olsa özgürleşme Newroz'un ortaya çıkışının toplumsal zeminini oluşturur. Spartaküs köle ayaklanması ne ise Demirci Kawa köle ayaklanması da aynı içeriğe sahiptir. Hatta Demirci Kawa köle ayaklanması başarıya ulaşmıştır ve geçici de olsa o dönemde bölgede yaşayan proto-halklara özgürlüğü ve eşitliği tattırmıştır. Demirci Kawa köle ayaklanması, Asur Kölecî İmparatorluğu'nda yaşayan proto-halkların direnişini, birliğini, eşitliğini, özgürlüğünü, onların yeniden doğuşunu ve yeni sentezleşmeler oluşturmasını temsil eder.

Alevilik ve Newroz

Aleviliğin yayıldığı coğrafyalarda ve bölgelerde de, Alevilikle Newroz arasında bağlantılar kurulmaya çalışılmıştır. Alevilerin genelinde olmamakla birlikte Newroz'u kutlamaları söz konusudur. Aleviler Newroz'u doğal misyonu yanında, "Dünyanın Tanrı tarafından yaratıldığı gün; Hz. Ali'nin doğum günü; Hz. Muhammed'in Hz. Ali'yi yerine atadığı gün" ile ilişkilendirerek "Sultan Newroz/Nawroz" bayramı olarak kutlamaktadırlar. Bu kutlamalara da egemen güçler tahammül edememiş, bu yüzden kutlamalar gizli yapılmıştır. Alevi Hareketi de günümüzde yeniden bir rönesans ve aydınlanma dönemi yaşamaktadır. Bu Hareket'in günümüzde yeni nitelikler kazanabilmesi için Aleviliğin tarihsel geçmişi ve misyonunun gelecekte modern misyonu ile bütünleştirilecek bir içeriğe büründürülmesiyle mümkündür. Aleviliğin toplumsal tasarımı olan "Rızalık Şehri" geçmiş sınıfsız toplumun, ilksel komünal-komünüzan toplumunun özgürlük-eşitlik-adaletinin yeniden kurulmasını içerir. Alevi Hareketi geleceğin bir toplumsal tasarımı olan "Rızalık Şehri" projesini günümüzde güncellemekle yüz yüzedir. Alevilik geleceğin sınıfsız-sınırsız-devletsiz-sömürsüz-eşit-özgür toplumu olan modern komün toplumu projesine "Modern Rızalık Şehri Projesi" ile katkıda bulunursa ve bunu Sultan Newroz bayramına içselleştirirse, Sultan Newroz bayramı yeni bir içeriğe kavuşturulmuş olacaktır. Böylelikle Alevilik Hareketi de emperyalist kapitalizmin sömürü, asimilasyon, tecrit, manipülasyonundan korunur hale gelecektir. Yine böylelikle Alevilik Hareketi geleceğin Komün Toplumu'un kurulmasında bir toplumsal dinamik olarak tarihsel müttefiklik görevini yerine getirebilecektir.

"Ezen Ulus-Ezilen Ulus"

Ezilen ulus, kendi kimliğini bulma sürecinde bir aydınlanma ve rönesans sürecinden geçer. Bu rönesans ve aydınlanma süreci tarihsel, toplumsal, sınıfsal, ruhsal etkenlerin izlerini taşır. Uluslaşma, kapitalist uluslaşma özelliği taşıyorsa, bu uluslaşmada ulusun bileşimini oluşturan sınıflar, kendi sınıfsal çıkarlarını-renklerini rönesans ve aydınlanma sürecine katmak isterler. Bu nesnellikten dolayı rönesans ve aydınlanma süreci eksileri ve artıları ile birlikte oluşurlar. Üzerinde yaşadığımız coğrafyaya ve bölgeye her türlü ön yargıdan arınarak baktığımızda bu gerçeği görebiliriz. "Kürt Ulusal Sorunu"na, "Kürt Rönesansı ve Aydınlanması"na bu açıdan bakıldığında Hareket'in eksileri ve artıları rahat-

lıkla görülebilir. Eksilerin en önemli özelliği ele aldığı her şeyi “Kürt ile başlatıp Kürt ile bitirme; Kürt’le izah etme” noktasıdır. Bu durum, günümüzde ve gelecekte “Egemen Kürt resmî tarihi ve egemen Kürt resmî ideolojisi”nin oluşumuna hizmet edebilecek bir noktadır. Artı yanı ise mitolojilerin, efsanelerin, folklorün bilimsel (ilerici, iyimser ve dinamik bir yorumla) yöntem ve bakış açısıyla incelenip yerli yerine konularak, “Kürt Ulusal Sorunu”nun çözümüne “Bütün dünya uluslarının eşitliği, özgürlüğü temelinde kardeşleşmesine” katkı getirebilecek ideolojik-kültürel-politik bir birikime sahip olmasıdır.

Egemen-Ezen ulusun egemenlik ilişkisi (üzerinde yaşadığımız coğrafyada kapitalist üretim ilişkileri ve kapitalist tekelist-militarist-polisist devlet) netleşip şekillendiğinden dolayı, netleşip şekillenme sürecini, burjuva ideolojisini ve tarihini, resmileştirdiğinden dolayı, temel dayanak noktası mevcut egemenlik ilişkisinin-statükonun sürdürülmesine yöneliktir. Statükonun sürdürülmesinin temel yöntemleri de inkâr-imha-asimilasyon, ara yöntemleri de tecrit, tehdit, yıldırma, baskıdır. Kısacası resmileştirilmiş, devletleştirilmiş terör sistemidir.

Egemen-ezen ulusun burjuva sınıfının egemenlik sistemi, toplumda ortaya çıkan olay ve olguları egemenlik sistemini bir parçasına dönüştürmeye yöneliktir. Özellikle Türkiye coğrafyasındaki egemen-ezen ulusun burjuva sınıfının ideolojisi ve tarihi resmileştirildiğinden, egemenlik sistemi toplumda ortaya çıkan olay ve olguyu bu resmî süzgeçten geçirerek tavır geliştirmektedir. Egemen burjuva resmî ideolojisi ve egemen burjuva resmî tarihine aykırı bir olay ve olgu önce inkâr edilir/yok sayılır; asimilasyona tâbi tutulur. Yok sayılan yok edilmeye çalışılır. Yok etme bir türlü gerçekleştirilemiyorsa, sahip çıkılıp içi boşaltılır ve kendi egemenlik sisteminin dayanak noktası haline getirilir. Newroz’u Nevruz’laştırma çabasının altında bu gerçek yatar.

Newroz özelinden baktığımızda, Newroz, egemen-ezen ulusun burjuva sınıfının elinde, sömürünün ve zulmün bir aracına dönüşmekte; ezilen-sömürülen ulusun elinde sömürüye-zulüme bir başkaldırı, bir özgürleşme aracına dönüşmektedir.

Değınmeler ve Hatırlatmalar

Hem sömürüye, hem de sömürgeciliğe karşı duran güçler, tarihsel-toplumsal-sınıfsal olarak zorunlu müttefik olması gereken güçlerdir. Kapitalist toplumda işçi sınıfı ve emekçiler, sınıflar savaşını sadece artı-

değer sömürüsüne karşı savaşıyla darlaştırıp sınırlandırmamalıdır. Sadece artı-değeri temel alan indirgemeci-ekonomist mantık, sınıfsallığı tarihsellikten-toplumsallık-ulusallıktan, birleşik/dengesiz/eşitsiz gelişim yasasından soyutlar.

Saf sınıflılık yoktur. Sınıfların da dilleri, dinleri, inançları, mezhepleri, kültürleri, ulusları, etnik grupları ...kısacası tarihsel-toplumsal-ulusal-etniksel-kültürel gerçeklikleri vardır. Bu gerçeklikler yok sayılamaz.

Özellikle kapitalist uluslaşma ile birlikte ortaya çıkan uluslaşmalar da birleşik/dengesiz/eşitsiz gelişim yasasının bir sonucu olarak sömürgeler ve sömürgecilik, yeni bir çelişki/sorun olarak gündeme gelmiştir. Emperyalist-kapitalizmin tarihine baktığımızda sömürgelerde, sömürgeciliğe karşı verilen onlarca/yüzlerce ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşlarını görmemiz mümkündür.

Literatüre “milliyetler meselesi”, “ezilen ulus sorunu”, “sömürgeler sorunu” gibi kavramlarla giren “ezilen uluslar ve sömürgeler sorunu”, günümüzde de bu sorunların çözülmediği bölgelerde “geç ulusal sorun” olarak yeniden gündeme gelmiştir

Üzerinde yaşadığımız coğrafyada ve yakın bölgemizde de yıllardır çözülemeyen ve çözülmediği için de devam eden “Kürt Sorunu”, “Kürt Ulusal Sorunu”, “Kürdistan Sorunu”, “Doğu Sorunu”, “Geri Kalmışlık Sorunu”, “Bölgenin Azgelişmişliği Sorunu”, “Doğunun Kalkınma Sorunu” gibi terimlerle ifade edilen sorun, bize göre ‘geç ulusal sorun’lardan birisi olan “Kürt Ulusal Sorunu”dur.

Kürdistan coğrafyasındaki ulusal/toplumsal kurtuluş güçleri günümüzde tarihsel müttefik ilişkilerinden yoksun olarak tecridi politikalarla düzenin ve sistemin dışına çıkışları engellenmek istenmektedir.

Günümüzde SSCB ve Sosyalist Sistem yoktur. Dolayısıyla uluslararası bir müttefik ilişkisi yoktur. Bölgede bulunan işçi sınıfı hareketi ve sosyalist hareketle de müttefik ilişkileri yoktur. Varolan ilişkileri, tarihsel ve toplumsal anlamda müttefik ilişkileri yerine ikame edilemez.

Tarihsel ve toplumsal müttefik ilişkileri olmayınca geriye emperyalist-kapitalizmin tecrit etme/kuşatma/teslim alma politikaları kalıyor. Emperyalist-kapitalizmin özellikle Ortadoğu’ya ve Yakındoğu’ya müdahalesi ile tecrit etme/kuşatma/teslim alma politikalarının çemberi iyice daraltılmaktadır. Deyim yerindeyse bu Hareket’e “yok etme” politikası uygulanmaktadır.

Hareket emperyalist kapitalizmin “yok etme” politikasını etkisiz hale getirmek için, başta parçalarda olmak üzere bölgedeki ve dünyadaki işçi sınıfı hareketi ile ve sosyalist hareketle tarihsel müttefik ilişkileri kurmak ve geliştirmek zorundadır. Eğer sözü edilen tarihsel müttefik ilişkileri kurulup geliştirilebilirse hem “yok etme” politikasına karşı direnilebilir, hem de Self Determinasyon/Ulusların Kendi Geleceklerini Tayin Etme-Tesbit Etme-Ayrılma Hakkı gerçekleştirilebilir bir gerçeğe dönüştürülebilir.

Newroz’un Tarihsel Anlamı ve Misyonu Ulusal ve

Toplumsal Kurtuluş Mücadelesi İle Buluşturulmalıdır

Newroz’un tarihsel ruhu, geçmiş/ilksel sınıfsız komün toplumunun ruhudur. Bu ruh, modern sınıfsız toplumun komün ruhu ile buluşturulmalıdır. Bu ruh kimler/hangi toplumsal dinamikler buluşturacaktır?

Bu komün ruhunu, başta Türkiye coğrafyasındaki işçi sınıfı hareketi ve sosyalist hareket, Kürdistan coğrafyasındaki ulusal/toplumsal kurtuluş hareketi, Kızılbaş-Alevi Hareketi ve güçleri olmak üzere; Newroz’u tarihsel ruhu ile bölge coğrafyalarında kutlayan güçler buluşturacaktır.

Kürdistan coğrafyasındaki ulusal ve toplumsal dinamikler Newrozlaşan dinamiklerdir. Türkiye coğrafyasındaki Alevilik Hareketi yüzünü “Rızalık Şehri”ne döndürebilecek dinamikleri bağrında taşımaktadır. Türkiye coğrafyasındaki sınıflı güçlerin ise komünleşen dinamikler olduğunu söyleyemeyiz. Türkiye coğrafyasındaki devrimci/sosyalist/mark-sist akımların komünleşen bir dinamiğe dönüşmeleri gerekiyor. Newrozlaşan dinamikle, Komünleşen dinamik buluşturulduğunda/buluştuğunda her iki coğrafyanın, bölgenin, dünyanın kaderinin/geleceğinin şekillenmesinde devrimci bir anahtar rolü oynayacağını söyleyebiliriz.

Bu düşünce ve duygularla insanlığın en eski özgürlük bayramını kutluyorum.

Newroz’u Yaşatalım!

Newroz Ateşini Geleceğe Taşıyalım!

3 Mart 2009

Sol'un Tablosuna Kısa Bir Bakış

Uzun bir dönemdir olumlu bir dünya, bölge ve coğrafya koşullarında yaşamıyoruz. 1990 ve sonrası yıllar reel sosyalizmin yıkıldığı, sosyalizmin prestij kaybettiği, sınıf mücadelesinin gerilediği, ulusal ve sosyal kurtuluş hareketlerinin zayıfladığı, üretimin yapısında önemli değişikliklerin yaşandığı ve emperyalizmin iyice pervasızlaştığı bir süreç oldu.

Reel sosyalizmin yıkılmasından sonra bölgemiz emperyalizmin yeni düzenlemelerine maruz kalarak kan gölüne çevrildi. Bölgemizin devrimci ve ilerici dinamikleri emperyalizmin azgın saldırıları sonucunda önemli gerilemeler yaşadı/yaşamaya devam ediyor.

Yaşadığımız coğrafyada da son 30 yılda ekonomik, sosyal ve siyasal alanda ciddi değişimler yaşamıştır. 1980'lerle birlikte Türkiye kapitalizmi uluslararası işbölümüne uygun şekilde dışa açılmış, 12 Eylül askeri faşist darbesiyle sol* ezilmiş, sınıfın politik, sendikal ve diğer örgütlülükleri dağıtılmıştır.

Dünyada, bölgemizde ve coğrafyamızda yaşanan bu toprak kaymasının solu etkilememesi düşünülemezdi; yaşanan nesnellik, solun tüm eğilimlerini etkiledi, etkilemeye devam ediyor. Nesnellığın bu etkilerinin yanında yaşanan sürecin doğru kavranılmaması ve solun farklı eğilimlerinin yaşanan değişmelere uygun kendilerini yapılandıramamaları sonucu bir "doldur-boşalt" süreci yaşanıyor. Yaşanan ağır darbele-
rin ardından sınırlı sayıda kadronun çabalarıyla toparlanmaya başlayan bir sol yapı bir süre sonra gelişmenin bir sınırına gelerek duraklamaya başlıyor. Bir süre daha geçince birer ikişer kopmalar ya da örgütsel ayrılıklar gündeme gelmeye başlıyor. Ve o sol yapı tekrar boşalmaya başlıyor. İddia ile yaşananlar arasındaki açı farkı (iddianın büyüklüğü ve müdahale gücünün zayıflığı), örgütsel, politik ve ideolojik sorunlarla bütünleşince devrimci yapılar krize sürüklenmekte ve sonuçta örgütsel ve politik zeminde ciddi bir güç kaybederek var olma yok olma noktasına sürüklenmektedir. Sonuç olarak şunu söylemek yanlış olmayacaktır: Reformist ve devrimci eğilimleriyle coğrafyamız solu belki de tarihinin en derin krizini ve en kötü dönemini yaşıyor.

Yaşanılan kriz kendini kadrolardan beklenen verimin düşmesinde, kitlelere ulaşma, ulaşılan kitleleri politik faaliyete sokma, kadrolaşma, temsiliyet, uzun vadeli hedeflerle taktik hedefleri birleştirmede yaşanan sıkıntılar ile mali alanda kendini göstermektedir.

Solun yaşadığı krizin boyutunu görmek açısından on yıllık araçlar iyi birer gösterge olabilirler: Örneğin son 30 yılı temel aldığımızda solun tablosunun 1979'lardan 1989'lara; 1989'lardan 1999'lara ve 1999'lardan 2009'lara nerelerden nereye geldiğini somut olarak görebiliriz. Daha kısa bir dönem olarak reel sosyalizmin yıkılışından bu yana geçen yıllarda solun örgütsel ve politik gücünün nasıl eridiğini, iktidar perspektifini nasıl yitirdiğini, ... daha net görebiliriz.

Solda Yaşanılan Tıkanıklık

Öncelikle şunu belirtmemiz gerekir: Solun yaşadığı tıkanıklık coğrafyamız soluna özgü bir durum olmamakla birlikte, coğrafyamız sol hareketinin bunu daha derin yaşadığının altını çizmemiz gerekiyor. Reel sosyalizmin yıkılışı dünyadaki Marksist solun tüm eğilimlerini olumsuz etkilemiştir ve deyim yerindeyse Sol, bu yıkıntılarının altında kalmıştır.

Coğrafyamız solu ise reel sosyalizmin yıkıntılarının ağırlığını yaşamadan yıllar önce 12 Eylül 1980 Askeri Faşizmi tarafından -özellikle- örgütsel ve politik olarak ağır şekilde darbelenmiştir. 1986'lardan itibaren tekrar toparlamaya başlayan Sol, ne yükselen sınıf hareketinin (bahar eylemliliklerinin) ihtiyaçlarına yanıt olabilmiş ne de Kürt hareketinin açtığı kanala yeni bir kanal açabilmiştir. Sol'da tıkanma eğilimlerinin açığa çıkmaya başladığı bir koşulda reel sosyalizmin çökmesi, Sol açısından ikinci ağır bir darbe oldu. Böylece 12 Eylül askeri faşizminin örgütsel ve politik darbeleri, reel sosyalizmin yıkılışının ideolojik darbeleriyle bütünlüştü. Sınıf hareketinin Mengen'de kırılması işin tuzu biberi de oldu... 1995 Gazi süreci, ölüm oruçları ve 1996 1 Mayıs geçici bir yükselmeye yol açıtıysa da o günden bugüne deyin Sol, genel bir gerilemenin içinde oldu. Kürt hareketinin 1990'ların başında yaşadığı tıkanıklığın, PKK lideri Öcalan'ın 1999'larda emperyalist komployla yakalanıp TC'ye teslim edilmesiyle ideolojik ve stratejik kırılma yaşamasının ağırlığı yeni bir tasfiye dalgası yaratmıştır. 19 Aralık cezaevleri saldırısı ve sonrası yaşanan gelişmeler tasfiyecilik dalgasını iyice geliştirmiştir.

* * *

12 Eylül Faşizminin yarattığı tasfiyeciliği bir kenara koyarsak Sol, son 20 yılda iki önemli tasfiyeci süreci yaşadı. Birincisi, reel sosyalizmin çökmesiyle yaşanan tasfiyeci dalga, ikincisi Kürt hareketinin yaşadığı kırılma ile hemen ardından yaşanan cezaevleri saldırısının ortaya çıkardığı tasfiyeci dalga.

Birincisi; Gorbaçov'un iktidara gelmesinden hemen sonra başladı. Gorbaçov'un iktidara gelmesinden sonra SBKP'yi merkez olarak gören solun reformist eğilimi içindeki kimi hareketler Gorbaçov'un Glasnost

ve Perestroykasına bağılı olarak kendi Glasnost ve perestroykalarını yapmaya başladılar. Gorbaçov "Dünyamız ve çağımız değıştı", "Proletarya diktatörlüğü artık geçerli değıldir", "Proletarya artık devrimlere öncülük edemez; artık klasik proletarya tarih oldu. Bilgisayar teknolojisi geliştı, sınıfı değıştirdi", "Proletaryanın çıkarı artık devrimde değıil", "Devrimler tarihe karıştı", "Politikanın bir aracı olan savaş tarihe karıştı.", "Bolşevik tarz örgütlenme artık geçerli değıldir, Bolşevik örgütlenme 'monolitik' bir yapıdır ve çağa uygun değıldir", "Hepimiz aynı geminin içindeyiz. Ya hep birlikte batacağız ya da hep birlikte hareket ederek gemiyi kurtaracağız" dedikçe solun reformist kesimi dünyadaki bu rüzgârı arkasına alarak "Yeni Açılım"ıyla, "Dünyaya Bakış"ıyla, sonraları "Marksizm ve Gelecek"iyle bu tezleri gündemleştirdi ve TBKP'yi oluşturdular.

Reel sosyalizmin yıkılmasından sonra 12 Eylül öncesinin kitlesel devrimci örgütleri peşi sıra reformist cenaha aktılar ve bir kısmı TBKP'yi oluşturan kesimlerle ÖDP'ye evrilecek sürecin içine girdiler. Bunun dışında kalan kısmı kendilerince farklı süreç yaşayarak kendi tasfiyecı süreçlerini yaşadılar.

1999-2009 arası süreç yeni bir tasfiyecilik sürecidir. Bu tasfiyecilik sürecini besleyen etmenlerin başında emperyalizmin reel sosyalizmin yıkılmasından sonra nispeten zayıf halka konumunda olan ülkelerdeki devrimci hareketleri yok etme ya da sistem içine çekme çalışmasıdır. Coğrafyamız açısından bunun anlamı Kürt hareketinin zapt-ırapı altına alınması ve Coğrafyamız solunun devrimci kanadının tasfiyesi girişimidir. Kürt hareketinin liderinin emperyalistler tarafından yakalanarak Türk egemen güçlerine teslim edilmesi ve sonrasında Kürt hareketinde yaşanan ideolojik ve stratejik kırılma -ki 1993'lerde taktik olarak başlayan süreç Kürt hareketinin liderinin yakalanmasıyla stratejik bir kırılmaya dönüşmüştür- ile 19 Aralıkta ifadesini bulan -ve sonrasında devam eden- süreçte solun devrimci eğiliminin örgütsel tasfiyesini hedefleyen katliam ve diğeri girişimlerdir. Bu süreçte solun devrimci eğilimi önemli ölçüde zayıflatılmıştır.

Son tasfiyecilik dalgası sürecinde solun reformist eğilimi önceki on yılın şaşaalı günlerini geride bıraktı. Önceki on yılda ÖDP'de somutlaşan solun reformist eğiliminin birliğı, yeni sürecin ihtiyaçlarına yanıt olmadığı oranda hızla parçalanmaya ve güç kaybetmeye başladı. ÖDP'yi oluşturan örgütler yeni dönemde ÖDP'den kopup kendi partilerini, örgütlerini oluşturdular. Ayrılanların bir kısmı tekrardan ayrışma süreci yaşayarak politik etkilerini iyice yitirdiler.

Sanırız, son 10 yıl için şunları söylemek abartı/yanlış olmayacaktır:

- Solun reformist ve gelenekçi-devrimci tüm eğilimleri/kesimleri, son on yılda kan kaybetti ve kaybetmeye devam ediyor.

- Solun reformist kesiminde zaten var olmayan taktik ve strateji arasındaki ilişki, solun gelenekçi-devrimci kesiminde de kaybolmuştur.

- Gelenekçi-devrimci yapıların ideolojik-teorik söylemleriyle pratikte yaptıkları arasında çok ciddi bir açı farkı bulunmaktadır. Ve her geçen gün bu açı farkı daha da açılmaktadır. Ayrıca gelenekçi-devrimci eğilimdekilerin önemli bir kısmı sisteme karşı konumlanışını büyük oranda yitirmiştir.

- Gelenekçi-devrimci yapıların politikayı yürütüş biçimi, iddialarının tersine açık alan üzerinden ve platformsal tarzda yürütülüyor. Bu gerçeklik pratikte devrimci-gelenekçi eğilimlerle reformist eğilimler arasında çizgiyi silikleştiriyor.

Sonuç olarak solun tüm eğilimlerinin bir tıkanıklık yaşadığı görülmektedir.

Tıkanıklığın arka planı ve çözümler

İdeolojik alan

Reel sosyalizmin yıkılmasıyla birlikte yeni bir döneme girildiği dünya ve coğrafyamız solunun hemen hemen tüm güçlerince kabul edilmektedir. 1970'li yıllardan başlatılan bu sürecin reel sosyalizmin yıkılmasıyla tamamlandığını ve o günden bu yana olan süreci -farklı kavramlarla ifade edilse de- yeni bir süreç, yeni bir dönem olarak tanımlandığı biliniyor. Ancak daha önce bir çalışmamızda belirttiğimiz gibi yeni dönemin kavranılması noktasında da solun bütününe ifade eden ortak bir yaklaşımın, bileşkenin olmadığı da biliniyor. Kimileri emperyalist kapitalist ilişkilerin değiştiğini, bilgisayar teknolojisinin üretim sürecinde yaygın olarak kullanılmasıyla -özellikle Japonya'da kimi sektörlerde robotların etkin kullanımı gibi- birlikte, sınıfa yüklenilen "eski" yaklaşımların (öncü, devrimci sınıf gibi) geçerli olmadığı iddiasıyla sınıfın devrimciliğini ve bununla aynı anlama gelen devrimciliğin bir kenara bırakılması gerektiği anlayışı ortaya çıkmaktadır.

Kimileri yaşanan sürecin emperyalizm-kapitalizmden farklı olduğunu, bunun yeni bir üretim tarzı olduğunu ifade etmektedir. Bu yaklaşımla küreselleşmenin tarihsel ilericiliğinden, AB'ye katılmanın olumlu olduğundan vb. bahsedilebilmektedir.

Kimileri de toptancı ve genel bir emperyalizm tahlili yaparak emperyalist-kapitalist ilişkilerde yaşanan değişimleri (1900'lerin başından günümüze kadarki süreci) yeterli ölçüde dikkate almayan yaklaşımlar sergilemektedir.

Reel sosyalizmin yıkılmasıyla yeni bir sürecin başladığı ve bu sürecin önceki süreçten ekonomik, sosyal ve siyasal ilişkilerde bazı deği-

şiklikleri içerdği tartışma götürmez bir gerçektir. Siyasal açıdan bakıldığında emperyalist güçlerle sosyalist güçler arasındaki ilişkilerde, sosyalist güçlerin kendi aralarındaki ilişkilerinde, emperyalistler arasındaki ilişkilerde, emperyalist ülkelerdeki egemenlerle emekçiler arasındaki ilişkilerle, emperyalistlerle bağımlı ülkeler arasındaki ilişkilerde önemli değişimler yaşandığı görülmektedir. Aynı şekilde üretim süreçlerinde de yaşanan değişmelerin üretim sürecini parçaladığını, bunun sonucunda işçi sınıfı ve emekçilerin daha hızla yoksullaştığı, sınıf ve sendikal hareketin zayıfladığı görülmektedir.

* * *

‘Eğer durum değişmişse ve bizde başka türden sorunları çözmek zorundaysak, böylesi ortamda geriye bakmamak, sorunları dünkü yöntemlerle çözmeye kalkışmamak gerekir. Uğraşmayın çözemersiniz!’ (LENİN)

1990’lardan itibaren dünyada, bölgemizde ve coğrafyamızda önemli değişmelerin yaşandığı ve dönemin karşımıza yeni sorunları çıkardığı biliniyor. Sol, bu değişimleri kavramak, sorunları bilince çıkartmak, coğrafyamız üzerindeki etkilerini görerek ona göre politika üretmek ve konumlanmak tarzında bir yöntem izleneceğine iki uça salınan bir süreç izlemiştir. Solun reformist kesimi geçmişi nihilist tarzda inkâr ederken, solun gelenekçi-devrimci kesimleri, -en azından ilk başlarda- sanki dönemsel değişmeler yokmuş gibi, bu değişmeler karşısında kendisinin de buna uygun değişmesi gerekmiyormuş gibi hareket etti. Karşılaştığı tikanıklıkların kaynağına inmek yerine kişilere havale eden yaklaşımlar içinde oldu. Ancak gerçekler inatçıydı ve gelenekçi-devrimci yapılar bu gerçeğin duvarına toslamaya başlayınca işlerin artık eskisi gibi sürmeyeceğini, bir takım değişmelerin kaçınılmaz olduğu görme-ye başladılar. “Yenilenme” söylemi de genellikle bu aşamada kendini gösteriyordu. Gelenekçi-devrimci solun yenilenme söylemi, örgütsel tasfiye ya da örgütsel bölünme dönemlerinde gündeme geldiği için sorunlu bir yenilenme olarak ortaya çıkmıştır. Sorunlu bir yenilenme olarak nitelendiriyoruz; çünkü yenilenmenin ufku hareketin yaşadığı bunalmın/tasfiyenin aşılmasıyla bağlantılıydı. Yani soruna bütünsel değil, tamamıyla karşılaştığı pratik sorunlar üzerinden bakmıştır. Pratik olarak kendini dayatan sorunun çözümüne ilişkin de genelden değil, bulunduğu konum üzerinden çözmeye çalışmıştır. Oysa bulunduğu konum sorunu üreten bir konum olduğu için sorunu çözememekte ve yeni sorunların kaynağına neden olmaktadır. Belki sorunun kimi noktalarına vursa da bütünsel olmaktan uzak kalmaktadır.

Sonuç olarak Coğrafyamız Sol hareketinin yaşadığı tıkanıklığın arka plânında sayabileceğimiz ilk neden ideolojik nedendir. Gerçekte bu söylediğimiz karşılığı, solun devrimci tarzda yenilenememesidir. Devrimci yenilenme, **geçmişimizden dersler çıkarmak, dönemi kavramak** ve bu gelişmelere uygun **yeniden konumlanmaktır**.

Geçmişimizden dersler çıkarmak, genelde Komünist hareketin 150 yıllık tarihi, Coğrafyamız komünist hareketinin 90 yıla yaklaşan tarihimizin irdelenerek doğru ve yanlışlarıyla hesaplaşmayı; doğrulara sahip lenmeyi, yanlışlıkları da aşmış tarihimiz olarak görmemiz olarak anlaşılmalıdır. Daha özelden her devrimci grubun geçmişiyle yüzleşmesi anlamına gelmektedir.

Dönemi kavramak; geçmişle bağlantısı kurularak ama özellikle son 35 yılda emperyalistler arasındaki ilişkilerde, emperyalist sömürünün sürdürülüş biçiminde, emperyalistlerle bağımlı sömürge ve yeni sömürgeler arasındaki ilişkilerde, emperyalistlerle emperyalizme karşı olan güçler arasındaki ilişkilerle ve sosyalistler arasındaki ilişkilerdeki değişimleri saptamayı, bu değişimlerin sınıfları ve devrimci hareketi nasıl etkilediğini açığa çıkartması ve bu değişimler karşısında devrimci güçlerin nasıl konumlanması gerektiğinin açığa çıkarılması olarak anlaşılmalıdır.

Politik nedenler

Tıkanıklığın arka plânında sayabileceğimiz ikinci neden politik nedenlerdir.

Öncelikle şunun altını çizmemiz gerekiyor: Devrim, halkın devrimci girişimiyle egemen devlet cihazının parçalanarak politik iktidarın ele geçirilmesidir. Devrimci mücadele politik iktidarı ele geçirmek için yürütülen mücadeledir. Devrimci mücadelenin literatürdeki karşılığı politik mücadeledir. Yani politik mücadele, sistemi ve egemen iktidarı cephe den hedef alan bir faaliyettir. Sistemi hedef alan faaliyet ise (mücadele biçimlerinden bağımsız olarak) esas olarak özgür alan faaliyetidir. Dolayısıyla **politik faaliyet esas olarak sendikalar ya da kitle örgütleri üzerinden verilmez**. Bunlar sistem tarafından her an kapatılabilirler ya da işlevsiz hale getirilebilirler. Eğer politik faaliyet esas olarak bunlar üzerinden yürütülürse baskı dönemleri yoğunlaştığında ya politik faaliyeti sürdürmek olanaksız hale gelir ya da politik faaliyet, politikanın başka araçlarla yürütülmesine indirgenir ki, her yaklaşım farklı sıkıntıların kaynağı haline dönüşür.

Politik faaliyet bütünlüğü içinde genel olarak kitle örgütleri özel olarak da yasal kitle örgütleri vardır. Kitle örgütlerindeki faaliyet sadece o

kitle örgütü içinde örgütlenmiş ya da örgütlenecek olan kitlenin güncel, özgün taleplerini ve buna karşı mücadelelerini içermez. Aynı zamanda bu sorunların kaynağı olan sistemi hedef noktasına koyar. Dolayısıyla güncel talep ve mücadeleler sistemi hedef alan talep ve mücadelelerle bütünleştirilmek durumundadır (yani kitle örgütleri devrim mücadelesinin bir parçası olmak durumundadırlar). Ama Kitle örgütlerindeki faaliyet esas olarak özgür alan faaliyetleri değildir. Ve politik çalışmalar esas olarak bunlar üzerinden yürütülemez.

Reformist solun devrim gibi bir iddiası yoktur. Devrimci olarak nitelendirmeyişimizin nedeni devlete ve politik iktidara yaklaşımından kaynaklanmaktadır. Devrimden umudunu kesen reformist sol demokrasiyi kazanmak adına güncel talepleri/hedefleri yüceltir, yüceltmektedir.

Son 10 yıl açısından baktığımızda solun devrimci eğilimi de iktidar hedefini büyük oranda yitirdi; ideolojik teorik söylemlerinde devrimden, siyasal iktidarın devrimci bir tarzda ele geçirilişinden bahsetse de pratikte reformistlerle olan ayırım çizgisi iyice silikleşti. Gerçekte yürüttüğü mücadele, sistemi ve politik iktidarı cepheden hedef alan bir mücadele olmadığı gibi kullandığı mücadele araçları da sorunludur. Bilinmelidir ki, platformlar, kültürel, sanatsal merkezler üzerinden iktidar hedefli bir mücadele verilemez.

Gelenekçi devrimci yapıların iddialarıyla pratikte yaptıkları arasındaki açığı bir türlü giderilmeyen tıkanıklığa yol açmakta, kadroları yormakta ve birer ikişer kopmalara ya da örgütsel ayrışmalara neden olmaktadır.

Gelenekçi-devrimci kesim politikayı sistemi ve politik iktidarı cepheden hedef alan bir mücadele olarak almadığı için yürüttüğü mücadele lokal düzeyde kalmaktadır.

Örgütsel nedenler

Tıkanıklığın arka plânında sayabileceğimiz üçüncü neden, örgütsel nedenlerdir.

Örgütsel nedenler denildiğinde ortaya çıkan ilk şey, kolektif liderlik yerine, şefliğin egemen olmasıdır... Buradaki liderlik anlayışında (gerçekler ne olursa olsun) liderlerin konumu olağanüstü şekilde abartılmıştır. Liderler ulaşılmaz varlıklar olarak, parti/örgüt/hareket tüzüğü'nün üstünde bir yer almışlardır. Bunda verili nesnel durumun payı olsa da, öznelerin ve liderlerin payının da en az nesnel koşullar kadar belirleyici olduğunu belirtmek gerekir. Liderliğin şeflik kurumuna dönüşmesi sadece niyetlere bağlanamaz. Zaman zaman niyetler, suiistimaller olsa da lider konumundakilerin çoğu kendi yapılarının bir dönemine damga-

larını vuran ideolojik, teorik ya da pratik etkinliği en güçlü kadrolardır. Yani zannedilenin tersine liderlerin tamamına yakını ayak oyunları ile değil, bir dönem yaptıklarıyla diğer kadrolardan sıyrılıp işin başına gelmişlerdir. Ancak örgütsel yapıların tasfiyeci niteliği kolektif liderliğin ortaya çıkışını engellemekte ve sonuçta liderlerin her birini vazgeçilmez duruma getirmektedir.

Örgütsel nedenler denildiğinde ortaya çıkan ikinci sorun, gelenekçi-devrimci sol eğilimin tasfiyeci bir örgüt anlayışına sahip olması ve bu örgüt anlayışının özellikle orta kadroların tasfiyesine neden olduğu gerçeğidir. Orta düzey kadroların tasfiye olması beynin küçülmesine ve bünyenin beyine göre gelişmesine neden olmaktadır. Bu sorun ileri sempatanların kadrolaşmalarıyla giderilmeye çalışılmakta. Ki, bu yaklaşım beraberinde yeni sorunları üretmektedir. Böylece bir kısır döngü yaşanmaktadır.

Reformist ve gelenekçi devrimci solun son yirmi, yirmi beş yılında yaşanan ayrışmalara baktığımızda hemen hemen gerekçelerin aynı olduğunu görebilmekteyiz. Ayrışmalar ideolojik nedenlerden çok, örgütsel, politik nedenlere dayanmaktadır. Kendimizi biraz zorlayıp şunu söyleyebiliriz: Örgüt isimlerini çıkarıp gerekçelerini yan yana koyduğumuzda hangi ayrışmanın hangi örgütten olduğunu tespit etmek zorlanabileceğimiz düzeydedir. Konumuz açısından ayrışmalardan çıkarabileceğimiz en önemli sonuç, orta düzey kadroların yitirilmesidir.

Örgütsel nedenler denildiğinde ortaya çıkan üçüncü sorun örgütlenme içinde katılımın sağlanmamasıdır. Leninist örgütlenme anlayışında yapının alacağı kararlara kadroların/organların katılımı sağlanır. Eylem birliği çağrıları yapılmadan önce kadroların, tartışmaların ve çeşitli önermelerin en geniş ve en özgür biçimde tartışılıp kararlaştırılması olanağı tanınır. Lenin, "Her Sosyal Demokratın görevi **parti içinde teorik ve pratik sorunlar üzerinde ideolojik mücadelenin mümkün olduğunca açık, geniş ve özgür biçimde yürütülmesine ve fakat yine de bu mücadelenin hiçbir şekilde Sosyal Demokratların proletarya devrimci eylem birliğini engellemesine, ona zarar vermemesine çabalamalıdır**".¹ "**Parti basınında ve parti toplantılarında kişisel görüşlerini açıklamak ve farklı düşüncelerini savunmak için herkese tam özgürlük sağlanmalıdır**."¹ (abc)

Gelenekçi-devrimci sol yapılarda 'teorik ve pratik sorunlar üzerinde ideolojik mücadelenin mümkün olduğunca açık, geniş ve özgür biçimde yürütülmesi' mümkün olmadığı gibi parti basınında kişisel düşüncelerin açıklanması ve farklı düşüncelerin savunulmasının da imkânı bulunmamaktadır. Bunlar yapıldığında çoğu zaman karşılaşılan manzara hizip suçlamaları ya da örgütü ve merkezi küçük düşürmekten kaynaklı soruşturmalar olmaktadır.

Bu yaklaşımdan iki sonuç çıkar. Birincisi, Gelenekçi devrimci sol yapılar sık sık kadrolarının teorik üretim yapmamalarından şikâyet eder ama bu yönde üretim yapanları da (birebir merkezin düşüncelerini tekrarlamıyorsa) engeller. Dolayısıyla burada bir kısır döngü yaşanır. İkincisi, örgütün alacağı yanlış kararlara karşı ideolojik mücadele vermesi engellenir. Dolayısıyla 'güvenlik' ya da başka gerekçeler arkasına sığınılarak örgüt içindeki olumsuzluklar ve alınan yanlış kararların tartışılıp bilince çıkartılması engellenir.

Örgütsel nedenler denildiğinde ortaya çıkan en önemli sorunlardan biri de örgüt merkezinin hesap vermemesidir. Leninist örgüt anlayışında yapıların örgüt merkezi iki kongre arası süreçlerde yetkilidir. Bu süreçler o yapıların tüzüklerinde belirlenen zamanla sınırlıdır. Ancak gelenekçi-devrimci sol yapılarda kongreler, konferanslar pek yapılmadığı için merkezler çoğu zaman sonu belli olmayan süreçler için de yetkili olmaya devam ederler.

Sonuç

Solun tablosunu kısaca da olsa değerlendirmemizin nedeni sürecin ihtiyaçlarına yanıt verebilecek siyasal bir özneye olan ihtiyaçtır. Yaşadığımız siyasal coğrafya belki de dünyada en çok "devrimci", "komünist" sıfatını taşıyan/iddiasında bulunan örgüte, çevreye, harekete, partiye sahip coğrafyaların başında olmasına karşın devrimci öznenin çözümlememiştir. Sonuç açısından bakıldığında bugün akılda tutmakta zorlanabileceğimiz kadar parti, örgüt, hareket, çevre oluştu. Bu noktada kimsenin samimiyeti sorgulanabilecek durumda değil. Her kesim -ve içlerindeki kadrolar- inandığı çerçevede bir şeyler yapmaya çalışıyor. Ancak bunların hiçbiri sürece müdahil durumda değil. Ve öyle anlaşılıyor ki, Devrimci hareketin iddiası sadece kendisine ait bir iddia olduğu sürece benzeri sorunları yaşamaya devam edecek. Bu makalemiz solun reformist ve devrimci gelenekçi eğiliminin yaşadığı tıkanıklığı ve bunun arka plânını kısaca da olsa irdeleyerek sürece katkı sağlamayı hedeflemiştir.

3 Mart 2009

Dipnot Açıklamaları:

* Burada kastedtiğimiz sol farklı eğilim ve renkleri ile kendini 'marksist' olarak gören soldur.

1 V. İ. Lenin, *Örgütlenme Üzerine*, s.88, İnter Yn.

2 V. İ. Lenin, *Örgütlenme Üzerine*, s.104, İnter Yn.

Komünistlerin Birliği Sorunu

Bugün, Türkiye komünist hareketinin temel sorununun kendine “komünist” diyenlerin bir parti çatısı altında bir araya gelmelerini sağlamaktan önce, esas olarak yapılması ve süreç içinde çözülmesi gereken çok önemli iki esas sorun vardır.

Birincisi, özellikle Lenin’in formüle ettiği iddia ve tüm komünist partilere empoze edilen bürokratik örgüt biçimine karşı kesin tavır alıp, Marksist örgütlenmeyi gerçek anlamda işçi sınıfının mücadelesi içinde inşa edilmesi.

İkincisi, işçi sınıfı hareketi ile komünist hareketinin asgari düzeyde bile olsa kaynaşmasını sağlamayı amaçlayan mücadelenin sonucunda, “**komünistlerinin birliğinin**” kurulmasıdır.

Sovyetlerde ve eski Doğu Avrupa ülkelerindeki sosyalizmin tasfiye edilmesinde, yeniden kapitalizme geriye dönüşün sağlanmasında bürokratizmin başrol oynadığı inkâr edilemez. Türkiye’de bürokratik sözde komünist parti örgütlenmesi, Türkiyeli “komünistlerin” işçi sınıfı hareketi ile birleşmesinin önündeki baş ve en temel engeli teşkil eder.

Bürokratik örgütlülük, aynı zamanda komünist partilerin reformizme ve revizyonizme kaymasında ve burjuva partileri haline dönüşmesinde de başrol oynamıştır.

Bunun için ilk başta komünist partilerinin bürokratik örgüt anlayışlarının yanlışlıklarını hiç bir şeyden çekinmeden, tartışmaların odak noktasına yerleştirilmelidir. Bürokratik örgütlenme biçimini ele almakta, onun gerçek niteliğini açığa çıkarmaktan kaçınılmamalıdır. “Bunlar Leninizm’in ilkelerdir, eleştirilip değiştirilemez” görüşleri ile tabu haline getirilen bürokratik örgüt anlayışı etkisiz hale getirilmeden, Marksizm-Leninizm işçi sınıfı hareketine egemen kılınamaz.

Dönem, dönem ve koşulların zorunluluğu gereği bazı ülkelerde bürokratik “komünist partilerin” keskin Marksist söylemlerle, (bir dönemle sınırlı olan) doğru siyasi ve stratejik bir hat izlemesine, militan işçi sınıfı mücadelesine önderlik etmesine adlanılmamalı. Mücadele zafere eriştikten sonra bürokratik yönetim ve örgütlülük, mücadelenin tüm kazanımlarını tasfiye ederek, kapitalizme geriye dönüşün baş aktörü olarak sahneye çıkar. Çünkü eninde sonunda bürokratik örgüt yapısı gereği aslına geri dönecektir ve o, sınıflı toplumun ürünüdür.

Bürokratik yönetimi ve örgüt biçimi, sınıflı toplumdaki azınlık sömürücü sınıfa tekabül eder ve bu sınıfların egemenliğinin bir aracıdır.

Dolayısıyla, sosyalist partilerde bürokratik yönetimler tasfiye edilmedikçe, reformizmin, revizyonizmin işçi sınıfı hareketine egemen olmasının önlenmesi çok zordur.

Bürokratik “komünist partilerin” sömürücü azınlık sınıfa tekabül ettiğinin en temel göstergesi, gerek parti içinde, gerekse “sosyalist ülkeler”de azınlık diktatörlüğünü kurması ve bunu topluma da çoğunluğu oluşturan işçi sınıfının “diktatörlüğü” olarak lanse etmesidir. Oysa bürokratik “komünist partilerin”in tabanında yer alan üyelerin ve “sosyalist toplumlar”da işçi ve emekçilerin, iktidarı yönetmekte, en küçük bir fonksiyon oynamaz. İktidar için kararları “komünist partilerin” siyasi büroları ve sekreteryalrı alır. Partinin ve “sosyalist toplumun” tek bir görevi vardır; alınan kararlara uymaktır.

Konumuzun içeriği sosyalist toplumda bürokratinin incelenmesini kapsamadığı için, görüşlerimi komünist partilerdeki bürokratik yönetimlerin işleyişinin deşifre edilmesiyle sınırlıyorum.

Lenin, “sosyaldemokrat partilerinin” örgütlenme ve işleyiş şeması konularındaki görüşlerini ortaya attığında, Narodnik’lerin örgüt görüşlerinden etkilendiğini inkâr etmiyordu. Ve yine Rosa Lüksemburg ile “sosyaldemokrat parti” örgütlenmesi konusundaki tartışmalarında Rosa Lüksemburg’un kaygılarının haklı olduğunu ve bu örgüt anlayışının bürokratizm’e kayabileceğini kabul ediyordu.

Lenin’in Çarlık Rusya’sı için öne sürdüğü örgüt biçiminin bir ilke sorunu olmadığını, sadece Rusya koşulları için geçerli olduğunun özellikle vurguladığı bilinmektedir. Oysa bu örgüt anlayışı Lenin sonrası formüle edilerek “komünist partilerinin örgüt ilkeleri” haline getirilerek, Komintern’e bağlı partilere empoze edildi ve bu partilerini bürokratik parti haline gelmelerine neden olundu. Lenin, öne sürdüğü örgüt görüşleri ile, işçi sınıfının en bilinçli, en fedakâr, en cesur kesimlerinin **Parti**’de örgütleneceklerini belirtiyordu. Gerçekten, Lenin dönemi de, (kısa bir süre de olsa) ondan sonra da, komünist partilerinin üyelerinin Lenin’in tarif ettiği nitelikteki kişilerin oluşturduklarına tarihsel olarak tanık olundu. Ama bürokratik parti örgütlülüğü süreç içerisinde komünist partilerinin bu özelliklerin ortadan kaldırarak, işçi sınıfının, en fedakâr kesiminin değil, en imtiyazlı tabakasının üye olduğu örgütler haline dönüştürdü ve dönüştürülmesi kaçınılmazdı.

Türkiye’de ise halihazırda varlığını sürdüren sözde komünist parti örgütlenmeleri, tam anlamıyla, bürokratik örgütlülüğün karikatürü biçimindedir. “Komünist örgütün” çevresinde toplanan sempatanları yö-

netenler “komünist parti üyeliğini hak ediyor.” Böylece tüm “parti üyeleri yöneticilerden” oluşuyor. Kimin partiye alınacağına, partili olacağına da bu “yönetici” kesim karar veriyor. Ve o örgütün tüm siyasi taktiklerini ve stratejisini, ideolojik hattını, yöneticiler örgütünün imtiyazlı en azlığı belirliyor ve örgüt kanalıyla da sempatanlara kararlarını pratiğe geçirilmesinin talimatı verilir. “Alınan kararların pratikteki başarısını veya başarısızlığını belirleyen kadrolardır (siz onu sempatanlar anlayın)” laflarıyla kararı alanlar yanlışlardan yakasını sıyrır.¹

Bürokratik örgütlülüğün varlığını demokratik merkezizetçiliğın demokratikliğini ortadan kaldıran veya göstermelik hale dönüştüren sözde örgüt ilkeleri belirler.²

Oysa Marksizm, esas olarak sosyalist örgütte merkezizetçiliği değil demokrasinin egemen olmasını savunmuştur; çünkü gerek toplumda ve gerekse bir işçi sınıfı partisinde veya kitle örgütlerinde Marksizm’in ideolojik, siyasi egemenliği ancak demokrasinin varlığı koşullarında sağlanabilir. Marksizm, toplumun tarihsel olarak ilerleyişi karşısında en doğru görüşü savunan bir bilimdir. Bunun için Marksizm, diğer düşünceleri eninde sonunda yenecek bir niteliğe sahiptir. Objektif gerçekliğe tekabül eden Marksist düşüncenin galebe çalması ancak demokrasinin varlığına bağlıdır. Demokrasinin varlığı koşullarında işçi sınıfı, kendi sınıf ideolojisi Marksizm’e kavuşabilir.

Bunun için Rosa Lüksemburg haklı olarak demokrasinin olmadığı yerde sosyalizm olamaz, sosyalizmin olmadığı yerde demokrasi olamaz diyordu. Ve yine Rosa Lüksemburg, özgürlük diğer düşüncelere özgürlük demektir tanımıyla demokrasinin işçi sınıfı hareketinin temel unsuru olduğunu vurguluyordu.

Sosyalist partilerde her düşüncenin özgürce savunulduğu ortamlar sağlanmadıkça, o partinin işçi sınıfı hareketine ideolojik, siyasi ve örgütsel önderliği kesinlikle sağlanamaz. Sınıflı toplumların sona erişine kadar sosyalist partilerde (isterse iktidarda olsun) kesinlikle özgür düşüncelerin gereği olarak grupların ortaya çıkması ve aralarında ideolojik mücadelenin sürmesi kaçınılmazdır. Sosyalist partilerde gruplar (yani hizipler) olmaz görüşü gerçek değil.³ “Eşyanın tabiatına” aykırı olan bu durum (yani “sosyalist partiler” de gruplar, hizipler olamaz denilmesi) ya pratikte geçerliğini yitirir veya, “parti disiplini” “sosyalist partiyi” erime sürecine sokar. Durmadan “hizipleri “tasfiye etme adına bir avuç “sadık adamı”yla baş başa kalınır.⁴

Sosyalist partilerde görüş farklılıkları ve gruplarının varlığı o partiye dinamizm getirir. Düşüncelerin özgürce tartışılması, **Marksist bilinç**’in parti tabanına ve işçi kitlelerine egemen olmasını sağlar ve böylece sosyalizm mücadelesine gönüllü ve bilinçli olarak katılan partiler,

kapitalizme ve burjuvaziye karşı daha militanca bir hareketin doğmasında belirleyici rol oynar.

Sosyalist partilerde özgür tartışma ortamının var olması, parti içi demokrasi babında ne yeterlidir, ne de bürokrasinin partiye egemen olması önlenemez. İlk önce sosyalist partiyi sempatanları yöneten örgüt olmaktan kesinlikle çıkarmak gerekir. Direkt işçi sınıfının içinde yer almayan, işçi ve yoksul emekçiler ile bağları olmayan, sosyal-pratikte işçi sınıfına ideolojik, siyasi ve örgütsel önderlik edebilecek vasıfa erişmeyen, sosyalist partide “demokrasi” sadece lüks olarak kalır.⁵ Parti içi demokrasinin lüks olmaktan çıkarmanın esas yolu, merkez organının yetkilerini kısıtlamaktan geçer. Sosyalist partinin esas örgütleri ve karar organları işçi ve yoksul emekçi kitleleri içinde faaliyet gösteren tabanı ve onun içinde yer aldığı parti organları olmalı. Sosyalist parti organları seçimlerle iş başına gelmeli, gerektiğinde yine parti taban örgütleri tarafında görevinden alınmalı.

İşçi sınıfının mücadelesi içinde sosyalist partinin inşa edilmesi

Yukarıda izah etmeğe çalıştığım, bürokratizmden arınmayı amaçlayan sosyalist parti ancak işçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesi içinde inşa edilebilir. 100 seneye yakın tarihsel geçmişi olduğu iddia edilen “TKP” hiçbir dönemde işçi sınıfıyla kaynaşmayı başaramadı ve işçi sınıfının gerçekten komünist partisi olma niteliğine kavuşmadı. TİP ve 1970 sonrası “TKP”, işçi sınıfının partisi olduklarını, bürokrat sendikacılara parti yönetimlerinde yer vererek sözde kanıtlamaya çalışmıştı. 1971 sonrası açıktan “TKP”ye cephe alan, onu küçükburjuva reformist-revizyonist aydın hareketi diye nitelendiren sosyalistler, “TKP”nin yolunda yürümekten kendilerin alıkoyamadılar ve ondan daha berbat bir bürokratik parti örgütlülüğünü inşa ederek, işçi sınıfı hareketinin dışında kalmaya devam ettiler. İşçi sınıfının partisi olduğunu kanıtlamak için sözde parti üyelerinin çoğunluğu işçi kökenli olduğunu ispatlamaya kalkışmışlardı. Üyeleri “işçi kökenli” ama hiç birisi fabrika işçisi değil ve fabrika içinde, partilerin etrafında oluşan işçi grubu ve hücreci yok.

Türkiye gibi kapitalizmin egemen olduğu ve 10 milyonunun üzerinde işçinin bulunduğu bir ülkede işçi sınıfının içinde komünist partisinin inşa edilememesinin nedenini, izlenen ideolojik, siyasi ve örgütsel çizgide aramak gerekir.

Aradan 100 sene geçmesine rağmen işçi sınıfının içinde komünist partisinin inşa edilme sorununun çözümü sıcaklığının koruyor. İşçi sınıfıyla organik bir bağı olmayan, işçiler ile ilişkisi bulunmayan “komünistlerin” bir araya gelmesiyle gerçekten Marksist-Leninist işçi sınıfı partisi kurulmuş olmaz.

Bugün işçi sınıfının dışında komünist partiyi kurmadan önce, işçi sınıfı mücadelesi içinde komünist partinin inşa edilmesi esas alınmalı. Bunun için ilk önce işçileri, en acil talepleri için devlete ve burjuvaziye karşı mücadeleye sokacak, **Komünist Partisi**'nin çekirdeklerini oluşturacak işçi örgütleri oluşturulmalı. **İşçi birlikleri** şeklindeki bu örgütlerde kendini Marksist addeden tüm gruplar yer almalı ve işçi sınıfına sosyalist bilinci taşımak için demokrasi platformunda faaliyet yürütülmeli. Kurulacak işçi birliklerinin ideolojik ve siyasi mücadelesini yönlendirecek haftalık merkezi bir yayın organ çıkarılmalı.

Bugün işçi sınıfının en acil görevi, kapitalizmin derinleşen ekonomik krizine karşı mücadelenin yanı sıra, 12 Eylül faşizminin gasp ettiği işçilerin grev, özgür sendika kurma ve toplu sözleşme yapabilme haklarını geri almaktır. Türkiye, 12 Eylül faşizmi sayesinde dünyanın en ucuz iş-gücünün var olduğu ülkelerin ilk sırasında yer alıyor. 10 milyon işçiden sadece 500 bin imtiyazlı işçi sendika, grev ve toplu sözleşme yapabilme hakkına sahiptir. Diğer çalışan çoğunluğun, günlük çalışmaları 8 saat'in çok üzerinde olmasına rağmen, ne grev hakkı, ne de sendika ve toplu sözleşme yapma hakkı vardır. İşçilerin faşizm tarafından gasp edilen haklarının geri alınması mücadelesi aynı zamanda komünist partisinin işçi sınıfı içinde inşa edilmesinin temelini oluşturacak.

3 Mart 2009
Köln-Almanya

Dipnot Açıklamaları:

- 1 Kararı alanlar "hiç bir zaman yanılığa düşmez, yanlış yapmazlar!", yanlış yapılmışsa, alınan "doğru kararları pratiğe geçirmede, beceriksiz ve yeteneksiz kadrolardır ve onlara talimatları aktaranlar, yani kadroları direkt yönetenlerdir. Karar alanın hiç suçu olamaz" çünkü o şaşmazdır!, aldığı kararların yanlışlığının sosyal-pratik ortaya çıkmasına rağmen, o doğru karar almıştır! Ama yanlış yapan "yeteneksiz kadrolardır!"
- 2 1970 öncesi Mehmet Ali Aybar sözde bürokratik örgüt biçimine savaş açanlardandı. Oysa TİP başkanı olduğu dönemde kendine ters düşen MDD düşüncelerini savunanları partisinden atmayı kendisi için vazgeçilmez görev addetmişti. Parti içi tartışmalarının önünü keserek, tam anlamıyla parti içi despotizmi egemen kılmıştı. Ona göre bir partide bürokratlığı belirleyen, parti yöneticileri idi. Bunun içinde parti yöneticilerinin devamlı seçilmelerine karşı çıkacak metodu gündeme getiriyordu ve böylece parti başkanın süreli seçimiyle sözde bürokratlaşmanın önünü kesecekti!..
- 3 Bürokratik "sosyalist partilerin" merkez organlarında her zaman işçi sınıfı kitlelerinden, örgüt tabanından gizlenen görüş farklılıkları ve de grup-

laşmalar vardır. Ama oportünist uzlaşmalar ile sözümona çözüm yolları aranır, çünkü azınlıkta kalan örgütten tasfiye edilme tehdidi ile karşı karşıyadır. Şayet bu tehdide rağmen, görüşünde ısrar eder ve örgüt içi tartışmak istese hemen partiden tasfiye edilir ve o partiye egemen olan, hemen “sol veya sağ sapmaya karşı savaş açır”, örgütü kazanmaya çalışır. Tartışmalardan habersiz olan parti tabanı merkezi elinde tutanların ileri sürdükleri görüşleri kabul eder ve özellikle “karşı olan ne diyor” sorusunu ne yöneltebilir, ne de cevabını arar.

Serbest tartışma ortamlarının olmadığı, örgüt tabanının dışlanarak, her şeyden habersiz bırakıldığı bürokratik “sosyalist partiler” de merkezi ele geçiren örgüt egemenliğini sağlayabildiği için, klikler arası mücadelenin esasında darbeci yollar ile örgüt merkezi organlarını ele geçirme yöneldir. Böylece merkeze egemen olan, örgüte egemen olur ve örgütü kendi istediği şekilde yönetir ve özellikle reformist ve revizyonist görüşlerini örgüte egemen kılar.

Görüş farklılıklarından dolayı, örgütten tasfiye edilme tehdidi ile baş başa olanların bazıları, bu durum karşısında yeni bir örgüt kurmak için hemen faaliyete girer, böylece örgüt parçalanmalarının, sözde yeni örgütlerinin ortaya çıkmasının önü kesilemez.

- 4 Türkiye’de, Sovyetler Birliği’nin dağılmasından sonra bürokratik parti örgütlenmesinin reddi adı altında biraraya gelen çeşitli “sol gruplar”ın ÖDP isimli bir parti kurdukları bilinmektedir. Ama bu partide biraraya gelenler, demokrasiye öncelik veren ve bürokratik örgüt anlayışının dışlayan düşüncelere ne sahipti, ne de bürokratik örgüt alışkanlıklarını terk etmeye hazırlardı. Her grup örgüt merkezini ele geçirecek, partiye egemen olma amacından zerre kadar vazgeçmemişti. Nitekim ÖDP’nin çoğunluğu “dev-yolcular” oluştuğunu görenler ve parti merkezini ele geçirme “ümidini” kaybedenler hemen ÖDP’den ayrılma yolunun seçtiler. Bu şekilde hareket etmelerini belirleyen bir diğer etken, 12 Eylül faşizminin somut olarak ortaya çıkardığı Türkiye “sosyalist hareketinin” işçi sınıfı ve yoksul köylülük ile direkt hiç bir bağının olmaması idi. İşçi ve emekçi kitlelerinden kopuk küçükburjuva tabakalarının oluşturduğu bu gruplardan, kurtuluşlarını sosyalizmde arayan sınıfların bürokratizme karşı demokrasiyi vazgeçilmez addeden sınıf tavır’ı beklenemezdi.

Ama her şeye ve libarel, reformist ve postmodern çizgilerine rağmen, ÖDP bugün “Türkiye sosyalist hareketi içinde” bürokratizme karşı demokrasi adına yeni bir örgüt anlayışının gündeme getirdi ve sosyal-pratiğe soktu. ÖDP var olduğu kadar parti içi demokrasi sayesinde kendini yenileyebilen (olumlu veya geçici olarak olumsuz şekilde de olsa) bir yapıya sahiptir. Tüm örgüt tabanının katıldığı tartışmalar ile örgütte var olan gruplar egemen olabiliyor veya egemenliklerini kayıp ettiklerinde örgütten ayrılıp gitmiyor. En önemlisi örgüte egemen olan grup, bir diğer grubun düşünce özgürlüğünü elinden almıyor, grupların varlıkları ve düşünce farklılıkları ne ortadan kaldırıyor, ne de karşı olduğu gruba baskı uyguluyor. Bu durum, yüz seneye yakın geçmiş olduğu öne sürülen “Türkiye

sosyalist hareketinin” ilk partiiçi demokrasi deneyidir. ÖDP, değişim ve dönüşüm potansiyelini bağrında taşıdığı için reformizm’e ve revizyonizm’e karşı mücadele edebilme imkânını da yakalamış durumdadır. Ama ÖDP gibi yasal olarak kurduğu halde bürokratik örgüt yapısını pekiştirmekten öteye gitmeyen “sosyalist” parti, şeriatı dahi savunacak reformist politik ve ideolojik çizgiye sahip olmasına karşı, ne doğru görüşleri örgüte egemen kılabilecek bir muhalefet çıkabiliyor ve ne de parti içi özgür tartışma ortamı doğuyor. Bürokratizm bu gibi partileri her geçen gün işçi ve yoksul emekçilerde daha da koparak erime sürecine sokar. Demokrasi platformunda değişim ve dönüşüm potansiyeline sahip olmayan “sosyalist parti” eriyip, yok olmaya mahkûmdur. Aynen Avrupa’daki benzeri Fransız, İtalyan, İspanya “komünist partileri” gibi.

- 5 İşçi sınıfıyla bağları olan sosyalist partinin tüm organları üyelerin özgür iradesi ve seçim yoluyla oluşturulmalı ve sosyalist partinin programını ve tüzüğünü kabul eden her işçi ve emekçi, sosyalist aydın partiye üye olabilmeli, kimin üye olacağına kesinlikle, işçi kitleleri ve emekçi yığınlar içinde faaliyet gösteren, işçi ve emekçiler ile bağları olan sosyalist partinin taban örgütleri karar vermeli, parti yönetici organlarından bu yetki kesinlikle alınmalı. Olağanüstü koşullarda ve partinin kongrelerinde veya konferanslarında yetki alınmak şartı dışında, merkez komitesi dahil olmak üzere, hiç bir parti yönetici organına partiye üye alma, partinin taban organlarını oluşturma ve yöneticiler tayin etme yetkisi tanınmamalı. Şayet, sosyalist partiye üye alma, yönetici organlar atama yetkileri merkezi organlar da olursa, kesinlikle o, sosyalist partiye bürokrasinin egemen olması, partiiçi demokrasinin ve özgür tartışma ortamının göstermelik hale getirilmesi önlenemez. Merkez organlarında bu yetkiler olduğu müddetçe, inisiyatifsiz, hantal, merkezinin iki dudağı arasından çıkacak laflara göre hareket etmeyi alışkanlık haline getiren, merkezin her dediğini yanlış veya doğru olduğunun sorgulamayan üyelerden oluşan sözde sosyalist partinin ortaya çıkması önlenemez.

İşçi sınıfıyla bağ kurma adına egemen sınıfın ve sistemin belirlediğı işçinin koşullar gereğı edindiğı geri bilince (egemen sınıfların sosyal varlıklarına tekabül eden bilince) “İşçinin bilinç” adı verilmesini önlemek amacıyla partinin programında Marksizm’in, Leninizm’in temel ilkelerinden en küçük taviz verilmemeli ve Parti hiç bir zaman sosyalizmi kurma, kapitalizmi tasfiye etme, burjuva devletini devrimci yoldan aşip, burjuva “demokrasisi”nden milyon kere daha demokratik olan, proletarya diktatörlüğünü kurma amacını gizlememeli ve programının esas unsuru haline getirmekten çekinmemeli.

Lazca'yı Yaşatma Mücadelesi Kapitalist Yabancılaşmaya Karşı Bir Duruş Olmalıdır

23 Şubat 2009 tarihli *Günlük Gazetesinde* “Nananenas oslopu minion” başlığıyla ilginç bir röportaj-haber yayımlandı. Bu röportaj-haberin ne kadarının röportajı veren Laz Kültür Derneği Başkanı Memedali Barış Beşli'nin söylediklerini, ne kadarının da röportajı alan ve haberi hazırlayanların yorumunu yansıttığını bilemiyorum. Ancak bu röportaj-haber, birçok bakımdan sayısız yanlışlığı bünyesinde barındırıyor. Dolayısıyla da okuyucuyu yanlış bilgilendiriyor. Bunun da ötesinde konuya taraf olanların yanlış anlaşılmasına yol açıyor. Bu sebeple, röportajı verenin mi yoksa röportajı alan ve haberi hazırlayanların mı kusurlu davranışlarının bir anlam ve önemi yok artık. Bunun yerine, bu röportaj-haberin yanlışlıklarını ortaya koymak, bunları düzeltmek ve bazı eleştiriler getirmek gerekiyor. Kuşkusuz Laz Kültür Derneği Başkanı Memedali Barış Beşli'nin 1 Nisan 2008 tarihinde *Radikal Gazetesinde* yayınlanan ve İsmail Saymaz'ın yaptığı “Cumapoba İrden, Nenaçkuni Dimencelen” başlıklı röportaj-haberde söyledikleri ve Laz Kültür Derneği'nin internette yayımlanan resmî sitesinde asılı bazı yazılar da *Günlük Gazetesinde* yayımlanan bu röportaj-habere ilişkin eleştirilerime katkı sunacaktır.

“Nananenas oslopu minion”

Başta hemen söyleyeyim. “Nananenas oslopu minion” Lazca düzgün bir ifade değildir. Türkçe düşünüp Lazca söylemenin klasik bir tezahürüdür. Aynen “Didi Lazuri Nenapuna” ifadesinde olduğu gibi! “...Kürtlerden sonra... Lazlar da...” ifadesi Lazları, Lazca'yı aşağılayan bir ifade. Kürtler olmadan, Lazlar kendilerini ifade edemezler mi?

Tahminlerine göre yaklaşık “3 milyon kişi Lazca'yı konuşuyor”muş ve “bu sayı iç açıcı değil”miş! Sayının ne önemi var?! İstersen 100 kişilik bir köyde yaşa. Önemli olan dilini ve kültürünü yaşatma mücadelesi vermen. Hem kim sayım yapmış ki?! Kim kimin ne kadar olduğunu nasıl bilebilir? Sık sık Laz Kültür Derneği'nin Lazca'yı korumak ve geliştirmek için kurulduğunu söyleyen bir kişinin “Lazca köye özgü bir dil.

Geleneksel yapıya özgü bir dil. Modern toplum dillerine nazaran geriye düşmüş.” diyerek Lazca’yı küçümsemesi mümkün mü?! Böylesi bir ifade anadillerini öğrenmek aşkıyla yanıp tutuşan Laz gençlerinin dillerini araştırma, sahiplenme, öğrenme ve geliştirme şevklerini kırmaz mı? Onları “ne uğraşalım, zaten kıytırık bir dilimiz varmış” düşüncesine sevk etmez mi? Heyecanlarını öldürmez mi? Türkçe dışındaki konumuz bütün dillerin köye ve köy üretim ilişkilerine özgü olduğunu ve Lazca’yı günümüze kadar taşıyanın da bu olduğunu kavramak için çok bilgili olmaya gerek yok. Zuğışı Berepe’yi de bu küçümseyen köy dilinin var ettiğini ve beslediğini bilmiyor musunuz? Lazca’yı küçümseyenlerin ağzıyla konuşmak burjuva resmî tarih anlayışı ve resmî ideolojisinin yanında saf tutmaktan başka nedir ki?!

Sorumlu CHP'nin tek parti diktatörlüğüdür

CHP'nin tek parti diktatörlüğünün 1930'larda günlük hayatı sürdürmeye yönelik nafaka ekonomisi ilişkilerinin hâkim olduğu Lazca'nın da konuşulduğu yörelerde ulusal sanayinin kapitalist üretim ilişkilerini ve kurumlarını geliştiremediğini, yerel üretim ilişkilerini tasfiye edemediğini ve bu sebeple de Lazca'yı doğal bir yok oluş sürecine sürükleyemediğini siz bilmiyor musunuz? İki dilliliği destekleyecek ve geliştirecek politikalar yerine, Lazca'nın burjuva resmî ideoloji ve resmî tarih tezleri ile ortadan kaldırmaya çalışıldığını okumadınız mı? Bu bağlamda asimilasyon politikalarından, uygulanmış baskılardan, oluşturulan korku havasından haberiniz yok mu?! CHP'nin tek parti diktatörlüğünün Lazca'yı köye ve eve hapsetme ve sonra da yok etme politikasını görmemezlikten gelerek Lazca'yı küçümseyen ifadeleri aktarmak yakışıksızdır.

“(Lazca'nın) Yazılı metinlerinin henüz 19. asırdan öteye gidemediği” de yazılmış. Nereden biliniyor? Hıristiyan bir geçmişe de sahip bir Lazca'nın arşivine ilişkin bu kadar kesin konuşma hakkını size kim veriyor? Bu konulara neden giriyor? Eğer sorulmuşsa bile, bu tür durumlarda, “benim bildiğim kadarıyla”, “şimdi bilinenler ışığında” gibi ön açıklama yapma ihtiyacı neden hissedilmiyor?! Bırakalım bütün bunları! Acaba Laz Kültür Derneği'nin kütüphanesi, kitaplığı var mıdır? Bu kütüphane veya kitaplıkta son on beş yılda Türkiye'de Lazlar ve Lazca'ya ilişkin yayımlanmış kitap, sözlük ve dergilerden acaba kaçısı bulunuyor?!

“Lazca'nın yok olmaması için sadece bir televizyon kanalının veya üniversitelerde bir kürsünün yeterli olmayacağına” da dikkat çekilmiş ve “anadilde eğitim ve anadilde yayın hakkının verilmesi gerektiği” söylenmiş. Bütün bunların hangi yetişmiş eleman ile yapılacağına ise hiç

değnilmemiş; bütün bunların nasıl yapılabilineceğine ilişkin, önce projeler geliştirilmesi gerektiğine ilişkin hiçbir şey söylenmiyor.

TRT'nin Keramet Sahibi Elemanları Var mı?

Laz Kültür Derneği'nin kendi üyelerine yönelik uyguladığı bir Lazca dil programı var mıdır ki, derneğin internetteki resmî sitesinde, "...TRT tarafından, Lazca yayın yapılmasına karar verildiği takdirde; TRT tarafından gelecek talep doğrultusunda, Laz Kültür Derneği her türlü imkânını TRT'nin hizmetine sunmaya da hazırdır..." denilmektedir. Bu açıklamayı yapan dernek yönetim kurulu, madem TRT'nin taleplerine bile cevap verecek bir birikim ve donanıma sahip neden en azından internet üzerinden bir radyo yayını yapmamaktadır?!

Dernek yönetim kurulunun aynı açıklamasında şu ifadeler de dikkat çekici: "TRT, 7 Haziran 2004 tarihinde beş farklı dilde yayına başlamıştır. Fakat yayına başlanan diller arasında Lazca'ya yer verilmemiştir. Bunun üzerine 28.06.2004 tarihinde ve 13050 sayı ile ve 25.05.2005 tarihinde 11522 sayı ile Lazca yayın yapılması yönünde Derneğimizin kurucu üyesi, başkanı, yönetim kurulu üyesi olan üyelerimiz tarafından tekrar başvuruda bulunulmuştur. Fakat geçen dört yıl içerisinde talebimize olumlu cevap alınamamıştır." Lâf TRT'nin takipçisi olunduğuna getiriliyor. Bir şeyler yapıldığı ima ediliyor. Hopa'daki bir köyün sitesi olan www.lazcayayinistiyorum.azlaguyi.com vasıtasıyla toplanan binlerce imzanın "Lazlar da TV istiyor" başlığıyla 13 Ocak 2009 günlü Milliyet Gazetesi'nde Meriç Tafolar tarafından haber yapılmasından sonra Laz Kültür Derneği adına TRT'ye 16 Ocak 2009 tarihinde palas pandiras başvurulması ne anlama geliyor? Ortak bir proje hazırladıktan sonra TRT'ye başvurulamaz mıydı?! Bu acelecilik niye?! Ayrıca TRT'ye başvuru yapmak için dernek olmak da gerekmiyor.

Neden TRT beklendi?! Laz Kültür Derneği Başkanı Memedali Barış Beşli, "Yaşam Radyo"da uzunca bir zaman "Radyo Cixa" adlı Türkçe bir program hazırlayıp sundu. TRT Lazca yayın yapmadı, diye sızlanılacağına, "Radyo Cixa"da neden Lazca yayın hazırlanıp sunulmadı? Hem Esat Sarı ve İsmail Avcı'nın "Çevre Radyo" deneyimi de önemli bir katkı sağlayabilirdi.

1 Nisan 2008 tarihli Radikal Gazetesi'nde yayınlanan röportaj-haberde şu satırlara da yer verilmiş: "...Elbette öncelik, dile verilecek. Beşli, 'Dilimiz her geçen gün kayboluyor. Annemizin konuştuğu Lazca'yı anlamıyoruz. Oğlum da beni anlamıyor' diyor..." Bu sözlerin üzerinden yaklaşık bir yıl geçmesine rağmen, Laz Kültür Derneği, bırakın somut bir uygulamayı, ortaya ciddî bir proje sunabilmiş midir?! Buna

rağmen, yine derneğin internetteki resmî sitesinde, “Lazca ve Lazlar üzerine söylenecek ne kadar söz varsa hepsini söylemek iddiasıyla kurulan Laz Kültür Derneği...” ifadesinin de kullanılabilmesi gariptir!

Kimin Lazlar Hakkında Konuşma Hakkı Var?!

Laz Kültür Derneği Başkanı Memedali Barış Beşli ile röportaj yapıldıktan sonra gerek Radikal Gazetesi’nde ve gerekse de Günlük Gazetesi’nde yayımlanan röportaj-haberlerde, Memedali Barış Beşli’nin görüş ve değerlendirmelerinin, “Türkiye Lazları”nın görüş ve değerlendirmeleriymiş gibi aktarılması, röportajı verenin değilse, röportajı alıp röportaj-haberleri hazırlayanların hatasıdır. Memedali Barış Beşli’nin değil “Türkiye Lazları”, Laz Kültür Derneği, dernek yönetim kurulu adına bile konuşabileceği şüphelidir. Zira söz konusu röportaj-haberlere derneğin resmî sitesinde yer verilmemiştir. Gazetecilerin sorularına yazılı cevap verilmelidir. Böylelikle “yanlış anlamalar” aza indirgenmiş olacaktır.

Boğaz’da mı? Emekçi Semtlerinde mi?

Laz Kültür Derneği’nin resmî sitesinde “Lazca’nın tek adresi var: Laz Kültür Derneği” şeklinde bir ifade görünce, Laz Kültür Derneği, bir yıl içinde diğer yöre ve köy derneklerinin yaptıklarından daha ileri ne yaptı, diye sormak gerekiyor. Lazca bir masa takvimi çıkardı?! Burjuvazi debdebesi ve küçükburjuvanın buna özlemine yansıtılmaktan öteye gitmeyen bir davranış sergilendi ve Boğaz’daki bir restoranda yemekli bir toplantı düzenlendi. Konusunda donanımlı Laz aydınlarıyla istişari bir toplantı mı düzenledi? Tabii sağda solda edilen, içi doldurulmamış bir sürü boş lâf! Bunların Laz dilinin yaşatılmasına ne gibi katkısı oldu ki?!

Laz Kültür Derneği, internetteki resmî sitesinde iki konuyu öne çıkartıyor ve bunları marifet sayıyor. İlki, TRT’ye Lazca yayın yapması için yapılan başvurunun haberleri. Diğeri ise UNESCO’nun ilan ettiği “21 Şubat Anadil Günü” ve UNESCO’nun “Tehlike Altındaki Diller Atlası”. TRT’ye projesiz ve bu konuda çalışan kişi ve kurumların da desteğini almadan yangından mal kaçırır misali dilekçe vermek tribünlere oynamaktan öte bir anlama sahip değildir. Derneğin resmî sitesinde, “...Laz Kültür Derneği UNESCO tarafından dünya anadil günü ilan edilen 21 Şubatı Lazca konuşarak kutladı. Derneğin Kadıköy’de bulunan merkezinde anadil günü dolayısıyla bir araya gelen Lazlar, toplantı süresince sadece Lazca konuştu...” şeklinde bir ifadeye sanki çok büyük bir iş yapılmış gibi yer verilmesi de trajik- komiktir. Zaten bir yıldır bunun

yapılıyor olması gerekiyordu! Bir yandan “Lazca'nın ölümü Lazların ölü-
müdür” deyip diğer yandan hiçbir anlamlı üretimde bulunmadan, Laz-
ca'yı da yok etmeye çalışan uluslararası kapitalizmin çıkarlarının örgü-
tü BM'nin UNESCO'sunun “Anadil Günü”nü bir süre Lazca konuşarak
kutlamak?! Bu ne yaman çelişkidir?!

Üretmemek ve UNESCO ve AİHS'ne Sığınmak...

16.01.2009 tarihinde Laz Kültür Derneği Yönetim kurulu adıyla ya-
pılan “Basına ve Kamuoyuna” başlıklı duyuruda şu ifadelere de yer ve-
riliyor: “...Ülkemizde konuşulan dillere eşit ve adil davranması gereken
TRT'nin, bu güne kadar Lazca yayın yapmamış olması ve yapılacağı
yönünde de somut bir adım atmamış olması açıkça Anayasa'ya aykırılı-
k teşkil etmektedir... TRT'nin bu tutumu, AİHS'nin 14. maddesinde dü-
zenlenen ayrımcılık yasağına da açıkça aykırılık teşkil edecektir...” He-
men sormak gerekiyor: TRT, Lazca yayın yapmak istese bile bu işi na-
sıl başaracaktır? Lazca yayın talebi ile istenen, TRT'nin göstermelik
Lazca birkaç şarkı yayınlaması mıdır? Sıradan bir yurttaşın, TRT'den
içeriğini kestiremediği bir Lazca yayın beklentisinin olması anlaşılabilir
bir durumdur. Aynı açıklamada, “Laz Kültür Derneği, Laz dili ve kültü-
rüne ait değerleri incelemek, korumak, bu dile ve kültüre ait her türlü
zenginliği insanlara tanıtmak toplumun kültürel ve sosyal sorunlarına
karşı çözüm üretmek, ulusal ve uluslararası düzeyde insan haklarının
gelişimine katkıda bulunmak gibi amaçları ilke edinerek kurulmuştur.”
denilmesine rağmen, derneğin hiçbir proje bile üretmeksizin TRT'den
böyle bir beklenti içinde olması, derneğin adında bulunan “Laz” ve “kül-
tür” kelimeleri ile hiç bağdaşmamaktadır. AİHS'nin gündeme getirilme-
si ise, aynı UNESCO'nun referans alınması gibi büyük bir talihsizliktir.
Yeri geldiği zaman “Yok olmakta olan kültürümüzü korumak için esas
itibariyle Türkiye'de 1992'de filizlenen kültürel hareketimiz, nihayet 16
yıl sonra hukuki ve meşru bir kimliğe kavuştu: Laz Kültür Derneği. “ de-
nilirken kimi zaman da, “Biz henüz yeni kurulmuş, bir yaşını yeni dol-
durmuş emekleme aşamasında bir derneğiz...” demek en basit ifade
ile tutarsızlıktır.

Burada sözünü ettiğim röportaj-haberler ve derneğin internetteki
resmî sitesinde yayımlanan yazılar bir noktaya işaret ediyor: İlkesizlik,
bir duruşa sahip olmamak ve küçükburjuvanın aşamadığı ve bir türlü
tatmin olamayan egosu.

Bu noktada neler yapılabilir? Öncelikle Laz Kültür Derneği başka-
nı özeleştirisini basın aracılığı ile duyurmalıdır. Dernek yönetim kurulu

bir an önce toplanmalı ve bir değerlendirme yapılmalıdır. Hemen ardından da bugüne kadar Laz dili ve kültürünün yaşama ve geliştirilmesine katkıda bulunmuş kişi ve kuruluşlara ayırım gözetmeden tek tek ve adlarına çağrı yapılmalıdır. Bu kişi ve kurumların desteği ile derneğin somut ilkeleri tespit edilmeli ve dernek net bir duruşa kavuşturulmalıdır. Lazca'nın yaşatılması ve geliştirilmesine ilişkin projelerin hazırlanması için görev bölümü yapılmalıdır.

İşin Tılsımı Kolektif Üretim

Laz Kültür Derneği, fazladan bir harcamayı gerektirmeyen kolektif üretimi hemen başlatabilir. Meselâ, öncelikle genç ve yaşlılardan oluşan bir Lazca Halk şarkıları korusu oluşturulabilir. Genç ve yaşlıların yaklaşması sağlanmalıdır. Koro ile eş zamanlı olarak, Gürcüstan'da 1930'lu yıllarda yayınlanmış Lazca metinler, gençlerden oluşacak çalışma grupları ile süratle Latin alfabesine dayalı alfabeye aktarılmalıdır. Böylece altı ay gibi bir kısa sürede 1000 sayfalık Lazca bir materyale sahip olunabilecektir. Bu Lazca metinler, Lazca diksiyonu düzgün kişilere okutulmalı, dijital ortama kaydedilmeli ve kullanıma sunulmalıdır. Hafta sonlarında iki saat Lazca tartışmaya ayrılmalı. Bir konu tespit edilmeli. Bu konu etrafında Lazca olarak yapılacak tartışmalar kaydedilmeli ve internet ortamında yayınlanmalıdır. Bir süre sonra da bütün bunlar yapılırken oluşacak kolektif çalışma ruhu ve dayanışma ile oluşacak şevkli grupların desteğiyle Lazca tiyatro çalışmaları yapılmalıdır. Ardından da bir dergi çıkartılmalıdır. Dergi Lazca ve Türkçe simetrik bir özelliğe sahip olmalıdır. Tabii en öncelikli olarak da derneğin sitesi yeniden düzenlenmelidir.

TRT'den Lazca yayın istemek konusuna gelince. Somut davranılmalıdır. "Laz Kültür Derneği" Lazca etkinliklerini geliştirdiği oranda, taleplerinde ciddî ve tutarlı olduğu anlaşılacak ve ciddiye alınabilecektir. Lazca yayın talebi konusunda ciddî olanların, önce kendi sitelerinde Lazca yayın yapmaları gerekir. Bu noktada internet üzerinden yayın yapacak bir radyo bir başlangıç olabilir. Bu konularda Gürcüstanlı dilbilimciler ve radyo ve televizyon programcılarında da destek aranabilir. Ayrıca TRT'nin, sitesinde yayın yaptığı diller arasına Lazca'yı da katması öncelikli bir beklenti olmalıdır; bu yönde çaba harcanmalıdır. Tabii bütün bunlar, boş nutukların ötesinde taşın altına elini koymayı ve emek harcamayı gerektirmektedir.

Son Söz

En büyük engel tatmin olmak bilmeyen küçükburjuva egosudur. Bu kırılmalıdır. Kendi gücüne güvenen insanların emeklerini seferber ederek oluşacak kolektif bir çalışma ve üretim ruhu, küçükburjuva eğilimleri büyük ölçüde törpüleyecektir. Lazca'yı koruma ve geliştirme mücadelesi, Lazca'yı yok etmeye çalışan kapitalist yoz kültüre karşı bir duruştur. Bu bağlamda Lazca'nın korunup yaşatılması mücadelesi ve çay üreticilerinin emek mücadelesi bir elmanın iki yarısı gibidir. Bunu göremeyenlerin, konuyu sloganlarla geçiştirmekten ve emperyalist ABD ve AB'nin ikiyüzlülüğünün bir ifadesi olan UNESCO ağızıyla konuşmaktan ve AİHS'ne sığınmaktan öte yapabilecekleri fazla bir şey de yoktur.

Ayakları yere basmayan ve kurumsal disiplinli bir otoriteye sahip olmayanların ciddiye alınması mümkün değildir. Böyle olunca da, bir kültürel derneğin başkanının içi boş siyasî söylemleri kuşkusuz başka aktörler tarafından her türden manipülasyon ve tahrifata açık olacaktır.

Sözün özü: Lazca'yı yaşatma mücadelesi, kapitalist yabancılışmaya karşı tutarlı bir duruşu somutta gösterme becerisiyle mümkündür.

4 Mart 2009-İstanbul

Konu ile İlgili ve Yazanın Önerdiği Okumalar:

- Aksamaz, Ali İhsan: (2002), "Yerel Diller": *Anadilleri Yaşatmak mı? Öldürmek mi?*, **SORUN Polemik Dergisi**, Sayı: 5, Kış, İstanbul.
- Aksamaz, Ali İhsan: (2003), *Doğu Karadeniz'de Resmî İdeolojiler Kuşatması*, Sorun Yayınları, İstanbul.
- Aksamaz, Ali İhsan, vd.: (2005), *Anadilde Eğitim ve Azınlık Hakları*, 1. Baskı, Sorun Yayınları, İstanbul.
- Aksamaz, Ali İhsan (2007): *Türkiye'nin Anadil Zenginliği*: Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Hizmet Kulübü 6. İnsan Hakları Sempozyumu: <http://www.kolkhoba.org/makaletrk6.htm>

8 Mart Emekçi Kadınların İnsanlığın Kurtuluşu Yolundaki Harcıdır Onlar Ateşi Buldular Cadı Diye Ateşe Atıldılar

Emperyalizme bağımlı egemen burjuvazi 8 Mart'ı soyut bir kadın erkek eşitliği talebiyle simgelenen kadınlar gününe el çabukluğu ile dönüştürüverdi. Oysa 8 Mart tersine, bir bütünleşmenin değil, kopuşun kilometre taşı oldu. Örneğin, 1920'ler Ankara'sında Türk Halk İştirakiyun Teşkilâtı'nda, o kendine özgü komünist harekette yer alan Cemile ve Rahime hanımlardan, İstanbul'da amele mitinglerinde şiirlerini okuduğu için tutuklandığını öğrendiğimiz Aydınlıkçı Yaşar Nezihe Hanım'a, Bakû'de 1. Doğu Halkları Kurultayı'nda, kadınların kurtuluşunun yalnızca yasal eşitlik, çarşafın peçenin atılması demek olmadığını anlatan Naciye Hanım'a kadar, bu 8 Mart'ta Türkiye coğrafyasının öncü kadınlarını anlatmak istedik.

Komünist Enternasyonal'in çağrısıyla 1-8 Eylül 1920 Bakû'de toplanan 1. Doğu Halkları Kurultayı'nın kayıtlarından anlaşıldığına göre, 7 Eylül 1920'de 7. Oturumunda Türkiye'den Naciye Hanım adında bir kadın söz alır. Türkçe olarak yaptığı konuşmada çarşaf ve peçeyi mücadelelerinin temeli yapan, ciddiyetten yoksun feministlere çatarak, kaderlerinin genel devrim davası, amacın sınıfsız ve sömürsüz bir toplum kurmak olduğunu söylemiştir. Kadınların erkekler gibi iş hayatına girmeleri ve hele savaşta kadınların yük hayvanlarının yerini alarak, cepheye sırtlarında cephane taşımalarının övünç duyulacak bir şey olmadığını, bunun siyasal ve sosyal eşitliğin tanındığı anlamına gelmediğini savunmakta idi.

Kadın hakları, Türkiye coğrafyasında Kemalist "ilericilik-gericilik" tartışmasının vazgeçilmez unsurlarından biridir. Öyle görünüyor ki, Türkiye coğrafyasındaki feministler bu kavgada bilerek ya da bilmeyerek egemen-resmî burjuva ideolojisi saflarında yerlerini almışlardır.

Egemen-resmî burjuva ideolojisine başkaldıran emekçi kadınlar, yani gelenekten geleceğe uzanan yolda nice adlarını bilmediğimiz ve unutuşa terk ettiğimiz binlercesinden birkaçı. Onlar vardılar, toplumsal ve cinsel ezilmişliğin yoğun karanlığında ortaya çıktılar ve mücadele ettiler. Yokluğa, aşağılanmaya, yoksulluğa katlandılar. Onlara "dönme" ve "Yahudi dudusu" denildi. Ama güneşlere uzanan ışıklı bir yol var. Bu yolun döşenmesine, insanlığın kurtuluşunun cephesinde yer tutmuş emekçi kadınların harcının katılması, sınıfsallık damlalarının yitmemesinin sağlanması gerekli değil mi?

Kadınların kurtuluşunun kendi ellerinde olduğu doğrudur. Kurtuluş toplumsal / enternasyonal kurtuluştur. Ancak tüm kurtuluş, birlikte savaşılarak, sosyalizmin utkusunu yakalamakla mümkün olacaktır. Kadınların ezilmesini sadece kadın-erkek sorunu olarak görmekse, bu hedefin üzerini örter. “Kadın hakları” deyimi ile kafaları karıştırmak, mücadele günlerini sevgi örtüsü altında gizleyerek allayıp pullamak, tüm çalışan, ezilen sınıfın, sömüren sınıf ve onun eli kanlı devletin kutsanması ve onun başa çıkılmaz güç halinde anlaşılmasına hizmet ediyor. Bu ise aslında burjuva özel mülkiyetin kökeninde yatıyor. Sorunu, toplumsal, tarihsel boyutlarıyla ele almayıp, bireyler olarak “kadın hakları”na indirgemek, burjuva özel mülkiyet dünyasının değerlerine indirgemek anlamına gelir. Sorunun, toplumsal-sınıfsal boyutu ise, koşullar, zorluklar ne olursa olsun başta kadınlarımız, analarımız, hep birlikte yarattığımız yaşamla bağlı ve kalıcı değerleri elde etmek için savaşım vermekle mümkündür. Ama bunu yapamazsak, düşmanı tanımiyorsak, bazı çevreler şu veya bu biçimde düşmanı görmemizi maskeliyorlarsa, onlarla da savaşım en acımasız biçimde sürmelidir.

Bazen, zaman zaman ortaya çıkan görüşler reformist bakış açısı olmaktan ileriye gidememektedir. Militan kadın görünümünde, sınıf mücadelesi görüşü yerine, karşı cinsi “düşman” olarak gösterip hedeflemesi bilinçsizce çok şeyi maskeleyerek gerektiriyor. Bunlar doğru bir çözüm yolu bulamıyor. Bu hareket çoğu kez burjuva kökenli ve işçi sınıfı davasını benimsememiş kadınlar tarafından yönetilmektedir. Oysa bilinmelidir, işçi sınıfı hareketi kadın ve diğer sömürülen tüm çalışanların yolunu açar. Kapitalizmin-faşizmin insanlığı sınıflara bölmesi, sömürüyü pekiştirmek, diğer yönden erkeklere karşı tepkiyi yönlentmek tüm kadınların büyük umutlarını ve birlikte kurtuluşunu açmaza itmektir. Faşizm emekçi halkların korkusunu, öfkesini saptırmak için yapay düşmanlık ortamı yaratmaktadır. Kadınlarımız dünyası için de tuzaklar kurmaktadır. Bu tuzakları boşa çıkaracak, tüm emeğin özgürleşmesi anlamı taşıyan Marksizm-Leninizm ve Proletarya Enternasyonalizmi temelinde işçi sınıfının bilimi, ideolojisi ile donatılmamız sonucu, onlar o burjuva cehenneminde birlikte yaşayacaktır.

8 Mart tüm dünya emekçi kadınlarının toplumsal/evrensel kurtuluşunun, insanlığın kurtuluşuyla arasındaki bağlantının simgesidir. Artık insanın insanı ezmediği, sömürmediği bir dünyada kadınla erkek arasındaki ilişki de eşit, insanî ve özgür olacaktır. Burjuva özel mülkiyet dünyasının kirinden pasından arındıkça, devlet sönmüldükçe, cinsler arasında çıkarlarla kirlenmemiş, insana yaraşır ve doğaya uygun sevgi boy atacaktır. Ruhu ve bilinci sosyalizmin tezgahında dokunan kuşaklar daha özgür olacak, ama daha az yanlışlar yapacak. Fakat ne olur-

sa olsun, kadınlarımız, tüm insanlık, evrenselleşmeyi yaşayacak. Oysa, binlerce yıllık sınıflı toplum, dinler, devlet olgusu ve erkek egemen değer yargıları, burjuva ikiyüzlülüğüyle birleşerek kalın bir perde örüyor gözlere.

1950-60'lı yıllarda cezaevlerinde parmakla sayılır ölçüde kadınlar vardı. Ancak yeni başkaldırılar ve direngenlikler sonucu, kadınlarımız işkencede, kalın duvarda ve tel örgülerde öldürülmektedirler. Kadın haklarını, burjuva ideolojisine bağlamakta görenler, parlamentodan çıkan yasalara gözlerini dikerken, emekçi-devrimci kadınlar, kavganın içinde özgürleşiyor, erkek yoldaşlarıyla birlikte kavgada eşitleniyorlar. Zindanlardaki devrimci kadınlar, özgürleşmenin kavgasını verenlerdir. Kurtuluşun yolu başkaldırıdan geçiyor ve artık 8 Mart, her gün başkaldırı günüdür. Tüm emekçi insanlara karşı, yasak-günah-ayıp terörü uygulanırken, tüm soygun, talan, ahlakî değerlerin dışında tutmasını beceren egemen bir çürümüş devlet, yıkılmayı bekliyor. Burada erkek-kadın tüm emeğin elleri burjuva diktatörlüğünü yıkmaya yönelik birleşmeli. Emeğin dünyasının kurulması, işte kurtuluşun tek (gerçek) çözümü.

Haydi her gün yeni 8 Martlara, yeni bir toplum kurmaya!

28 Kasım 2008

Türk Metal'in "Militalanları" Neye Sahipleniyorsunuz?

SORUN *Polemik Dergisi*'nin Eylül 2005 tarihli, 17. Sayısında, s. 100-102'de "İlhan Selçuk-Mehmet Özbek-Mehmet Ağar, vs... Türk Metal'den Aksedenler" yazımızda bir oluşumdan bahsetmiştik. Bizce maridar olan ve İlhan Selçuk'un, Mehmet Özbek'in, Mehmet Ağar'ın bulunduğu fotoğrafı yorumlarken de; "Kırk bir kere maşallah! Tanrı muhabbetinizi arttırsın! Bütün dünyanın şovenleri birleşin!.." altyazısını koymuştuk. Tabii ki kısıtlı bilgilerimizle elimizden geldiğince süreci yorumlamaya çalışmıştık.

Emperyalist kapitalist sistemin ihtiyaçları; güç dengesinde daha rasyonel çözüm olan mevcut iktidarın aktörlerinin ağır basması, herkesin bildiği "Ergenekon Davası" sürecini getirdi. Emperyalist-kapitalist sistemde kimsenin değişmez olmayacağı bir kez daha gözler önüne serildi. Perde hâlâ inmemiştir ve oyun devam etmektedir. Seyirci yerine konan ve bu işin hedefi ve kurbanı ise emekçiler, işçi sınıfı ve halen gruplar çağını aşamamış bin parça olan Sol "cenahımız" dır. Her cins, çap ve ebatta nasyonal, ulusal, milliyetçi "sol" ART adlı televizyon kanalında da bulunmuştur. Yalçın Küçük'ten; Mustafa Balbay'a; Nihat Genç'ten; Emin Çölaşan'a onlarca figürde burada yerlerini bir güzel almıştır (Anti parantez; liberal, tasfiyeci, reformist, özgürlükçü, postmodern ve sosyalist/komünist geçinen "sol" örgütler de burjuva TV. kanallarının "yediveren" gülleri misali yerlerini almıştır.). Dedik ya Tanrı muhabbetlerini arttırsın! Bu kanalın başında ise metal sektöründe büyük işyerlerinde örgütlü ve sarı sendikacılık kelimesi ile özdeşleşmiş bir sendikanın, Türk Metal'in lideri "Erkek Mustafa" bulunmaktadır. Kadıköy Mitingi'nde sayıları 50 rakamını geçmeyen "militan" işçileri "Erkek Mustafa" sloganlarıyla ünlendirmişlerdi!

Hikayelendirmek adetimiz değil ama anlaşılması kolaylaşsın diye farklı bir tarzda yazmayı denedik. Yıllardır hiç bir işçi mitingine katılmayan Türk Metal'in işçileri mitinge nasıl götürdüğünü bir anlatalım istedik.

Hamit genç bir emekçidir, meslek lisesi mezunudur; çevresine bunun havasını atar, yaşadığı bölgede iş bulma imkânı yoktur, iş bulma konusunda yapacağı bir şey de kalmamıştır. Akrabalarının da itelemesi ile genç ve çalışmayan eşini de yanına alarak sanayinin yoğun oldu-

ğu bir yere göç eder. Gecekondu değil ama aynı mıntıkada yapılmış bir toplu konut alanında bir ev bulur. Yine akrabalarının yardımıyla taşındığı apartmandaki komşusunun eliyle, ekmek kazanmak için icazet almaya metal takılı bir “meşhur” sendikayı ziyaret eder. Faşistlerin selamlaşma biçimiyle kafalar tokuşturulur; aralarında kimi sorular, konuşmalar geçer. Sırtı sıvazlanır, olur bu iş denir. Hamit tekelci sermayenin bir işyerinde her sabah kart basıp iş gücünü satmaya başlar. Eh artık hayat döngüsü bellidir, sabah akşam iş, mesai aralarında, servis koltuklarında, apartman boşluklarında sendikadan olan komşusuyla muhabbetler başlar. Yaşam böyle devam eder. Arada MESS denilen sermaye örgütünün dergileri ve kitapları dağıtılır, toplu sözleşmeler olur; performanslar, statüler, iş tarifleri, disiplin kuralları dolu anlaşılması zor kitapçıklar verilir, anlamaz Hamit; komşusu ona yapması gerekenleri öğütler zaten. Zamlar genelde düşük olur, çalıştığı şirket kârlarda rekor üstüne rekor kırar, yine anlamaz Hamit ama abisi açıklar yine ona, arada bir süpermarket fişi koyarlar cebine. Kapitalizmin krizleri bir iner bir çıkar, kendisi gibi Hamitler, Hasanlar, Tayyipeler, Hüseyinler, Süleymanlar ne hikmetse bu sendika tarafından ikna edilerek işten gönüllü çıkmaya ikna edilir. Bir anlam veremez Hamit: “Patron çıkarmaz mı işçileri bu nasıl iş böyle.” Komşusu bulur bir mazeret. Arada bir duyar başka bir metal takılı sendikanın kırmızı yelek giymiş işçileri grev telaffuz ederler. Aman der komşu: “Sen uyma o bölücülere.”

Gün gelir devran döner, Hamit’in sendikasının başı alınır emante. Hamit anlamaya çalışır; gelir komşusu bir gece kapıyı çalar. “Yarın sabah hazırlanan mitinge gidiyoruz.” Her şeye baş sallayan Hamit kırk yılın başında yok der komşusuna; “abi ne işim var mitingde, ben gelemem.” O her şeyi anlatan abisi birden sertleşir; “kes lan, sabah geliyorsun, gelmeyi ilk seferde çıkarılacakların listesine yazacağız ona göre.” Hamit anlar mı anlamaz mı, sabah miting için hazırlanan otobüslere biner. Gelir Kadıköy meydanına. Daha önce hiç görmediği yüzlerce belki binlerce işçi, az da olsa bir güruh, direnen, grev yapan, hak arayan emekçi, abisinin söylemesine göre “bir alay bölücü, komünist, bilmem ne.” Renk renk, boy boy, her türlü insan. Aman der abisi: “Şimdi sıra bizde.” Futbol tribününde hisseder Hamit kendini. Aman der abi: “başkana küfrettiler, saldırın.” Neyse ki çok bir şey olmaz. Hamit’e bir iki itişme, bir iki küfürleşme, abi der: “Hemen dağılıyorsunuz otobüslere, kalmayın burada fazla.” Hamitler hızlıca çıkarlar alandan; bir kargaşa, bir kıyamet, bir yanda kürsüyü yuhalayan başka Türk İş’li işçiler, bir yanda kızıl bayraklar, oranj renkli filamalar, kırmızı beyazlı “sol” örgüt bayrakları, allı, pullu, morlu, akli, karalı anarşizan bayraklar. Hamit mitingde olanları bir bir anlattı bize, bizde dinledik.

1970'li yıllarda sol hareketin gelişmesi ile birlikte sendikal hareket ve örgütlenme de hızlanmıştı. İlk zamanlarda görünüm şöyle idi: Batı bölgelerinde (İstanbul-Kocaeli-Bursa-İzmir başta olmak üzere) ve özel sektör kuruluşlarında genellikle DİSK'e bağlı sendikalar örgütlü idi, hızla diğer sendikalardan DİSK üyesi sendikalara geçişler yaşanıyordu.

Kamu kuruluşlarında (KİT'lerde) ve diğer bölgelerde ise Türk-İş'e bağlı sendikalar ile bazı "bağımsız" -ki bunların bazıları işyeri düzeyinde örgütlü idi- sendikalar örgütlü idi. Ancak DİSK'e bağlı sendikaların buralarda da örgütlenme çalışmaları başlamıştı.

Özellikle Seydişehir Alüminyum, İskenderun Demir-Çelik, İzmir Tarış gibi kuruluşlar önemli işkolları ve çok sayıda işçi bulunduran işyerleriydi. Bunların her birindeki örgütlenme ve sendikal mücadele ayrı ayrı anılmaya ve anlatılmaya değer, dersler ve kahramanlık örnekleri ile dolu ve tarihimizde sınıfsal belleğimize yer etmiş işçi hareketleridir.

O zamanlar her örgütlü kesimde görüldüğü üzere DİSK ve Türk İş'in dışında birde MİSK (Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu) bulunmakta idi. Ancak son günlerde "Ergenekon Davası" sürecinde adı sıkça duyulan Türk Metal İş Sendikası siyasi olarak "milliyetçi" olduğu halde Türk İş'e bağlıydı.

DİSK'in dışında kalan tüm sendikalar ülkede sarı sendikacılığın her türlü uygulamasını kendilerine öğretildiği şekilde yapıyorlardı. Patronla ortak hareket etme, sınıf bilinçli işçileri tasfiye etme, toplu iş sözleşmelerinde işçileri satma, rüşvet, sendika kaynaklarını iç etme, ne ararsan vardı!...

Ancak Türk Metal'in başka bir özelliği daha vardı; silahlı milisleri... Stratejik konumda olan, çok sayıda işçinin bulunduğu, kimileri KİT olan işletmelerdeki sendikal örgütlenme çalışmalarında her zaman bu silahlı katiller iş başında idi. Özellikle Seydişehir Alüminyum ve İskenderun Demir-Çelik örgütlenmelerinde... Bu iki işyerindeki sendikal örgütlenmeye ilişkin olarak daha fazla bilgi edinmek isteyenler Mustafa Satış'ın "Örgü" adlı kitabına başvurulabilir.

Bugün "bir sendikaya ve onun 'efsane' başkanına yapılanlar hukuk ve insanlık dışıdır" diye feryat edenler işçi sınıfının ekonomik-demokratik mücadelesi adına tüm bu olup bitenleri ve çok "sevimli" işçi düşmanını kimliklerini unutmuş görünüyorlar. Şükürler olsun ki bizler bazı şeyleri unutmamaya kararlıyız. Sınıfsal aidiyetimizin gereğidir bunları hatırlatmak... Hele medyanın "sol"dan dönmüş kalem ve köşe ağalarına ne demeli? Onların bir kısmının unutkanlıklarını neye borçlu oldukları malumumuz. Bunun yanında sosyalist dergilere yazılar veren "Akademik Marksizm" alanlarında eşelenmekten çok hoşlanan ve *Kızıl Bayrak*

gazetesinde “15/16 Haziran üzerine hiçbir ciddi çalışma yapılmadı, tarihi yazılmadı” diye sükse satan Yüksel Akkaya gibi prof lar da “objektif” kalemlerinden basit pozitif sendikal özgürlük kelimeleri dillendirdiler. O ne demekse? Ders verir edasıyla “Kızan kızsın, anlamayan anlamasın, ama biz ‘teorik’ olarak bir gerçeğe işaret etmiş olalım. Sık sık ‘terorize’ düşünmekle suçlansak da...” diyerek neden Türk Metal’e sahip çıkmamız gerektiğinin önemini vurguladılar (Sendika org, *Ergenekon Sendikal Özgürlük Türk Metal Yüksel Akaya*, 27 Ocak 2009).

Buna karşılık bazı isimleri anmadan geçmemek lâzım, NTV’de Yazı İşleri programında Mirgün Çabas ve Ruşen Çakır Türk Metal ve başkanının ne işçi sınıfı ve ne de sendikal mücadele diye bir derterinin bulunmadığını söylediler. Ağzlarına sağlık... Birleşik Metal İş yazılı bir açıklama yaptı. Kadıköy’deki mitingde anlamlı bir de pankartı gösteriverdi. Bunun yanında bilinçli unsurlar meşreplerince bu konuyu çeşitli yazılarla gündeme taşıdılar. (Sendika org’un konuya ilişkin derlediği Fatih Aydın -*Ürün Sosyalist Dergi* Yazarı-, Ferda Koç, Burhan Onaran -*Metal işçisi*- imzalı yazılar.)

12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinden sonra DİSK ve hakkaniyet gösterisi olarak MİSK kapatıldı. İşte bu dönemde ulu tanrı Türk İş ve Türk Metal’e “yürü ya kulum” dedi. Bu günlere gelindi. Tüm iş kollarında örgütlü olarak işçileri öğlen yemeklerine uygun adım faşist resmi geçit yöntemleriyle götürüp, birbirine karıştırmadan/görüştürmeden geri getiren sendikal düzenimiz kuruldu.

Bu düzen yeri geldi, uluslararası kara para ticaretinin yapıldığı oteller açtı, yeri geldi MESS eğitimlerinde beyaz çorap giymemeyi “esnek” ve de “yalın” çalışmayı öğrendi. Yeri geldi işçilerin birikimini her türlü namussuzlukta kullandı.

Tüm bir dünyada sınıf mücadelelerinin hüküm sürdüğü her tarihsel durumda bu türden “çok yüksek namusa” sahip insanlar hayat buldular. Sermayenin kucağında, devlet sayesinde, önleri açıldı, “yasal” ve yasal olmayan güvencelerle donatıldılar, sırtları sıvazlandı, işleri bittiğinde kullanılıp atıldılar veya yeni görev ve misyonlar için sotada tutuldular.

Dünya ölçeğinde etkisini artıran kapitalist krizin gereklerini yerine getiren burjuvazi saflarında arınmaya devam ediyor. Devlet tekelci kapitalist iktidarının sürekliliğine yönelik görev alacak her nevi mafya, çete, zorba, bugün hain krizin fideliğinde yetişmektedir, yetiştirilmektedir. Bu fideliği kurutacak olan ise **Birleşik İşçi Cephesi**’nin sınıf içinde etle kemiğe bürünmesi olacaktır.

Türk Metal-İş Sendikası'nın başına çöreklenmiş asalak sendikacılık anlayışı tekil bir örnek değildir. Türk-İş, Hak-İş ve DİSK'in sendikacılık anlayışı da (bazı nüanslarına rağmen) sistemin mantığına uygun olan "devlet sendikası" anlayışıdır. İşçi sınıfının sendikal ve siyasal birliği sorununa karşı konuşlanmış tüm sendikacılık anlayışları aşılmayı bekliyor. Bu görevi de ancak birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı **İşçi Sınıfı Partisi (İSP)** gerçekleştirebilir. **İSP**'nin kurmaylığından yoksun ortamlarda sendikalar daha da işlevsiz olacaktır. Henüz sınıf bilinci ile tanışmamış işçi Hamit'ler de sınıfsal sezgileriyle hakikatle tanışmadan rahatlıkla sömürülecektir.

Bir kez daha tekrarlayalım: *Tüm fabrikaların önüne demokratik seçim yöntemiyle sandıkları koyalım, sonuçta anılan sendika bürokrasisi, işçi aristokrasisi ve devlet sendikacısı kadrolar silinip süpürülecektir.*

Yeter ki, bağımsız sınıf tavrında tutarlı-somut-amaçlı örgütsel güvencelerimizi oluşturalım...

19 Şubat 2009

Web ve E-posta Adreslerimiz

SORUN Polemik

Marksist İnceleme Araştırma Eleştiri Dergisi:

www.sorunpolemik.com
sorunkolektif@gmail.com

Sanat Cephesi:

www.sanatcephesi.org
sanatcephesi@gmail.com

Sorun Yayınları Kolektifi:

www.sorunyayinlari.net
sorunkolektif@gmail.com

KIRMANCIYA BELEKE

Kültür-Tarih-Halkbilim Dergisi:

www.kirmanciye.com
kirmanciya_beleke@hotmail.com

Emeğin Ressamı Avni Memedoğlu:

www.avnimemedoglu.com
sanatcephesi@gmail.com

Venezüella'da Referandum ve VKP'nin Açıklamaları

15 Şubat 2009 tarihinde Venezüella'da yapılan ve devlet başkanının seçimlerde yeniden aday olmasını engelleyen yasanın kaldırılmasına ilişkin referandum, Chavez taraftarlarının zaferiyle sonuçlandı. Oy-ların %54'ünü alan Chavez bu sonuçla üç yıl sonra yapılacak seçimlerde yeniden aday olabilecek.

Venezüella Komünist Partisi Ulusal Yönetimi 16 Şubat 2009 tarihinde düzenlediği basın toplantısında Anayasa Düzeltme Referandumu'nda elde edilen başarıyı Venezüella halkının başarısı olarak selamladı. Bu başarıyla halk egemenliğinin derinleştiğini belirten Genel Sekreter Oscar Figuera seçim sonuçlarını "tatmin edici bir halk zaferi" olarak niteledi ve şunları söyledi:

"Venezüella Komünist Partisi, dün elde edilen seçim sonuçlarının halk iktidarının derinleşmesinde, bu iktidarın uygulanma alanını genişletecek halk güçlerinin bilinçlerinin kuvvetlenmesinde önemli bir adım anlamına geldiğini düşünmektedir."

Figuera, devrimci güçler için önemli bir zafer olarak gördüğü bu seçim sonuçlarının, aynı zamanda devrimci güçlerin önüne süreci daha iyi analiz etme yükümlülüğü koyduğunu belirtti.

Çıkarılması gereken ilk dersin bu başarının sağlanmasında tüm devrimci güçlerin yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde birlikte hareket etmesi, süreci birlikte yönetmeleri olduğunu söyleyen Figuera "politik ve toplumsal aktörler olarak, önümüze koyduğumuz hedefleri birlikte hareket ettiğimiz oranda gerçekleştirebiliriz" diye ekledi. Figuera, bu birliğin devamını sağlamayı önerdi ve Chavez'e seçim sonuçlarını değerlendirmek, devrimci süreci güçlendirme amacıyla planlar yapmak üzere ulusal düzeyde kolektif tartışma mekanizmaları oluşturma çağrısı yaptı. Söz konusu birliğin emir-komuta zinciri biçiminde değil, karşılıklı tartışmaya dayanan, ittifak halindeki yapıların içindeki farklılıklara saygı gösteren bir birlik olarak algılanması gerektiğinin altını çizdi.

VKP'nin, Chavez'in Referandum zaferi sonrası yaptığı açıklamada yeni toplumu oluşturma işinde ilerlemek gerektiğine ilişkin sözlerine katıldığını belirten Figuera, bu ilerlemenin sağlanması için devrimci sürece zarar veren yolsuzluğun, verimsizliğin ve bürokratzmin önüne geçmek gerektiğini, bunun da ancak "halk iktidarını güçlendirerek, iş

merkezlerinde işçilerin toplumsal denetimini ve katılımını sağlayarak” yapılabileceğini söyledi.

VKP, mecliste iki yıldır bekletilen Sosyalist İşçi Konseylerinin oluşturulmasına ilişkin yasanın yürürlüğe girmesi için mücadele ediyor. Figuera bu bağlamda, işçilere kurumların denetimini vermeden yolsuzluğun, verimsizliğin ve bürokratizmin önüne geçmenin mümkün olmadığını, bu çürümenin burjuva devleti güçlendirerek değil, işçilere daha fazla iktidar vererek yok edilebileceğini söylüyor. Figuera, bazı yöneticilerin “lafta işçilerin katılımından söz etseler de, pek çok kez bu katılımın engellediklerini” saptıyor.

Devrimci süreci ilerletmek ve derinleştirmek için kolektif mülkiyeti ya da üretim araçlarının toplumsal mülkiyetini genişletmenin zorunluluğunu vurgulayan Figuera, bankanın ve ülkenin finansal sisteminin kamulaştırılması gerektiğinin altını çizdi. Burada amaçlananın sadece devlet denetimi değil, işçi sınıfının ulusal ekonomiyi denetimi altına alması olduğunu vurgulayan Figuera, “işçilerin kamulaştırılmasını beklediği” Cemex Çimento Fabrikası, Carabobo Seramik Fabrikası, Vivex Fabrikası gibi üretim merkezlerinin kamulaştırılma sürecinin hızlandırılmasını talep etti.

“İşçi haklarını göz göre göre ihlâl eden” bazı şirketlerin isimlerini veren Figuera, bu şirketlerin derhal kamulaştırmalarının zorunlu olduğunu, “ilerici, demokratik bir halk devletinin” bu tür suiistimallere izin vermemesi gerektiğini söyledi. Figuera işçilere karşı yapılan saldırılar arasında Mitsubishi fabrikasında meydana gelen, polislin fabrikayı işgal etmesi sonucu fabrikaya saldıran polislerin iki işçiyi öldürmesi, on altı işçiyi yaralamasıyla sonuçlanan olay üzerinde durdu.*

Figuera şirketlerin işçiler aleyhinde kararlar vermeleri için yargıçları satın aldığını söyledi. Yargı organının gerici patronlara işçi haklarını ihlâl etme imkânı verdiğini, bu tür olaylar sonucunda birkaç yargıcın görevden alındığını ama sermayenin yargı üzerindeki denetiminin engellenemediğini belirten Figuera, Venezüella Komünist Partisi’nin kısa süre içinde düzenleyeceği bir basın toplantısında, ülkenin çeşitli bölgelerinde işçi haklarını gaspeden yargıçlarla ilgili bir açıklama yapacağını söyledi. Figuera, bu yargıçların “işçilerin grev yapma hakkını ellerinden aldığını, sendika temsilcilerinin fabrikalara girmelerini engellediğini” belirtti.

Chavez tarafından 2007 yılında “Che Guevera Misyonu” adıyla başlatılan bir sosyal program çerçevesinde açılan “Sosyalist Şirketler”in bünyelerinde çalışan işçilerin sendikalı olmasına izin verilmediğini, örgütlenen işçilerin işten atıldığını söyleyen Figuera “Venezüella Komünist Partisi olarak bu tür olayların sessizlikle geçiştirilmesine izin ver-

meyeceklerinin” altını çizerek ve “devrimi, işçi haklarını gözeterek savunacaklarını” belirterek konuşmasını bitirdi.

***Chavez, söz konusu saldırıyı şöyle değerlendirmişti:**

“Yargı gücüne saygı duyuyorum, verdikleri karara karışmam ama sayın yargıçlara ve polis şeflerine daha dikkatli karar vermeleri çağırısını yapıyorum. Bir yargıç polise çok uluslu bir şirketin fabrikasını işgal eden işçileri oradan çıkarma emrini vermiş. Öncelikle şunu söyleyeyim, ben prensip olarak zayıftan yanayım. Bu adaletin de temel bir ilkesidir. Bu yüzden işçiler ister bir devlet kuruluşunda, ister bir özel kuruluşta gösteri yapıyorlarsa bu duruma dikkatle yaklaşmak gerekir. Bu son olayda iki işçi ölmüş. Bu benim kalbimde büyük bir acıya yol açtı. Bu bizim için bir matem durumu. Şimdi Bakan’dan gelen bir habere göre bu işe karışan polisler sorgulanmak üzere göz altına alınmışlar. Bu olaydaki sorumluları hapse atmak gerekir... Ama işçileri de sağlıklı düşünmeye davet etmek istiyorum. Guyana’da da bir fabrika işgal ettiler. Ateşli silahları da vardı. Zaten protesto ediyorsunuz, silaha ne gerek var? Bakanı da onu rehin almakla tehdit etmişler. Az daha oraya gidecektim, sabırlı olmamı, beklememi söylediler. Neyse ki sorun halledildi. Aslında temelde işçiler haklıydı ama ellerindeki tüfekler ve revolverler onları haksız duruma düşürüyor. Çünkü böyle yaparak suç işlemiş oluyorlar. Yasaları ihlâl ediyorlar. Bu olay bir trajediyle sonuçlanabilirdi. Bu son olayda işçilerin silahlı olduğunu söylemiyorum. İşçiler ateş etmedi... Geçen gün Merida’da polis bir grup genci katletmiş. Hırsızlık yapıyorlar, uyuşturucu alıyorlar diye. Böyle yapmaları polise öldürme hakkını vermez. Bunu yapan polisler şimdi hapiste. Mafya bunlar. Ve polise sızıyorlar.” (Chavez’in 30 Ocak 2009’da yaptığı konuşma)

Bu sözler bize göre Venezüella devlet başkanı Hugo Chavez’in gerçek bir demokrasinin başlıca garantisi olan işçilerin silahlanması karşısında -açıkça saldırgan bir tutum almamakla birlikte- kendi burjuva dünya görüşünün sınırlarına geldiğini göstermektedir. Bize göre, Venezüella’daki komünist, devrimci ve demokratik güçlerin “işçi hakları”nın savunulması konusunda aldıkları olumlu inisiyatifleri, işçilerin de sömürücü sınıflar kadar silahlanmaya “hakları” olduğu, gerçek bir demokrasinin en önemli ve en gerçek kriterlerinin başında bunun geldiğini Hugo Chavez’in reformcu iktidarını destekleyen en geniş emekçi yığınlara kavratma yönünde geliştirmeleri, gelinen noktada hayati öneme sahiptir. Venezüella’da “demokrasi” tartışmasının tam da işçilerin silahlanması sorununa gelip dayanmış olması bilimsel sosyalistlerin, Marksist-Leninistlerin bakış açısından hiç de tesadüf değildir. Çünkü “Boli-

varcı Devrim” olarak adlandırılan ve gerçekleştirdiği radikal reformlarla geniş ezilen ve sömürülen yığınların desteğini alan süreç, bütün olumlu yönlerine ve “sosyalizm” sözlerine rağmen, henüz egemen sınıfları silahsızlandırmış, tepeden tırnağa bu sınıfların çıkarlarına göre oluşturulmuş eski devlet aygıtını ortadan kaldıracak değildi. Venezüella’da reform sürecinin derinleşmesiyle birlikte (her ne kadar bunlar tamamen burjuva demokrasisi sınırları içinde kalsa bile) aşırı derecede artan burjuva saldırganlığı örnekleri: Her gün yeni bir tanesi ortaya çıkarılan emperyalist destekli komplolar, darbe planları, işçilere karşı polis saldırıları, “yargıçların satın alınması” gibi bütün ilerici güçlerin dikkatlerini çevirdiği kaygı uyandıran gelişmelerin tümü yalnızca tek bir şeye işaret etmektedir, o da eski devlet aygıtının olduğu gibi yerinde durduğu gerçeğidir. “21. yüzyıl sosyalizmi”nden farklı olarak Marksizm-Leninizm, bize, bu eski aygıtın kesinlikle “barışçıl” ya da “evrimci” bir yoldan parçalanamayacağını öğretmektedir. Kaldı ki, Güney Amerika kıtası, modern revizyonizmden kaynaklanan “barışçı geçiş” hayallerinin yol açtığı trajedilere hiç de yabancı değildir. Kıtanın ve özel olarak Venezüella’nın yakın tarihi, Venezüella devlet başkanı Hugo Chavez’in burjuva demokrasisiyle proleter demokrasiyi “uzlaştırmak” sosyalizme ulaşma yönündeki hayalleri ne kadar samimi olursa olsun -hatta ne kadar samimiyse o kadar- yeni trajediler için yolun açılmasından başka bir şeye hizmet etmeyeceğini gösteren çok sayıda örnekle doludur.

Venezüella’da şimdiden şu iki seçeneğin açıkça ortaya çıktığını kesin olarak kabul etmek için elimizde her türlü gerekçe vardır. Gerçi Marksizm-Leninizm’in devlet ve devrim öğretisinin 21. yüzyılın başında bir kez daha doğrulanması yegane seçenektir ama bu iki yoldan hangisiyle olacaktır? Yeni bir trajedi olarak mı, yoksa sosyalizme giden tek yol olan bir proleter devrimin zaferi olarak mı?

18 Şubat 2009

Karl Marx Tartışmaları

Amacından Saptırılmaz!

-Polemik-

10-18 Ocak 2009 tarihleri arasında düzenlenen 2. Çukurova Kitap Fuarı nedeniyle Adana'ya üç ayrı konulu panel-söyleşi etkinliklerimizle katılmayı uygun bulmuştuk. 11 Ocak günü bu etkinliklerimizden birincisini "K. MARX TARTIŞMALARI VE SOL'UN GÜNDEMİ" konusuna ayırmıştık. Konuyu *Kolektifimiz Adına Sırrı Öztürk* ile Sosyal İnsan Yayınları çalışanlarından genç araştırmacı-yazar Cenk Ağcabay genel hatlarıyla ve somut örnekleriyle izleyenlere sunmuştu. Sırrı Öztürk'ün yönettiği etkinliğe kalabalık bir kitle katılmıştı.

Kapitalist anarşinin dünya çapındaki krizi K. Marx Tartışmalarını âdeta alevlendirmiştir. Kimler bu konuyu tartışmıyordu ki... Anladığını sanan da anlamayan da işçi sınıfının siyasî birliğini bulandırmak için bu "tartışmalarda" rol almıştır. Bu tartışmalar kendiliğinden ortaya çıkmamıştı. Bir nedeni vardı elbette. Burjuva ve küçükburjuva "solcu"ları ile bilcümle tatlısu "solcu"su K. Marx+F. Engels+V. İ. Lenin sürecini sınıfsal (birbiriyle olan organik ilişkisini koparıp) çıkarlarına göre yorumlamaya(!.) kalkışmasını "hayra" mı "şerre" mi yormalıydık? "K. Marx Haklıydı.." diye herhalde birilerini "Allah söyletmiyor" du...

Yalnızca İstanbul ve Ankara gibi kentlerde değil, Adana gibi proletaryanın kanının ve terinin akitildiği illerde de konunun pek çok taraftarı bulunuyordu. İlerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist cenahımızın belleğinde Adana'nın önemli bir yeri vardır. Aynı zamanda kara gerici, ırkçı, şoven cenahın da bu ili boş bırakmadığını tarihsel ve güncel örnekleriyle biliyoruz. Bu konular üzerindeki devrimci belleğimizi dumura uğratmaya yeltenenleri açığa vurmaliyiz.

Genel anlamıyla Sol "cenahımızın" K. Marx üzerine yeniden okumaya başlamasını da "hayra" yorumluyorduk. Elbette okumak her şeyin yerine konulamazdı. Aynı şey hâkim gerici sınıflar cenahında da görmek mümkündü. Onların K. Marx'ı okumasını hatta eserlerinin basımını üstlenmesini de "hayra" değil "şerre" yorumlamalıydık.

Her iki kesimin K. Marx'ı okumaya başlaması olayını "olumlu" bulanlar kadar, salt "okuma" eyleminin neye-kime yararı olacağını düşü-

nenlerin sayısı da oldukça fazlaydı. Onlar açısından okumak, ezberlemek hiçbir işe yaramıyordu. Okumak, anlamak ve özümlemek demek değildir. Salt okuyarak Marksizmin devrimci ruhu ve lafzı kavranılamaz-öğrenilemezdi. Aynı zamanda K. Marx+F. Engels+V. İ. Lenin'i okuyup anlayabilmek için tutarlı bir tarih ve sınıf bilinciyle sınıfsal bir seçim yapmak gerekiyordu.

K. Marx'ı lafzen anmaya çalışanlar, kasıtlı biçimde ve çeşitli tahrifatlara başvurarak O'nu hümanist bir filozof, düşünür, bilim insanı ve kapitalizmi tahlil eden bir iktisatçı olarak anıyor / anlatmaya çalışıyordu. K. Marx'ın kapitalizmi devrimci yol-yöntemlerle kökünden kurutacak devrimci-dönüştürücü ve militan nitelikleriyle anıp öne çıkaran burjuva sözcüleri doğallıkla yoktu. İnsanın ve insanlığın sosyal / enternasyonal kurtuluşuna sınıfsal kinleriyle karşı çıkanlar doğallıkla konuyu ve sorunları çarpıtmakta ustaydı.

Burjuva sözcüleri bir yana kendilerini marksolog, araştırmacı, akademisyen olarak gören üniversite okumuş yarım-aydınlar da aynı kuldarda dil üstünde kaydırmaca yapılmasından yanaydı. Onlar da (ki çoğu devlet memuruydu) kapitalizmin denizinde sınıfsal görevlerini yerine getiriyordu.

Etkinliğimizi düzenlerken burjuva ve küçükburjuva "solcu" takımını 'politik açığa vurma' niyetlerimizi saklamıyorduk. Bunun için vardık.

"K. Marx Tartışmaları"nı bilimsel rayından çıkaran burjuva ve küçükburjuva "sol"cuları kapitalist üretim, mülkiyet ve paylaşım ilişkilerine dokunmamak şartıyla konuyu akıllarınca özgürce tartışıyordu. Burjuva basın-yayın organlarında, internette, TV.lerde bolca ahkâm kesiyorlardı. Yaptıkları "yorum" ve "değerlendirmelerin" bir alıcısı ve vericisi de vardı.

Onların gündeminin aksine *Kolektifimiz*'in amacı; ideolojik-teorik çalışmaları işçi sınıfı ve emekçi halkların en militan unsurlarıyla buluşturup bütünleştirmekti. Üretenlerin yönetimde -tüm kurullarda- söz ve karar sahibi olmalarına çalışmak ve sosyalizmin asıl sahibine olan görevimizi yerine getirmektir.

Aşırı teorizme ve entelektüalizme kaymış ve de Marksist geçinen avantürre takımının yaptığı tahribatı gidermeye yönelikti.

Adana'ya gelişimizin nedenleri arasında birinci sırayı alan bu konuyu bilince çikarmak yatıyordu.

Burjuva ve küçükburjuva “sol”cuları K. Marx’ı onu bütünleyen ve yaşamını anlamlı kılan F. Engels yoldaşından soyutlayarak sunuyordu kitlelere. Onların 40 yıllık yoldaşlığı ve birbirini tamamlayan nitelikleriyle dayanışması ustalıklı gözlerden saklanıyordu. Ayrıca, “Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimine” geri kalmış bir sosyoekonomik formasyonda (Çarlık Otokrasisi’nde) cüret eden V. İ. Lenin’e, O’nun ideolojik, politik ve örgütsel konumuna değinenler de pek yoktu.

Devlet, devrim, iktidar, parti, partileşme sorunu gibi can alıcı konuları es geçerek yapılan tartışmaları ayakları üzerine oturtmak Devrimcilerin-Komünistlerin asli göreviydi.

“K. Marx Tartışmaları” yeni Troçkistlerle yeni Bernsteincileri de çok yakından ilgilendiriyor; meşreplerince suyuna tirit tartışmalara katılmaya başlıyordu. “Müşterisi” bol küçükburjuva “solcu”ları bu seslere kulak kabartıyordu. Onlar da yalnızca basın-yayın organlarında değil, internet sitelerinde TV.lerde, hatta devlet TV.lerinde arz-ı endam ediyorlardı! Ne diyelim “Allah daha âlasını versin!...”

Henüz proletaryadan oksijen alamayan, dolayısıyla politika üretemeyen Devrimci ve Marksist niteliklerinden kuşku duymadığımız grup, çevre ve örgütsel yapılarıdaki yoldaşlarımız da güçleri oranında konuyu işlemeye başlamıştı.

İşte özetlediğimiz bu “ilginç” görüntüler arasında ve benzeri düşüncelerle yukarda sözünü ettiğimiz panel-söyleşi etkinliğini düzenlemiştik.

Bu etkinliğimize susuzlukla öğrenmek ve tartışmak üzere katılan insanlarımızın bilinç ve kalitesi ile konuşmacıların niteliği buluşunca “K. Marx Tartışmaları” 2. Çukurova Kitap Fuarı vesilesiyle “taş gedğine konulmuştu.”

Etkinliğimizi çeşitli nedenlerle izleyenlerin muradı değişti. Kimileri “Sorun Kolektifi ne yapmak istiyor” diyerek salona sığmayan kitlesel kalabalık karşısındaki “hayretini” telaffuzdan çekinmiyor veya “yahu amma da kalabalık vardı” diyor / diyebiliyordu! Kendiliğinden “öncü parti, önder parti, kitlesini arayan parti” kuranlar *Kolektifimiz*’in iş ve emek sevgisiyle, çalışkanlıkla, ısrar, inat ve sürekliliğini koruyarak gündemden düşürmediği konuları artık geniş kitleler gerek “merak” saikiyle, gerekse kafalarındaki sorulara cevap arayışlarıyla izliyordu. Hele senteze kavuşturulmaya aday tezlerimizin tartışılmaya başlanmasıyla “düşünce

hamallığından” bir türlü kurtulamayanların kafası oldukça karıştıktı. Ezberler giderek bozulacaktı...

İnsanlarımızın bu süreçte yeni bir siyasî tercihini anlamlı kılacak etkinliklerde bulunurken bizler de hem öğreniyor, hem de izleyenlerin nabzını tutmaya çalışıyorduk.

Etkinliklerimizi tüm süreçlerde olduğu gibi “iyi saatlerde olsunlar” dışında sabote etmeye çalışanlar da eksik değildi. “Kimlerdi” diyeceksiniz cevaplayalım: SİP-“TKP” ve ÖDP tercihi yapanlarla nasyonal “solcu” faşistler. Eskiden SİP-“TKP” idealizasyon ve mistifikasyonuna uğramış küçükburjuva öğrenci gençleri “biz partiyiz, siz kimsiniz?” diyerek kışkırtıp üzerimize gönderiyorlardı. Şimdi ise, örgütledikleri öğretim üyesi naylon komünistleri panellerimize gönderiyorlardı.

Tüm provokatif sataşmalara rağmen, senteze kavuşturulmaya aday tezlerimizi bilinç ve yürekllice tartışacak kadroların sayısı ve niteliği sınırlıydı. “Dar grup kültünü” hayat ve mücadele büyük oranlarda kırıp açığa vurmuştu. Bu cenah üzerinde “basınç” uygulayacak kolektif inisiyatifler ise henüz gerçekleşememiş, Devrimci ve Marksist Sol Kadroların yaşamış olduğu “Öndersizlik Krizi” de aşılamamıştı.

Ulusalıcı ve liberal “solcu” takımı etkinliklerimizi provoke edemiyordu. Çünkü buna güçleri yetmiyordu. Artık insanlarımız aleyhteki pek çok unsura rağmen “Gün Doğumunu” yani hayatı ve mücadeleyi kucaklayacak kurumsal merkezi disiplinli **Araç**ların ne demek olduğunu görüyordu. “Marksizmin yorumu ve pratikte yeniden üretimi” sorunsalı yakıcı biçimde gündeme oturtulmuştu. “Ekim’in Güncelliği” yalnızca bölgemizde ve coğrafyamızda değil, tüm dünyada hissediliyordu. Dünya devrimci pratiğine yaşadığımız coğrafyadan mutlaka anlamlı bir hal-ka eklenecekti. Çok sancılı bir süreç olsa da bunun sevindirici bazı işaretleleri de alınıyordu.

“Sosyalizmin yüzelli yıllık tarihine, yüz yıllık sınıflar mücadelesi tarihi ve devrimci geleneklerimize sahipleneceğiz, eğrilerle doğruları ayıklayıp içimizdeki eloğullarını ayıklayacağız; kendiliğinden örgüt kurup parti çağrışımı yapanları daha da teşhir ve tecrit edeceğiz; sosyal meşruiyeti ve devrimci yasallığı bir daha ve bu düzeyde sömürülmeyecek olan **İSP**’yi Kongre yöntemiyle ve temel ilkelerde buluşup bütünleştirecek ve de ‘**Komünistlerin Birliği**’ni mutlaka gerçekleştireceğiz; kendi yerli sentezimizi üretip ayağımızı yere sağlam basacağız; hayatın ve mücadelenin reddettiği teori-pratikleri gözünün yaşına bakmadan kaldı-

rıp atacağız; iktidar perspektifli devrim programımızla birleşik, güçlü, güvenilir ve donanımlı **PARTİ**mizi yeniden işbaşı yaptıracağız!..”

Etkinliklerimizde; *Kolektifimiz Çalışanları'nın* bu türden ve bilinen görüşlerimizi açıkladıkça üniversite okumuş yarım-aydınların başını çektiği örgüt / partilerin taraftarlarından çok “sevimli” sesler de çıkmaya başlıyordu.

Özellikle Yalçın Küçük'ün II. TİP yetiştirmesi SİP-“TKP”den ve de öğretim üyesi olduğunu ifade ederek söze başlayan birinin etkinliğimizi amacından saptırmaya yeltendiğini gördük. Cenk Ağcabay'ın Yalçın Küçük'ü eleştiren “*Megalomania*” kitabından söz etmesi konuyu “Erge-nekon Davası”na çekip toplantının olumlu havasını sabote etmeye yetmemiştir. Konu Yalçın Küçük değildi. K. Marx Tartışmaları'ydı. Yalçın Küçük ne devrimciydi, ne de Marksist. Devletin memuru ve “patolojik bir vak'a” olarak kalemlerimizi kirlletmeye de değmiyordu.

Bu coğrafyada o kadar çok Yalçın Küçük müsveddesi vardı ki... Fakat sistem; burjuva ve küçükburjuva “solcu”ları aracıyla onu yüceltiyor ve de onsuz edemiyor; meddah gibi TV.lere çıkarmaktan zevk alıyordu!

Etkinliğimizde kendisini ÖDP'li, hekim ve devlet memuru olduğu için partiye giremediğini beyan eden birisi de şu soruyu yöneterek etkinliğimizi amacından saptırmayı aklına koymuştu. Göğsüne taktığı büyükçe ayyıldızlı rozetiyle “Sorun Kolektifi'nin 29 Mart Mahallî Seçimler'deki taktiği nedir? Ben bu seçimlerde oyumu CHP'ye vermeyi doğru buluyorum” diyerek “K. Marx Tartışmaları” konusunu aklınca ne sosyal ne de demokrat olan burjuva partisi CHP'nin propagandasına çevirmek istemişti!..

Ona da uygun cevaplar verilmişti. “Kolektifimiz'i tanımıyorsunuz. Ne telif eserlerimizi okumuşsunuz, ne de Dergilerimizi. Fakat ÖDP-CHP açmazında toplantımızı etkilemeye çalışıyorsunuz. Oysa konumuz ‘seçimler’ değildir. ‘Seçim’ amaçlı bir toplantı düzenlenir bizler de çağrılırsak bu konudaki düşüncelerimizi gelir açıklarız. Yararlı bir tartışma ortamı yaratabilmek için bu durumda, size bir okuma cezası verelim ki, tartışmalarımız anlamlı olabilsin.”

Yine de soru soranın “merakını” gidermek için legaliteyi kullanmak bahsinde Lenin'in 1905 seçimlerindeki devrimci taktiklerini misal göstermeyi ihmal etmemiştik. Yaşadığımız topraklarda ise ne Lenin gibi bir önder ne de RSDİP gibi bir partimiz vardı.

Aynı şahıs “cinayet mahalline sıkça gelen katiller” misalii, standımıza iki kez uğramayı aklına koymuştu. Hem de beraberinde iki öğretim üyesi arkadaşlarını da alıp getirerek. Sırrı Öztürk’ü arkadaşlarına takdim ederken de “Sorun Yayınları Kolektifi’nin görünürdeki sorumlusu” diyerek çok “şık” ve inceltilmiş telmihlerle sataşmaktan geri durmuyordu. “Sana okuma cezası verelim” diyen Sırrı Öztürk bu türden kinayeli sözlerle başına belâyı almıştı!..

“Sana okuma cezası verelim” sözü bayımıza çok dokunmuştu. Sokaktan-üretimden gelen Sırrı Öztürk’ün panelde sıkça tekrarladığı “üniversite okumuş yarım-aydınlar” türünden sözlerini “bize ders verdi” biçiminde algılıyordu; bu sözleri anlamlı bir espri olarak değerlendiremiyor ve 40 yıldır oturduğu memleketinde bir “hakaret” olarak algılıyordu. Komünistler somut-konkre kimlikleriyle kişilere hakaret ve küfür etmez, herkese anladığı dilde hitap ederdi; “somut şartların somut tahlili” yöntemiyle bilimsel değerlendirmeler yapar kapitalizmi ve sistemi karşıya alırdı. Kapitalizme, devlete karşı çıkmayan tatlısı solcularını da haklı gerekçelerimizle eleştirirdi...

SORUN Polemik

Yaratıcı Aydınlar Toplantısındaki Tartışma* (1946)

(Fadeyev'in Stalin ile yaptığı röportaj)

Stalin: Bana ne söylemek istiyorsunuz yoldaş Fadeyev?

Fadeyev: (Aleksandr Aleksandroviç. 1946-1954 arası Yazarlar Birliği Genel Sekreteri) Yoldaş Stalin, size danışmak için geldik. Birçokları edebiyatımızın ve sanatımızın bir çıkmaza girdiğini düşünüyor ve biz böyle düşünenleri hangi yola yönlendireceğimizi bilmiyoruz. Bugün bir sinemaya gidiyorsunuz, ateş ediliyor, bir başka sinemaya gidiyorsunuz, yine ateş ediliyor: Sinema salonlarımızda, kahramanın dur durak bilmeden düşmanla savaştığı ve ırmaklardan insan kanının aktığı filmler oynuyor. Her yerde yokluklar ve zorluklar gösteriliyor. İnsanlar savaş ve kan görmekten bıktı. Eserlerimizde başka bir hayatı nasıl göstereceğimize ilişkin tavsiyenizi almak istiyoruz: Kanın ve şiddetin olmadığı, ülkemizin karşılaştığı sayısız zorlukların olmadığı geleceğin hayatını. Başka bir deyişle, mutlu ve bulutsuz bir geleceği resmetmenin zamanı zorunluluğu kendini hissettiriyor.

Stalin: Konuşmanızda, hayatın edebiyat işçilerinin, sanatçıların önüne koyduğu temel görev, Marksist-Leninist çözümleme yapma görevi eksik Fadeyev yoldaş. Bir zamanlar I. Petro, Avrupa'ya kapıları açmıştı. Ama 1917'den sonra emperyalistler, sosyalizmin ülkelerine yayılmasından korkarak o kapıyı uzunca bir süreliğine sıkıca kapattılar. İkinci Dünya Savaşı'ndan önce radyolar, filmler, gazeteler ve dergiler aracılığıyla bizler dünyaya dışleri arasına kanlı bıçaklar sıkıştırmış kuzeyli barbarlar gibi tanıtıldık. Proletarya diktatörlüğünü böyle resmettiler. Halkımız ayağında hasır terlikler, eski püskü giysiler içinde, semaverden votka içen insanlar olarak gösterildi. Birden bire, bu "hasır terlikli" Rusya, bu mağara adamları, dünya burjuvazisinin alt insanlar olarak tasvir ettiği bu insanlar, karşısında tüm dünyanın korkuyla titrediği iki büyük gücü- Almanya'daki faşistleri ve Japonya'daki emperyalistleri ezip geçti. Bugün dünya, böylesi bir kahramanlığı kimin başardığını ve insanlığı kimin kurtardığını bilmek istiyor. İnsanlık, gürültüsüz ve şatafatsız, en zor şartlar altında sanayileşmeyi ve kolektivizasyonu başaran, savunma sistemini canları pahasına kuvvetlendirip komünistlerin liderliğiyle düşmanı yenen sıradan Sovyet halkı tarafından kurtarılmıştır. Yalnızca savaşın ilk altı ayında cephede en az beş yüz bin ve toplamda üç milyondan fazla komünist hayatını kaybetti. Onlar aramızda-

ki en iyilerdi; onurlu, tertemiz, özverili, sosyalizm için, halkın mutluluğu için mücadele eden fedakâr savaşçılardı. Şimdi onları özlüyoruz. Eğer hayatta olsalardı, birçok güncel sorunumuz artık geride kalmış olurdu. Bugün, yaratıcı Sovyet aydınlarımızın asıl görevi, eserlerinde bu sade, muhteşem Sovyet insanını tüm yönleriyle yansıtmak ve bu karakterin en iyi özelliklerini bulup gözler önüne sermektir. Bugün edebiyatın ve sanatın gelişimindeki genel ilke budur. Nikolay Ostrovski'nin "Ve Çeliğe Su Verildi" romanındaki kahraman Pavel Korçağın bizim için neden değerlidir? Bunun sebebi her şeyden önce, o kahramanın kendini devrime, halka, sosyalizme sınırsızca adanmasıdır, fedakârlığıdır. Zamanımızın büyük pilotu Valeri Chkalova'nın sinemadaki sanatsal imgesi, Büyük Anavatan Savaşı'nda ölümsüz bir şan kazanan, binlerce korkusuz Sovyet şahin-pilotun eğitimini kolaylaştırmıştır. 'Kentimizden Çıkan Genç Adam' filmindeki tankçı Albay Sergey Lukonim, yüz bin kahraman tankçının karakteristik kahramanıdır. Bu gelenekle devam etmek gerekir. Sovyet halkının kendini kıyaslayacağı ve örnek alacağı komünizm savaşçılarından böyle edebî kahramanlar yaratın. Elimde, bana yaratıcı Sovyet aydınlarını ilgilendirdiği söylenen soruların bir listesi var. Bir itirazı olan yoksa bu soruları yanıtlayacağım. Salondan yükselen sesler: Çok soru var Stalin yoldaş! Lütfen yanıtlayın!

Soru: Size göre, çağdaş Sovyet nesir ve oyun yazarları ile film yapımcılarının eserlerindeki başlıca eksiklikler nelerdir?

Stalin: Ne yazık ki son derece önemli eksiklikler var. Son zamanlarda, pek çok edebiyat eserinde, çürümekte olan batının zararlı etkileri altında gelişen bir eğilim açıkça görülüyor ve bu eğilim, yabancı istihbaratlar yoluyla hayatın içine giriyor. Sovyet edebiyat dergilerinin sayfalarında, sıklıkla, Sovyet halkının, komünizmin kurucularının, zavallı ve karikatürize edilmiş bir biçimde tasvir edildiği eserler görülüyor. Olumlu kahramanla alay ediliyor, yabancı olana dalkavukluk savunuluyor, toplumun politik artıklarına özgü kosmopolitizm övülüyor. Tiyatro repertuarlarında yabancı burjuva yazarların utanç verici oyunları Sovyet oyunlarını geri plânda bırakıyor. Filmlerde önemsiz temalar ağır basıyor ve cesur Rus halkının kahramanca tarihi çarpıtılıyor.

Soru: Müzikteki avangart (yenilikçi) eğilimler ile resim ve heykel sanatındaki soyut ekol ideolojik olarak ne kadar tehlikelidir?

Stalin: Bugün, yenilik kisvesi altında Sovyet müziğinde biçimcilik akımını, resim sanatında da soyut resmi hâkim kılmaya çalışıyorlar. Zaman zaman şu soruyu duymak mümkün: 'Bolşevikler ve Leninistler gibi büyük adamların böylesi önemsiz ayrıntılarla uğraşmaları; soyut resim ve biçimciliği eleştirerek zaman harcamaları gerekli midir? Bunlarla psikiyatristler uğraşsın.

Bu türden sorular, ülkemize ve özellikle de gençliğimize karşı gerçekleştirilen ideolojik sabotajın rolünün anlaşılmadığını açığa vuruyor. Bu sabotaj sayesinde, edebiyat ve sanattaki sosyalist gerçekçilik ilkelere karşı eyleme geçmeye çalışıyorlar. Bu ilkelere karşı açıktan açığa konuşamayacakları için, bunu sığınakların ardına gizlenerek yapıyorlar. Halklarının mutluluğu için, komünizm için ve ilerlemek istedikleri yol için savaşan o örnek alınacak insanların imgesi soyut denilen bu resimlere yansımaz. Bu betimlemenin yerini kapitalizme karşı sosyalizmin sınıf savaşını bulanıklaştıran soyut gizemcilik alır. Savaş zamanında kaç insan Kızıl Meydandaki muhteşem Minin ve Pojarski anıtına gelip ilham aldı! Peki ya bükülmüş demirden yapıma, “yenilik” sembolü bir büst, bir sanat eseri olarak bize nasıl ilham verebilir? Soyut bir resim nasıl ilham verebilir?

Tam da bu nedenledir ki, günümüzün Amerikan finans kodamanları modernizm propagandası yapar, bu türden eserlere, gerçekçi akımın büyük ustalarının rüyalarında göremeyeceği, olağanüstü miktarda para verirler. Sözüm ona popüler batı müziğinin ve biçimci denilen eğilimlerin sınıfsal arka plânı vardır. Bu müzik, tabii buna müzik denilebilirse, ritimlerini “shakers” tarikatından almıştır; bu müzik eşliğinde edilen “dans” insanların kendinden geçmesine neden olur, onları şirazesinden çıkmış, her türlü vahşiliği yapabilecek hayvanlara dönüştürür. Bu tür ritimler insanların beynini ve ruh halini etkilemek için psikiyatrların yardımıyla yaratılmaktadır. Bu, bir tür müziksel uyuşturucu bağımlılığıdır ve bunun etkisi altına giren kişi parlak fikirler üretmez, bir hayvana dönüşür, bu insanı devrime, komünizmi kurmaya çağırarak faydasızdır. Gördüğünüz gibi, müzik de savaşır. 1944 yılında, Britanya istihbaratından bir görevlinin kaleme aldığı, ‘*düşman ordusunu çökertmede biçimci müziğin kullanımı*’ başlıklı bir yönergeyi okuma fırsatım oldu.

Soru: *Yabancı istihbarat ajanlarının sanat ve edebiyat alanlarında ki yıkıcı faaliyetleri somut olarak nelerdir?*

Stalin: Sovyet sanatının gelecekteki gelişiminden söz ederken bu gelişimin, emperyalist çevrelerin ülkemize karşı geliştirdikleri, sanat ve edebiyat alanlarını da kapsayacak biçimde açılan tarihte eşi görülmemiş ölçekteki gizli savaş koşullarını gözden kaçırmamak gerekir. Yabancı ajanların ülkemizdeki görevi, kültürden sorumlu Sovyet kurumlarına sızmak, büyük gazete ve dergilerin editörlüğünü ele geçirmek, tiyatro ve sinemanın repertuarlarını ve edebî eserlerin yayınlarını mutlaka etkilemektir. Yurtseverliği canlandıran ve komünizmi yaratmada Sovyet halkına öncülük eden devrimci eserlerin gün ışığına çıkmasını her yolu deneyerek durdurmak, komünist inşanın zaferine inançsızlığı yayan, kapitalist üretim tarzını ve burjuva yaşam biçimini yücelten eser-

lerin ortaya çıkmasını sağlamaktır. Aynı zamanda yabancı ajanlardan karamsarlık, çöküş ve ahlâkî yozlaşma duygularının sanat ve edebiyat alanlarında yaymaları talep ediliyor. Coşkulu bir Amerikan senatörü “*Bolşevik Rusya’yı korku filmlerimizde gösterebiliyor olsaydık, komünist inşayı mutlaka söküp atardık?*” diyordu. Lev Tolstoy sanat ve edebiyat beyin yıkamanın en güçlü biçimidir diye boşuna dememiştir. Bugün sanat ve edebiyatın yardımıyla kimin ve neyin beynimizi yıkadığı üstünde ciddiyetle düşünmeli, bu alandaki ideolojik sapmaya bir son vermeliyiz. Bence, kültürün, toplumsal ideolojideki önemli bir egemenlik ögesi olduğunu, onun her zaman sınıfsal olduğunu ve egemen sınıfın kültürü çıkarları için kullandığını, kültürü bizim için çalışanların çıkarlarını, proletarya diktatörlüğünün çıkarlarını korumak için kullanmak gerektiğini anlamamızın ve içselleştirmenin zamanı gelmiştir.

Sanat için sanat yoktur. Toplumdan bağımsız, bu toplumun üstünde duran “özgür” sanatçılar, yazarlar, şairler, oyun yazarları, yönetmenler ve gazeteciler yoktur, olamaz. Kimsenin onlara ihtiyacı yoktur. Böyle insanlar var olamazlar. Eski karşı devrimci burjuvazi geleneklerinin kalıntıları Sovyet halkına hizmet etmek istemiyorlarsa ya da kendini Sovyet halkına hizmet etmeye adanmış işçi sınıfı iktidarının karşısında duruyorlarsa, ülkeyi terk etmeleri ve dışarıda yaşamaları için onlara izin veriyoruz. Bırakalım her şeyin alınıp satılabildiği, yaratıcı aydınların yaratma eylemlerinde finansal çekim merkezlerine tamamen bağımlı olduğu, kötü ünlü burjuva toplumundaki “özgür yaratıcılık” kavramı onları ikna etsin. Ne yazık ki, zamanımızın azlığı dolayısıyla tartışmamızı sonlandırmamız gerekiyor. Sorularınızın tamamını cevaplamış olmayı umuyorum. Sanırım, Sovyet edebiyatının daha ileri gelişimi sorununa SBKP (B) MK’sının ve Sovyet hükümetinin yaklaşımı herkes için açıktır.

17 Şubat 2009

Notlar:

Zhukhrai V. ‘Stalin: pravda i lozh’, Moskova, 1996, s. 245-251; I.V.

Stalin, ‘Sochineniya’, Vol. 16, 1946-1952, Izdatelstvo ‘Picatel’, Moskova, 1997, s. 49-53.

* Rusça’dan çeviren: **Stalin Arşivi Çeviri Birimi.**

“1960’dan 1990’a Fırtınada Yürüyüş”

Şeref Yıldız’ın kitabı hakkında düşünceler

Geçtiğimiz günlerde ilk defa bir TÜSTAV yayını *Kolektifimize* kargo ile gönderildi: Şeref Yıldız’ın kaleme aldığı anıları; *1960’dan 1990’a Fırtınada Yürüyüş*. Hem de iki adet (Daha sonra eski bir yoldaşın bedelini ve gönderi ücretini ödeyerek bize gönderilmesini istediğini öğrendik. Oysa bizler *Kolektifimiz*’den istedikleri arşiv malzemelerini kendilerine hesapsızca iletiyorduk.). Bayram tatilinde okuma fırsatı oldu. Bu süreci, kadrolarının evrimini, TKP adına yapılan ve hâlâ devam eden çok yönlü idealizasyon ve mistifikasyonları yakından izleyen biri olarak kitap hakkında birkaç şey söylemek gereği duydum.

Şeref Yıldız (1962-1970) I. TİP Eminönü İlçesi’nde oluşturulan Partizan Grubu’ndan. Önce “TKP” (Harici Büro) MK üyesi, ardından da PB üyesi olmuş, bu harekette TBKP sönümlenene kadar görev ve sorumluluk üstlenmiş. Şimdi yurtdışında yaşıyor. Aktif politika ile uğraşmıyor. Fakat anı yazmak ihtiyacını duyuyor...

Öncelikle söylemek gerekiyor; Şeref Yıldız’ın dili yumuşak, mütevazı bir söylemi var, akıcı anlatımı ile kitabı kolay okunuyor. Benzer dönemsel anlatımlarda sıkça rastladığımız; haklılığını kanıtlama çabası, bu yolda detaya inme, kişilere yönelik acımasız eleştiri vb. yok. Bizzat tanık olmadığı olay ve olgular hakkında ise sözü ilgisine bırakmış.

İçinde yer ve sorumluluk aldığı bir siyasî harekete ilişkin benzeri konumda olanların bilinen tavırlarına karşın oldukça ciddî eleştiri ve özeleştiriler de yapıyor.

Baştan bu eleştiri ve özeleştirileri “olumlu” fakat yetersiz, çok gecikmiş ve işlevsiz kalmış bulduğumuzu söylemeliyim.

Çünkü, Tarihî TKP adına yapılan bunca spekülasyon ve tahrifat bir türlü giderilememiş, burjuvazi ile tarih ve insanlık önünde hesaplaşmaya aday, adına ve geleneklerine layık bir *İşçi Sınıfı Partisi* oluşturulamamıştır.

Şeref Yıldız ve arkadaşlarının Tarihî TKP’nin ideolojik, politik ve örgütsel ilişkileri hakkında hiçbir ilerletici ve tartışmaya değer görüşü

yoktur. Bilindiği gibi TKP başta Komünist Enternasyonal'in V. İ. Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi'nin uzantısında ve katkılarıyla oluşturulmuştur. Programında günümüzde kendiliğinden kurulmuş komünist isimli örgütlerin programlarından daha bilimsel temel doğrular ve tahliller bulunmaktadır. Yaşadığımız coğrafyadaki örneklerinde olduğu gibi TKP kendiliğinden -keyfe keder- kurulmamıştır. Oluşturma, inşa etme gibi Devrimci ve Marksist ilke, kural, yöntem ve normları işletme gibi temel-vazgeçilmez yöntemler yerine getirilmediği için "kurma" fiili öne çıkarıldığından Harici Büro'nun "TKP" olarak ilan edilmesi sınıflar mücadelesi tarih ve devrimci geleneklerimizin uzantısında bir partileşme yerine konulmamıştır. Nitekim ciddî, güvenilir ve donanımlı bir parti arayış ve yönelişi içinde çaba gösteren kadrolar (en başta da *Sorun Yayınları Kolektifi*) bu türden bir partileşmeye 10 Eylül 1920 Tarihî TKP'in organik uzantısı muamelesi yapmamış, yalnızca diğer "sol" örgütler gibi kendiliğinden kurulmuş örgüt muamelesi yapmakla yetinmiştir. Ayrıca, tarihsel uyarımızı (elbette anlayana) tüm süreçlerde ihmal etmemiştir.

12 Mart 1971'in yıkıntıları arasında hayatı ve mücadeleyi kucaklamaya aday parti arayışında, Harici Büro ile ilişki kuran I. TİP'in Eminönü İlçesine yuvalanmış Partizan Grubu'nun "1973 Atılımı" ile kurulan örgüt anılan geleneğimizin uzantısındaki bir örgütlenme değildir ve olmamıştır. Çünkü bu türden bir örgütlenme Marksizm-Leninizm-Proletarya Enternasyonalizmi ilkelerine göre oluşturulmamıştır ("**Leninist Parti Öğretisi**") isimli telif kitabımız böylesine disiplinsiz parti kurma ataklarının önünü kesmek amacıyla *Kolektifimizce* Kasım 1979 tarihinde yayınlanmıştır. Burjuvazi anılan kitabımızı matbaada iken hemen toplatmış ve hakkında ağır cezalar talebiyle yargılanmasını talep etmiştir. Bu kitap nedeniyle bir arkadaşımız tam 6.5 yıl hapis cezasına çarptırılmış, cezası infaz edilmiştir. Yayınlanmasını uygun gördüğümüz bu kitap aynı zamanda Sovyetler Birliği'nin Harici Büro'ya "parti muamelesi" yapmasına da bir uyarıydı aslında. Nitekim kitabımızın ve tavrımızın SSCB-SBKP MK'ye, Türkiye Masasına, Parti teorisyeni Suslov'a iletilmesinin de etkisiyle İ. Bilen'in Moskova'daki ikameti sona erdirilmiş Leipzig serüveni başlamıştı.). **Parti, Partileşme Sorunu** vb. konular üzerindeki arayış, ilişki kurma, katılma, sorumluluk alma süreçlerinde Devrimci siyasî terbiye, devrimci ahlâk ve devrimci diplomasinin gözetilmediği "TKP" kuruluşunda neden hiç sorgulama, eleştiri-özeleştiri, Devrimci ve Komünist Kadrolarla ilişki kurmayı deneme, ilişkileri geliştirme vb. yapmadığı, yapmadıkları halen yanıtlanmamış bir sorudur. Sorunun ceva-

bı malumdur / bilinmektedir. Telif eserlerimizde ve Dergilerimizde yeterince işlenmiştir. Dileyen ayrıntılı inceleyebilir.

Günümüzde kendilerini Tarihî TKP'nin organik uzantısı olarak lanse etmeye çalışanların ideolojik, politik ve örgütsel perişanlığı da öğretici derslerle doludur. Konu ayrı bir yazının konusudur.

Şeref Yıldız'ın anılarını yazmış olması yine de kanımızca bir "sorumluluk" örneğidir. Çünkü "TKP" hakkındaki idealizasyon ve mistifikasyonları henüz kaldırmayan / tartışmayanlar mevcuttur. Böyleleri hâlâ İ. Bilen'e eklenerek kurulacak yeni bir TKP'nin hayalini kurmaktadır!

Taa 1970'lerin başında sorumluluk aldıkları anlatılan kişileri okuyucu legal alandan tanımaktadır. Bu tanışıklık doğrultusunda şimdi şu sorunun cevabı verilmelidir: "Hareketin sorumlularından bazılarının sınıflar mücadelesindeki "vukuati" yakından bilinen bu adamlar olduğu biliniyor olsa idi durum ne olurdu? Yani kim bunların peşinden giderdi? Ya da gider miydi?.."

Tarihî TKP'nin ıskatına oturanlar kayda değer bir özeleştiri yapmamışlardır; bu süreci sorgulayanların sayısı da hem azdır, hem de yalnız bırakılmak istenmiştir.

Bu kitabın her şeye karşın o döneme ilişkin büyük önemi var. Ancak insan ister istemez daha önce yayınlanan; Mustafa Satış, Metin Gür, Ömer Ağın, Gün Benderli, İ. Bilen-R.Yörükoğlu; Mektupları, Osman Raif Alper, Konca Yazışmaları ve benzeri yayınları hatırlıyor. Bu en sonuncu anı olduğuna göre daha önce yazanların anlattığı, aktardığı, iddia ettiği bir çok şeye yanıt aramadan edemiyor kitabı okurken. Öyle ya bu kişi üst düzende sorumlu biri, ondan öncekiler neler demişlerdi, bu ne diyor? Neden demiyor?.. Kitabını niçin hangi amaçla yayınlıyor?

Örneğin Tüstav mektup grubundaki yazışmalarda ve daha sonra kitaplaştırılan Konca Yazışmaları'nda sorulan, sorgulanan, iddia edilen, anlatılan olay-olgu-kışi-eylem vb'nin ne kadarına cevap bulmuştur bu kitabı okuyanlar? Unutulmaması gerekir ki bu sorularına zamanında ve doğru yanıt bulamayan birçok kişi ideolojik, politik açılardan savrulup gitmişlerdir...

Yukarıda sıraladığımız kitaplardan birinde Yunan KP'sinin Kıbrıs konusunda EOKA tezlerini destekleyen karar önerisinden bahsedilmekte, "TKP'nin bu teze "enternasyonal ilkeler" nedeni ile karşı çıkma-

diği anlatılmaktadır. Bulgaristan KP'sine isim değiştirme zorunluluğu konusunda bir eleştiri getiren "TKP" YKP tezine neden karşı çıkmamıştır? Bugün çıkamamıştır diyoruz. Çıkamamıştır, çünkü bir karşı tezi yoktur ve bunu savunacak ideolojik, politik ve örgütsel gücü de!.. Haydi bir soru; o zaman karşı çıksa, çıkabilse idi bugün Kıbrıs'ta durum farklı olabilir miydi? En azından Kıbrıs'lı komünistler faşist, eli kanlı EOKA'cı Papadopolos'u seçtirebilir miydi?

Yazar, Zagladın'ın bir toplantıda "solda birlik" konusunda eleştiri yönelttiğini, ardından İ. Bilen'in bu eleştiriye yanıt verdiğini anlatıyor. Acaba ne yanıt vermişti? Bu soru bir yana biliyoruz ki yanıt veren kişi yılların siyasî mültecisi, ülkeyi, sınıflar mücadelesini, insanları, siyasî yapıları, Komünist Kadroları ve onların etkinliklerini, bizi vareden devrimci tarih, kültür ve ilerici geleneklerimizi ne tanıyor ne de biliyor. Unutukları, unutmak istedikleri, unutturmak istediği, yok saydıkları çok konu ve sorun var. Peki ülke gerçekliğinden yeni gelen MK, PB üyelerine ne demeli? Onlar ne dediler bu durumda? Demedilerse neden?

Devrimci ve Komünist Kadroların; 12 Mart 1971 döneminin ardından esas unsurun işçi sınıfı olduğunun bilincinde, Dünya Sosyalist Sistemi ile bağı olacak bir arayış içine girdiği bilinmektedir. Harici Büro'nun kendisini "TKP" olarak ilan etmesinin bu denli kitlesel bir taban ve "kabul" görmesinin nedeni, ne İ. Bilen'in ne de Partizan Grubu'nun bilinen ve dillere destan "vukuatı" yüzündendir. Burjuva, küçükburjuva "solcu"luğunun işçi sınıfı ve sosyalist harekete verdiği "zarar" karşısında SSCB'nin saygınlığına duyulan ilgidir. "1973 Atılımı" ile kurulan "TKP" ise bunu kabaca sömürmüş bir örgütlenmedir. Bunu herkes kabul etmelidir. Yoksa birilerinin gül yüzü hatırına o hızlı kitleselleşme, örgütlenme olamazdı. Olmadı da... Birçok kişi ve çevre legal alanlarda eleştiri haklarını saklı tutarak, erteleyerek katıldılar, güç verdiler, kan verdiler. Sonra? Sonrası malum. Küçükburjuva "solcu" kesimi her alanda komünistçilik oynamaya başlamış, devrimcileri, komünist kadroları karalama, yok sayma, entrika ve tasfiyeciliğin daniskası...

En başta DİSK olmak üzere sendikalar, kitle örgütleri, meslekî kuruluşlar tasfiyeciliğin girdabında işlevsiz bırakılmıştır.

Yazar yaptığı bir özeleştiride "tarihi, karizmatik bir kişiliğe ihtiyacımız vardı" diyor. Bunu anladık da o kişiliğe ve tarz-ı siyasetine hiç karşı çıkmamak ne demek oluyor? O zamanlar ve şimdi bu durumu geleceğe yönelik bir beklentinin tezahürü olarak değerlendirmiştik. Bu değerlendirmemizin doğrulaması ise Bilen-Yörükoğlu mektuplaşmaların-

da görülmektedir. Şeref Yıldız'da çok açık olmamakla birlikte bunun işaretlerini (bazı kişisel çekişmeler anlamında) veriyor. Sorunun temeline, yani Marksizm-Leninizm-Proletarya Enternasyonalizmi ilke, kural, yöntemlerine ise hiç değinmiyor. Bilinen normların işletilmeyişini tartışma konusu bile yapamıyor. Başta Kıvılcımlı olmak üzere mücadelenin ateşinden gelmiş, denenip sınanmış Komünist Kadrolara ellerindeki radyo ve yayınlar aracılığıyla yaptıkları küfür ve saldırılara hiç mi hiç değinmiyor!?..

Parti ve Partileşme Sorunu konusunda kafa yoran insanlar -taraf olan- Proletarya Devrimcileri olarak iyi kötü bir çok şey okuduk, tartıştık, yaşadık, öğrendik, hâlâ da öğrenciliğimiz devam ediyor: Sosyal meşruiyeti ve devrimci yasallığı olan **Parti** nedir. Nasıl oluşur. KP nedir. İşleyişi nasıldır. Nasıl yönetilir. Karar mekanizmaları nasıl işler vb... Yazar da bir noktada benzeri sorgulamaya girmiş anlaşılır. Önü arkası bilinmese de bir "kurultay" fikri geliştirmeye çalıştığını anlatıyor.

Günümüzdeki "örgütler anarşisi" hastalığı başta olmak üzere işçi sınıfı hareketi, sosyalist hareket ve öteki sosyal muhalefet dinamiklerinin dağınıklığı ve ideolojik, politik ve örgütsel perişanlığı Harici Büro'nun partileşme konusunda attığı yanlış adımlarda aranmaktadır. "TKP benim, benden sorulur" mantık ve anlayışının yaygınlığı ilk ivmesini bu türden yanlış ve çarpık "TKP" kuruluşundan almaktadır. **Parti ve Partileşme Sorunu** gibi içeriği doldurulamamış hayatî ve can alıcı konularda yapılan tarihsel hata, yanlış ve yanılgılar çok büyük kırım ve kıyımları getirmiştir. Tarihî TKP'mizin adını, simgelerini, tarihini, devrimci geleneklerini sömürenlerin bu düzeyde yaygın oluşu ve "alan kapatma" yolundaki tasfiyecilik bir türlü kırlanamamıştır.

"TKP'nin tarihi tasfiyeciliğin tarihidir. TKP'de devrimci kanadın sürekliliği biçimde sağ teslimiyetçi oportünizme yenilgisi artık bir 'sosyal kader' değildir." saptamasının ne demek olduğu giderek daha net biçimde anlaşılmaktadır.

Bilimsel Sosyalizm+Komünizm ile tanışan genç kadrolar sosyal pratikteki etkinlikleri ve devrimci müdahaleleriyle bu sorunu aşacaktır!..

Şimdi bu anlamda anlatılanları, yaşananları nereye koyabiliriz? Gereken yere koyamadığımız açık. Çünkü artık hiçbir işe yaramamaktadırlar. Oysa anılar, değerlendirme ve tahliller ne ciddi bir tarihsel hesaplaşmayı gündeme getirmektedir, ne de TKP adına yapılan binbir idealizasyon ve mistifikasyonların aşılabilmesini.

Ya Komünist gelenek ve normlara uyan bir **Parti** olursun, “günümüz başka bir gündür” diyerek tarihimizden çok yönlü ders ve sonuçlar çıkarırsın, işçi sınıfı hareketi ile sosyalist hareketi buluşturup bütünleştirerek komünist hareket olmayı hak edersin, sosyal meşruiyetin, devrimci yasallığın ve otoriten tartışılmaz, sosyal muhalefet dinamiklerini bir araya getirirsin, kitleleri seferber ederek ağ örer gibi örgütlenirsin, kurmaylık edersin. Ya da ülkedeki diğer siyasî grup, çevre ve örgütlerden hiç bir farkın olmaz. TKP adını kullanmak o denli ucuz değildir. Olmamalı. Böyle olmazsa kitle örgütlerinde, sendikalarda iktidar olmak için mücadele edersin, bu yolda “her şey mubahtır” dersin, bu saçmalığın adını da “devrim mücadelesi” koyarsın, kurduğun örgütü parti ilan edip, dernekçilik yaparsın... Burjuvazinin faşist baskı ve terör uygulamalarında sınıf pusulasını okuyamadığın için savrulur gidersin... Savrulmakla da iş bitmiyor, ortaya temizlenmesi zor bir yığın enkaz bırakırsın. Bu durumda ancak sana yaşama koşullarını sağlayanların (SSCB-DDR-BKP vd) dümen suyunda gidersin, dünya KP’leri toplantılarında bir oy “hakkın” olur o kadar!..

Sonra? Sonrasını yaşadık, biliyoruz, bu günlere geldik. Sosyalizm adına(!) yapılan bunca “sevimli” çalışmalar seni de diğerleri gibi silkeleler atar, attı da... Hiç umudum yok ama yine de sormadan edemiyor insan: Sosyal gerçeklikle ne zaman tanışacaksınız?

İnsan Şeref Yıldız’ın kitabını işte bu düşünceleri kafasından silemeden okuyor. Ha şimdi, ha birazdan diyerek sonuna varıyor. Kitap bitiyor. Sorular hâlâ ortada... Çözüm yöntemi mi? Ders çıkarmak mı? İşte o yok!..

Yani şimdi 10 Eylül 1920 Tarihî TKP’mizin devrimci tarih ve geleneklerinin kabaca sömürülmesinin ve de pek çok sosyal sorunun sorumlusu bir veya birkaç kişi midir? Onların kimlik ve kişilik bozuklukları mıdır? Buna inanalım mı?

Not: Kitabı okuyup yukarıdaki görüşlerimizi yazdıktan sonra Tüstav posta grubunda bazı tartışmaların yapıldığını, yazarın ve yazdıklarının kıyasıya eleştirildiğini (hatta daha fazlasını) gördük, okuduk. Ancak bunlara ilişkin olarak bu yazıya bir ek yapmayı doğru bulmadık. Belki daha sonra -ve gerekiyorsa- iki laf daha edebiliriz.

28 Ocak 2009

YENİDEN

Prometheus'tan beri
Zincirle bağlanmış
Zamanın zembereği
Spartaküs'ün parçaladığı halkalar
Yeniden boynumuza takıldı
Komün'le kırıldı buz açıldı yol
Ekim'le şahlandı taylarımız
Tutsak vakitlerdeyiz şimdi
Bağlı kollar kızarmış acıdan
Dizginleri kendimizde olan
Yeni yollar yeni nallar
Peşindeyiz
Fırtına döverken düşlerimizi
Dalgalanan yalmanlara tutunup
Düşmeyecek süvariler
Yetiştiriyoruz
Bu defa sikkesinden sökeceğiz
Tarihi

Turgay Ulu
25 Aralık 2005

KALK KIZIM

Deniz için

Kalk kızım
Haydi kalk
Erken başlayacak
umuda
yolculuk bugün
Aç gözlerini
Giyin hemencecik
Güneş tepemizde açacak
Bak ağardı ağaracak gökyüzü

Kalk kızım
Haydi kalk
Acele edelim
Erken çıkalım yola
Adımlarımızı hızlı atalım

Savaşlardan barışa
Geçmişten geleceğe
Karanlıklardan aydınlığa
Kavgalardan dostluğa koşalım

Barış için
Sevgi için
Devrim için
Dostluk için
Özgürlük için
Demokrasi için
Yel olup esmek için
Düşünüp de prangalara
vurulmamak için
İnsana yakışır şekilde
yaşamak için
Halkımızın geleceği için
yürümek gerek
durmadan

Zulümden kurtulmak için
Şu güzelim yurdumuz için
Yoksulluğu yok etmek için
İnsanın insanca yaşaması için
Kalk kızım
Haydi kalk
Tükenecek zaman
Ağardı ağaracak tan yeri
Bugün erken başlayacak
umuda yolculuk
Kalk kızım
Haydi kalk

Ragıp Özcan
Nisan 2003 - Manisa

Bizden Haberler

• *Kırmancıya Beleke Dergimizin Tanışma Kokteyli*

Kırmancıya Beleke Dergimizin yayınlanması nedeniyle 31 Ocak 2009 günü, 14.00-18.00 saatleri arasında, Sorun Yayınları Kolektifi'nin Sanat-Kültür Etkinlikleri Salonu'nda düzenlediğimiz tanışma kokteyline çoğunlukla Dersim'in yetiştirdiği kadrolarla *Kolektifimiz Çalışanları*'nden oluşan 100'ü aşkın insanımız katıldı. Devrimci ve Marksist olduğundan kuşku duymadığımız "yapı"lar ise davetimize yine katılmadı. Yalnızca kardeş yayın kolektiflerinden *Sosyal İnsan Yayınları* ile *Dersim Hayat Dergisi* çalışanları kokteylimize katılma inceliğini gösterdi. Dergi çevrelerinden ise, yalnızca *Mücadele Birliği*'nin katıldığı görüldü. *Stalin Arşivi-Komünist Bakış* ile *Kolkhoba* internet sitesinden arkadaşlar katıldı. İHD'den de bir arkadaş katılmış oldu.

Bu etkinliğimizde de her toplantı geleneğimizde olduğu gibi herkes konuştu. Kimi arkadaşlar Türkçe dışında kendi anadillerinde Dersimce, Kürtçe, Lazca, Arapça konuşmayı tercih etti. Çoğunlukla emekçi halklarımızın anadillerini bilmesek de yapılan konuşmalardan ne demek istediklerini herkes anlamıştı. Bu arkadaşların konuşmaları etkinliğimize ayrı bir güzellik katmıştı. İlk konuşmayı *Kolektifimiz* adına Sırrı Öztürk yaptı, "Neden Kırmancıya Beleke?" yazımızda anlamını bulan konuyu ayrıntılarıyla ve özlü biçimde açıkladı. Ardından Dergimizin Yazı İşleri Müdürü Esen Tatar konuklarımıza "merhaba" diyerek anlamlı bir konuşma yaptı. Daha sonra konuşmak isteyen tüm konuklar Dergi faaliyetini doğru bir yöneliş olarak değerlendirip destekleyen konuşmalarıyla dayanışmalarını dile getirdi. Kokteylimizde Dersimli tanınmış sanatçılardan Erdoğan Emir ve Emrah tarafından Dersimce mahallî türküler söylendi.

• **Bursa 7. Kitap Fuarı Etkinliklerimiz**

Bu yıl 28 Şubat-8 Mart 2009 tarihlerinde 7.si düzenlenen Bursa Kitap Fuarı'na her yıl olduğu gibi etkinliklerimizle katılmayı uygun bulduk. Fuarda üç etkinlik düzenledik.

1. Etkinliğimiz:

Konu : **KIZILBAŞ TOPLUMSAL TASARIMI VE GÜNÜMÜZ DEVRİMCİLİĞİ**

Katılımcılar : 1. **Sırrı Öztürk** (Sorun Kolektifi Çalışanı)
2. **Esat Korkmaz** (Araştırmacı-Yazar)

Yöneten : **Sırrı Öztürk**

Tarih / Saat : 01 Mart 2009 / Pazar / Saat: 15. 45 - 16. 45

Yer : Tüyap-Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi
Uludağ Konferans Salonu

(Etkinliğimize 80 kişi katıldı, izleyicilerin çeşitli sorularına cevaplar verildi.)

2. Etkinliğimiz:

Konu : **DEVİRİMCİ AŞK ŞİİRLERİ VE SANAT CEPHESİ ŞAİRLERİYLE SÖYLEŞİ**

Katılımcılar : 1. **İsmail Hardal**
2. **Kemâl Kök**
3. **Nevzat Oğuz**
4. **Ragıp Özcan**

Yöneten : **İsmail Hardal**

Tarih / Saat : 01 Mart 2009 / Pazar / Saat: 17.00 - 18. 00

Yer : Tüyap-Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi
Uludağ Konferans Salonu

(Etkinliğimize 60 kişi katıldı. İzleyenlerin soruları cevaplandı.)

3. Etkinliğimiz:

Konu : **KIVILCIMLI VE SOSYALİST HAREKETİN BİRLİĞİ**
Katılımcılar : 1. **Sırrı Öztürk** (Sorun Kolektifi Çalışanı)
2. **Ahmet Kale** (Araştırmacı-Yazar)
Yöneten : **Sırrı Öztürk**
Tarih / Saat : 07 Mart 2009 / Cumartesi / Saat: 16. 45 - 17. 45
Yer : Tüyap-Bursa Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi
Çekirge Konferans Salonu
(Etkinliğimize 90 kişi katıldı. İzleyicilerin çeşitli sorularına uygun cevaplar verildi.)

• **Turgay Ulu'nun Yazılarına Hukuk Dışı Engelleme**

Dergi'mizin "içerdeki" yazarlarından Turgay Ulu tam 13 yıldır 2 Nolu F Tipi Kandıra Cezaevinde tutuklu olarak bulunmaktadır. Hakkında açılan dava mevcut hukuk kurallarını zorlayan bir içeriğe sahiptir. Hukukun âdeta keyfî ve fiilî bir uygulaması elbette yalnızca Turgay Ulu için değildir. Daha pek çok Devrimci ve Marksist insanımız bu türden uygulamaların kurbanıdır.

Turgay Ulu düşünce özgürlüğü hakkını her koşulda kullanmaktadır. Bu onun en doğal, vazgeçilemez, devredilemez ve yasaklanamaz bir hakkıdır.

Cezaevinden APS ile *Dergi'mize* gönderdiği "Devletin Açılımları" ile "Yeni Süreçte Yeni Tarz" başlıklı iki yazısı kovuşturmaya neden olmuştur. Birinci yazıda özet olarak; "İttihat Terakki 'farklı' halkları asimile etmeyi hedeflemiştir" biçimindeki düşünceden dolayı; ikinci yazıda da; 19 Aralık sürecine ilişkin olarak "hücre" tanımlaması kullanıldığı için yazılar engele takılmıştır.

Turgay Ulu Cezaevi Disiplin Kurulu'nun alıkoyma kararına karşı bir sayfalık itiraz ve savunma yazmıştır. Savunma, yazılarla birlikte İnfaz Hakimliğine gitmiştir. Savunmada özet olarak; bu kararla düşünce özgürlüğünün yasaklandığını, devletin "tekçi" politikasında bazı değişimlere gittiğini, Nazım'dan ve bugüne kadar uyguladığı icraatlardan dolayı özür dilediği, fakat Disiplin Kurulu'nun devletin "açılımlarına" ayak dirediği gibi görüşlerini kaleme alınmıştır. İnfaz Hakimliği bu itiraz ve savunmalara henüz bir cevap vermemiştir.

Burada Disiplin Kurulu kararından kısa bir alıntıya yer veriyoruz: "...yazılarında TC Devletinin bölünmez bütünlüğünü zedeleyici ifadelerle yer verildiği, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan asılsız ifadelerle kamuoyunu kışkırtıcı, tahrik edici ve sosyal-kültürel nedenlerle etnik bölücülük yaptığı tespiti yapılmıştır..." denilmektedir.

Yazarımız Turgay Ulu'da savunmasında; "...düşünce yasakçılığının gerici olduğu, Nazım'ları, S. Ali'leri yasaklamanın kimseye yarar sağlamadığını, tarihin yasakçıları anmadığını ve tarihin *Hakikati* sakınmadan söyleyen ve sözünün arkasında duranları andığını vb. düşüncelerini vurgulamıştır.

Turgay Ulu'ya ayrıca piyasada serbestçe satılan ve bu durumu belgeleyen (kitabı yayınlayan yayınevini imzalı) bir yazısı olmasına rağmen bazı kitapları kendisine verilmemektedir.

Cezaevindeki insanlarımızın yaşadığı çok yönlü sorunlarına ayırım gözetmeden sahiplenilen *Kolektifimiz* bu uygulamalar karşısında sessiz kalmamıştır. Kalmayacaktır.

Cezaevlerindeki siyasî tutuklu ve hükümlülerin şartsız salıverilmesi için Sol "cenahımızın" anlamlı ve ileri bir adım atması gerekecektir.

Cezaevleri sınıflar mücadelesinin ayrılmaz bir parçası ve bileşenidir. İlerici, demokrat, devrimci, sosyalist ve Marksist birey, grup, çevre ve örgütler bu konuda duyarsız kalamaz. Kalmamalıdır. Cezaevlerini yeniden gündeme taşımak, siyasî tutsakların sorunları ile yakından ilgilenmek durumundayız. Sistemin mantığını açığa vurmak ve sosyal muhalefeti bu konuda hareketlendirmek bizim elimizdedir. Dışarıdaki cezaevindeki insanlarımızın anlamlı ve ileri bir adım atması siyasî tutuklu ve hükümlülerin salıverilmesi için yeterlidir. Yeter ki bu yolda bir ilk adım atılsın!...

SORUN YAYINLARI KOLEKTİFİ YAYIN LİSTESİ

<u>Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Tercüme):</u>	<u>TL</u>
1. KARL MARX - BİYOGRAFİ 2. Baskı <i>Bilimler Akademisi</i> 608 s. B. Boy - Kuşe Resimli - Bez Ciltli (Şömezli)	40
2. FRIEDRICH ENGELS - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 472 s. B. Boy - Kuşe - Renkli Resimli - Bez Ciltli (Şömezli)	30
3. V. İ. LENİN - BİYOGRAFİ <i>Bilimler Akademisi</i> 532 s. B. Boy+48 s. - Kuşe S/B - renkli resimli- Bez Ciltli (Şömezli)	40
4. MARKSİST - LENİNİST PARTİNİN TEMEL EĞİTİM DERSLERİ <i>F. Engels Enstitüsü</i> B. Boy - Renkli Grafik - Resimli 488 s. 2. Baskı	28
5. SENDİKALAR ÜZERİNE <i>V. İ. Lenin</i> 512 s.	22
7. MARX'IN SOSYOLOJİSİ <i>Henri Lefebvre</i> 176 s. 3. Baskı	8
8. KADIN VE MARKSİZM <i>K. Marx - F. Engels - V. İ. Lenin</i> 224 s. 8. Baskı	10
9. MARKSİZM VE PSİKOANALİZ <i>V. İ. Dobrenkov</i> 160 s. 4. Baskı	9
10. Ailede ve Okulda ÇOCUK EĞİTİMİ <i>Anton S. Makarenko</i> 128 s. 5. Baskı	6
11. ANA - BABALARIN KİTABI <i>Anton S. Makarenko</i> 320 s. 4. Baskı	14
12. MAKARENKO - Eğitbilimsel Görüşleri - Yaşam Öyküsü - Anı ve Notları 160 s. 2. Baskı	9
13. EĞİTİM ÜZERİNE <i>V. Suhomlinski</i> 208 s. 3. Baskı	10
14. LENİN VE EĞİTİM <i>Fyodor Korolyov</i> 408 s. (Beraat Ettii.)	18
15. DEVRİMCİ EĞİTİM DEVRİMCİ AHLAK <i>M. İ. Kalinin</i> 232 s. 6. Baskı	11
16. KALİNİN Devrimci İşçi - Parti'nin Oğlu - İşçi Başkan <i>A. Dementyenev - A. Pyanov</i> 152 s. 2. Baskı	7
17. EMPERYALİZMİN FELSEFESİ PRAGMATİZM <i>Harry K. Wells</i> 256 s. 2. Baskı	12
18. İŞOKULU - EĞİTİM SORUNLARININ ÇÖZÜM YÖNETİMİ OLARAK MARKSİZM <i>P. P. Bolonski</i> 128 s. 2. Baskı	6
19. SOSYALİZM VE HÜMANİZM <i>S. İ. Popov</i> 208 s. 2. Baskı	10
20. LATİN AMERİKALI MARKSİST <i>Jose Carlos Mariategui</i> 216 s.	10
21. GÜN DOĞUMUNU GÖRMEK I. DOĞU HALKLARI KURULTAYI, B. Boy, 304 s.	14

*Banka Hesap No: T. İş Bankası İstanbul - Cağaloğlu Şubesi 325835

*Posta Çeki Hesap No: 098213

*Büro'dan Parakende satış %25 indirimli

*Dağıtım %40 indirimli, 3 ay vadeli, Kargo, posta giderleri eklenerek gönderilir.

Cezaevlerine %50 özel indirim uygulanır.

*Kitaplarımız: İnternet'te:

www.kitapyurdu.com-www.ideefixe.com-www.abonet.net-www.weblebi.com

www.elektronikicaret.gen.tr-www.yenisayfa.com-www.kitapnet.com adresinden satın alınabilir.

Fiyatlara KDV Dahildir

BİLİMSEL BİLGİ VE BİLİNÇLENME SÜRECİNDE SUYU KAYNAĞINDAN İÇİN!...

Bilimsel İnceleme-Araştırma Dizisi (Telif):

	<u>TL</u>
1. İŞÇİLER İÇİN TEMEL HUKUK BİLGİLERİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 264 s.	12
2. İŞYERİ SENDİKA TEMSİLCİLİĞİ ATANMASI-GÖREVLERİ-GÜVENCESİ <i>Av. Zeki Öçal</i> 104 s.	5
3. İŞÇİ SINIFI-SENDİKALAR VE 15-16 HAZİRAN Olaylar - Nedenleri - Davalar - Belgeler - Anılar - Yorumlar <i>Sırrı Öztürk B. Boy</i> 568 s. 2. Baskı	27
4. "KOMÜNSÜZ KOMÜNARLARA" HAYAT BİLGİSİ <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	5
5. LOZAN - BİR ANTIEMPERYALİZM MASALI NASIL YAZILDI? <i>Tolga Ersoy</i> 224 s. 2. Baskı	11
6. SAVAŞIN ŞAİRİN KİMLİĞİN SORGULANIŞI (Kolektif) 112 s.	5
11. HEKİMLERİN SINIFSAK KÖKENİ <i>Ata Soyer</i> 152 s. 2. Baskı	7
12. TABİP ODALARI BEYAZ EYLEMLER <i>Ata Soyer</i> 432 s.	20
13. OSMANLIDAN GÜNÜMÜZE ORDUNUN EVRİMİ <i>Osman Tiftikçi</i> 248 s.	11
14. TIBBİYE-İ ŞAHANE'DE 20 YIL <i>Tolga Ersoy</i> 288 s.	12
15. RESMİ TARİH POLEMİKLERİ <i>Tolga Ersoy</i> 208 s.	10
16. KAPİTALİZMİN DÜĞÜMLERİ <i>Coşkun Adalı</i> 144 s.	6
17. EMPERYALİZMİN ORTADOĞUYA MÜDEHALESİ <i>Coşkun Adalı</i> 192 s.	10
18. SİNOP'UN HANI "SİNOP HAPİSHANESİNİN TARİHİ VE EDEBİYATTAKİ YERİ" <i>Tolga Ersoy</i> 112 s.	5
19. TÜRKİYE TIP TARİHİ İÇİN MATERYALİST NOTLAR <i>Tolga Ersoy</i> 128 s. (Beraat Etti.)	6
20. İTOKRASİ - TIP VE KÜLTÜR <i>Tolga Ersoy</i> 96 s.	4
21. SINIF SAĞLIK EŞİTSİZLİK <i>İlker Belek</i> 176 s.	8
22. SINIFSAZ TOPLUM YOLUNDA TÜRKİYE İÇİN SAĞLIK TEZİ <i>Dr. İ. Belek - Dr. E. Nalçacı - Dr. H. Onuroğuları - Dr. F. Ardıç</i> 144 s. 2. Baskı	7

Reprodüksiyonlar - Posterler:

- Karl Marx-Friedrich Engels-V. İ Lenin S/B (25x35cm) (Beheri)	70 KR
- Avni Memedoğlu Dağdakiler S/B (25x35cm)	70 KR
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 8 adet renkli (zarflı)	6 TL
- Avni Memedoğlu (18x25 cm) 1 adet renkli (zarflı)	70 KR

Dergi ve Ciltleri:

- SORUN Birlikte Sosyalist Dergi Ciltleri I-II-III (Her Cildi)	25
- SORUN Polemik Marksist İnceleme - Araştırma - Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	4
- KIRMANCIYA BELEKE Kültür-Tarih-Halkbilim- Bilimsel İnceleme-Araştırma-Eleştiri Dergisi (Her Sayısı)	5

Halkların Tarih-Kültür Dizisi:

TL

1. GÜRCÜSTAN TARİHİ *N. Berdzenişvili-Ş. Canaşia* 308 s. **2. Baskı** 14
2. TRABZON'DAN ABHAZYA'YA DOĞU KARADENİZ HALKLARININ TARİH VE KÜLTÜRLERİ (*Kolektif*) 176 s. **2. Baskı** 8
3. Bilim Tarih ve Metodoloji -KÜRT TARİH YAZIMI-*Medeni Ayhan* 192 s. **2. Baskı** 9
4. HALKLARIN MELODRAMİ - ÜÇ KADIN BİR DENİZ *Tolga Ersoy* 96 s. 4
6. ÇEÇEN - İNGUŞYA HALKIYLA RUSYA ARASINDAKİ İLİŞKİLER *Yavus Ahmadov* 152 s. 7
7. BİRLİKTE OLDUĞUMUZ HALKLAR KELDANI-ASSURİ-SÜRYANI-ERMENİ *İrfan Işık (Wêlate Torî)* 120 s. **3. Baskı** 6
8. ÜNLÜ KÜRT BİLGİN VE BİRİNCİ KUŞAK AYDINLAR *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. (**Beraat Ettî**) 9
9. TARİHSELDEN GÜNCELE KÜRT GERÇEĞİ *Mehmet Kemal Işık (Torî)* 192 s. 9
10. KUZEY KAFKASYA MİTOLOJİSİ-NARTLARDAN BERİ *Nuray Gök Aksamaz* 208 s. 10
11. ANADOLU'YA AĞLIYORDU NİOBE - TÜM YÖNLERİYLE RUM TEHCİRİ VE TEHCİRİN TARİHSEL KAYNAKLARI *Pervin Erbil* 208 s. 10
12. EKİMİN YETİŞTİRDİKLERİ ÇEÇEN EDEBİYATI *Moxhmat Sulayev* 112 s. 6
13. DOĞU KARADENİZ'DE RESMİ İDEOLOJİLER KUŞATMASI *Ali İhsan Aksamaz* 152 s. 7
14. İSLÂM VE MODERNİZM *Muhammed Rıza Şalguni* 144 s. 7
15. ANA DİLDE EĞİTİM VE AZINLIK HAKLARI (*Kolektif*) 144 s. 7
16. LAZ MASALLARI *M. Yılmaz Avcı* 392 s. 18
17. DIMİLİ DERSİM ÖYKÜLERİ *Turabi Saltık* 128 s. 6
18. DERSİM...DERSİM... GEZİ NOTLARI-DERSİM'İN NABZI *Sırrı Öztürk* 200 s. 10
19. PROTO DERSİM KÜLTÜRÜ ÜZERİNE TEZLER *Turabi Saltık* 208 s. 10
20. PİR SULTAN ABDAL ESNAF-SANATKÂRIN FÜTUVVA HIRKASI *Suha Bulut* 160 s. 9
21. ÇERKES KİMLİĞİ-TÜRKİYE SORUNLARI *Yalçın Karadaş* 256 s. 15

Emperyalizmin Gizli Örgütleri Dizisi:

TL

1. GLADIO: NATO'NUN GİZLİ TERÖR ÖRGÜTÜ *Jens Mecklenburg* 152 s. **5. Baskı** 7
2. MEHMET EYMÜR ZİVERBEY'DEN SUSURLUK'A BİR MİTÇİNİN PORTRESİ *Talat Turhan-Orhan Gökdemir* 312 s. **9. Baskı** 15
3. ÇARMIHTAKİ ÜLKÜCÜ - TANIK VE BELGELERİYLE AĞCA İPEKÇİ'Yİ NEDEN ÖLDÜRDÜ? *Tamaşa F. Dural* 240 s. **5. Baskı** 11
5. GİZLİ ORDULAR - CIA *Halid Özkul* 376 s. **2. Baskı** 17
6. EMPERYALİZMİN BATAKLIGINDA İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ - DORUK OPERASYONU- *Talat Turhan* 296 s. **3. Baskı** 13
7. YARGILAYANLARI YARGILIYORUM! BOMBA DAVASI -SAVUNMA -1- *Talat Turhan* 264 s. **3. Baskı** 11
8. DEVRİMCİ BİR KURMAY SUBAYIN ETKİNLİKLERİ **2. KİTAP** *Talat Turhan* 320 s. 14
9. GİZLİ ORDULAR - RT - CFR - BG - TC *Halid Özkul,* 384 s. 17

1. POLİTİKA-SANAT-ESTETİK YOLUNDA 'EMEĞİN RESSAMI' Avni Memedoğlu
Hazırlayan: *Sırrı Öztürk* 352 s. 1. Hamur - B. Boy - Kuşe Resimli 25
4. KURŞUNA DİZİLENLERDEN MEKTUPLAR *J. Duclos Önsöz* 112 s. **2. Baskı** 5
5. 12 MART 1971'DEN PORTELER C. I *Sırrı Öztürk* 416 s. **6. Baskı** 19
6. 12 MART 1971'DEN PORTELER C. II *Sırrı Öztürk* 288 s. **4. Baskı** 13
7. 12 MART 1971'DEN PORTELER C. III *Sırrı Öztürk* 432 s. **2. Baskı** 19
8. "TERÖRİST"İN GÜNLÜĞÜ *Sırrı Öztürk* 208 s. 10
13. GERÇEĞİN SEVDA TUTANAĞI 1. Hmr. *Kemal Kök* 96 s. *Şiir* 4
15. CUMARTESİ ARANIŞLARI 1. Hmr. *İsmail Hardal* 96 s. *Şiir* 4
17. EYLÜLNAME *Kemal Urganç* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
18. PANİK ATAK *Canol Kocagöz* B. Boy 80 s. Karikatür Albümü 8
19. İÇERİDEKİ DIŞARIDAKİ HAPİSHANEDEN BİZİM ŞİİR ANTOLOJİSİ
İsmail Hardal - Kemâl Kök B. Boy 384 s. 19
20. SU DAMLASINA SİĞDIRILAN YAŞAM 1.Hmr. *S. Oral Uyan* 80 s. *Şiir* 5
21. KUYTUDA VE KÖZ 1.Hmr. *S. Ali Tayır* 80 s. *Şiir* 5
22. BARIŞ VE BAŞAK 1.Hmr. *Kemâl Kök* 80 s. *Şiir* 5
23. EYLÜL FIRTINASI 1.Hmr. *Ertan Taşdelen* 80 s. *Şiir* 5
24. BİTMEDİ *Kemal Urganç* B. Boy 4 renkli 80 s. Kuşe, Karikatür Albümü 20
25. KUŞ DAĞI 1. Hmr. *Hüseyin Gül* **2. Baskı** 80 s. *Şiir* 5
26. ATALARIMIZ NE DEMİŞ *Hüseyin Gül* 80 s. *Şiir-Mizah* 5
27. ÜTÜLÜ PAÇA *Hüseyin Gül* 112 s. *Öykü* 6
28. GÜL VE DÜŞÜN *Hüseyin Gül* 80 s. *Karikatür Albümü-Renkli* 8
29. VAROŞLARIN ULAŞLARI *Sabahattin Ali Tayır* 112 s. *Öykü* 6
30. GÜNEŞİN SOFRASINDA *Bülent Gezgin* 96 s. *Şiir* 6
31. SANAT ESTETİK POLİTİKA
Sanat-Kültür Konferansı Tebliğleri (Kolektif) 272 s. 15
32. TOPLU OYUNLAR - I *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10
33. TOPLU OYUNLAR - II *Hasan Öztürk* 160 s. *Tiyatro* 10

Sorun Broşür Dizisi:

8. "İLERİCİ-GERİCİ" KAVGASINDA HANGİ "RESTORASYON"?
HANGİ "KOMÜNİST PARTİ"? *Sırrı Öztürk* 80 s. 4
9. HANGİ "BİRLİK"? PARTİLEŞME MÜCADELESİNİN
NERESİNDEYİZ? KOMÜNİSTLERİN BİRLİĞİ *Sırrı Öztürk* 96 s. 4
12. DEVRİMCİ SİYASİ TERBİYE-DİPLOMASI-AHLÂK *Sırrı Öztürk* 192 s. 9
13. MARKSİST SOL YIĞINAĞI NEREYE YAPMALI? *Sırrı Öztürk* 128 s. 6
14. İŞÇİ - KİTLE GAZETESİ İÇİN SINIF BİLİNÇLİ İŞÇİLERE ÇAĞRI
Sırrı Öztürk 32 s. 1
15. SANAT CEPHESİ ÇAĞRISI (Kolektif) 40 s. 1
16. 10 EYLÜL 1920 TKP ve GÜNÜMÜZ KOMÜNİST HAREKETİNİN
HAYATİ SORUNLARI FORUM'U Belgeler 268 s. 11
17. ANADOLU ALEVİ KÜLTÜ ve SOL'UN "POLİTİKASI" (Kolektif) 112 s. 7
18. ŞİMDİ SÖZ YAPANLARDA!..
GELENEKTEN GELECEĞE 15/16 HAZİRAN VE GÜNÜMÜZ *Sırrı Öztürk* 64 s. 3

Akbıyık Değirmeni Sk. No:33/A-34122 Sultanahmet-Eminönü-İstanbul
Telefon: (0212) 638 81 82 Fax: (0212) 638 81 72
e posta: sorunkolektif@gmail.com
www.sorunyayinlari.net